

UČEBNÉ OSNOVY ISCED1

Obsahuje učebné osnovy týchto predmetov, v poradí, v akom sú uvedené:

Vzdelávacia oblasť	Predmet
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra
	Anglický jazyk
Príroda a spoločnosť	Prírodoveda
	Vlastiveda
Človek a hodnoty	Etická výchova / Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR)
Matematika a práca s informáciami	Matematika
	Informatická výchova
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie
Umenie a kultúra	Hudobná výchova
	Výtvarná výchova
Zdravie a pohyb	Telesná výchova

JAZYK A KOMUNIKÁCIA

UČEBNÉ OSNOVY - SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Základnou funkciou vyučovania slovenského jazyka na I. stupni základnej školy je naučiť žiakov spisovnú podobu materinského jazyka, osvojiť si správny pravopis a

gramatiku a najmä rozvíjať vyjadrovacie (komunikačné) schopnosti, a to na úrovni ústnej i písomnej.

Predmet slovenský jazyk a literatúra má komplexný charakter, pretože spája jazykovú, slohovú zložku, písanie, literárnu zložku a čítanie. Slovenský jazyk má primárne a nezastupiteľné miesto vo vyučovacích predmetoch, pretože vytvára predpoklady na zvládnutie ďalších vyučovacích predmetov.

Každá zložka jazyka vplýva na jazykový prejav žiaka a odráža sa v jeho myslení. V rámci zložky čítanie a literárna výchova je potrebné venovať pozornosť čítaniu s porozumením. Nezanedbateľnou je i emocionálna stránka jazykovej výchovy - vytváranie kladného vzťahu k čítaniu a knihám. Písanie je základným nástrojom gramotnosti a zároveň slúži aj ako prostriedok dorozumievací a komunikačný. Na hodinách písania sa žiaci učia písať predpísané tvary písmen a číslíc (latinka) s ohľadom na dodržiavanie hygienických a estetických zásad. V oblasti slohu sa učia žiaci vyjadrovať v krátkych ústnych prejavoch, odpovedajú na otázky, vedú sformulovať prosbu a poďakovanie, vedú sa ospravedlniť, poľahoželať blízkym osobám, formulovať krátku správu.

CIELE PREDMETU

Cieľom jazykového vyučovania je naučiť žiakov nielen základné pojmy a poučky, ale naučiť ich myslieť v súvislostiach, komunikovať (ústne a písomne) na primeranej úrovni a naučiť ich rozumieť jazykovým prejavom z obsahovej stránky. Nezanedbateľnou je literárna zložka jazyka. Prostredníctvom nej sa žiaci zoznamujú s literárnymi dielami a ich tvorcami a vytvárajú si k nim kladný vzťah.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni ZŠ je:

- osvojiť si základy písanej reči (čítania a písania)
- poskytovať bohaté skúsenosti s významom - komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a štylistickej
- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma
- získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti
- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme
- prehľbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania
- jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej)

STRATÉGIE

Metódy

metóda analytická, syntetická, indukčná, deduktívna, ústne podanie, práca s knihou, metódy slovné, práca s literatúrou, pracovné metódy, metóda pozorovania

Postupy

analýza, syntéza, indukcia, dedukcia, genetický postup, porovnávanie, analógia

Formy

vyučovacia hodina, hodina besedy, hodina práce s knihou, exkurzia, vychádzka

KRITÉRIÁ HODNOTENIA PREDMETU

Vnútroňný systém hodnotenia žiakov na I. stupni v predmete slovenský jazyk a literatúra vychádza z Metodického pokynu č. 22 / 2011 na hodnotenie žiakov ZŠ. V 1.ročníku budeme využívať prevažne motivujúce hodnotenie - pochvalu, povzbudenie, pečiatky, omaľovánky, samolepky, smajlíky. Diktáty a pravopisné cvičenia budú na I.stupni hodnotené vyčíslením počtu chýb a odporúčaním, v čom by sa mal žiak zlepšiť.

Písomné práce za tematickými celkami, vstupné (2.-4. roč.) a výstupné testy (v 1.-4. roč.) budú hodnotené percentuálne:

100%-90%	veľmi dobré výsledky
89%-60%	dobré výsledky
59%-20%	uspokojivé výsledky
19%-0%	neuspokojivé výsledky

Diktáty:

0 - 2 chyby	veľmi dobré výsledky
3 - 6 chýb	dobré výsledky
7 - 12 chýb	uspokojivé výsledky
13 a viac chýb	neuspokojivé výsledky

Ústne odpovede, čítanie a slohové práce budú hodnotené slovom, s prihliadnutím na osobný výkon a pokrok konkrétneho žiaka.

Dobrovoľné projekty v 3.roč. a 4.roč. budú mať orientačný (obrazný) význam pre učiteľa. Projekty budú hodnotené percentuálne.

Hodnotenie projektu sa bude skladať zo zložiek - prezentácia projektu- 50%

-obsah projektu- 30%

-estetické spracovanie projektu- 20%

Slovenský jazyk klasifikujeme podľa Metodických pokynov č.22/2011-R na hodnotenie žiakov základnej školy , ktoré schválilo MŠ SR pod č.:2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1.5.2011. na hodnotenie žiakov základnej školy.

Pracovný postup a metódy, ktoré budeme dodržiavať pri hodnotení:

- v priebehu každej vyučovacej hodiny budeme uplatňovať pozitívnu motiváciu
- budeme rozvíjať schopnosť sebahodnotenia, hodnotenie sa navzájom medzi spolužiakmi,
- na vyučovacích hodinách budeme využívať rôzne didaktické hry, súťažné úlohy, krátke samostatné práce, rôzne súťaže, navodzovať situácie s poskytnutím šance každému žiakovi,
- oboznámime žiakov i rodičov s používanými metódami a formami práce na vyučovacích hodinách,
- v pravidelných intervaloch budeme hodnotiť vedomostnú úroveň žiakov,
- zisťovať a hodnotiť budeme predovšetkým to, čo žiak vie,
- budeme si viesť prehľady a záznamy o žiakoch v žiackych knižkách, v klasifikačných záznamoch, v aScAgende a pod.

Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého žiaka podľa jeho možností a schopností. Snahou každého učiteľa je pozitívne hodnotenie, ktoré má veľký motivačný charakter. Žiakov postupne vedieme k tomu, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale dokázali ohodnotiť aj výkon svojho spolužiaka.

Pri hodnotení vedomostných previerok a cvičení sa postupuje podľa **tabuľky hodnotenia**.

Tabuľka hodnotenia vedomostných previerok a cvičení

Výborný	1	100- 90 %
Chválitebný	2	89- 75 %
Dobrý	3	74- 50 %
Dostatočný	4	49- 30 %
Nedostatočný	5	29- 0 %

Stanovené vedomostné preverky v jednotlivých ročníkoch

Ročník	Vedomostné preverky
1.	1- výstupná
2.	5
3.	5
4.	5

Vedomostné preverky sa píšú na začiatku a na konci šk. r. a sú definované ako vstupné a výstupné. Počas šk. r. sa píšú vedomostné preverky v 1. štvrtroku, v 1. polroku a v 3. štvrtroku. V 1. ročníku sa píše iba výstupná vedomostná preverka.

predmet	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
ročník	prvý
časová dotácia	10 hodín týždenne / 330 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

- Prípravné obdobie- čítanie, písanie
- Návčičné /šlabikárové/ obdobie- čítanie, písanie
- Čítankové obdobie- čítanie, písanie

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
PRÍPRAVNÉ OBDOBIE Čítanie -pre hláskovú analyticko-syntetickú metódu - pre syntetickú metódu Písanie	Analytické činnosti: veta, slovo, slabika. Grafické znázorňovanie vety. Grafické delenie slov na slabiky. Určovanie pozície hlások v slove. Detailná analýza slova na hlásky - určovanie pozície hlások v slove. Rozvoj komunikačných a vyjadrovacích schopností. Analýza slova na slabiky. Poznávanie písmen veľkej tlačenej abecedy. Syntéza slabík do slov. Cvičenie sluchového a zrakového rozlišovania. Zoznamovanie s písmenami veľkej tlačenej abecedy prostredníctvom nápodobných obrázkov a sluchového rozlišovania hlások na začiatku slova. Sluchová syntéza hlások do slabík. Pokusné čítanie slabík a jednoduchých slov. Uvoľňovacie cviky na zlepšenie jemnej motoriky zápästia a prstov. Nácvik písania prípravných cvikov, ktoré sú základnými prvkami písmen v postupnosti od jednoduchých po zložitejšie. Rozvíjanie analytických schopností postrehnúť základné čiary a línie v jednotlivých písacích cvikoch, neskôr i v samotných písmenách.	Rozdeliť vetu na slová, slová na slabiky. Utvoriť vetu, slovo, slabiku. Graficky znázorňovať vety. Graficky deliť slová na slabiky. Určovať pozície hlások v slove. Analyzovať slová na hlásky. Rozdeľovať slová na slabiky - v praktických činnostiach - rozlišovať a určovať prvú hlásku slova. Poznať písmená veľkej tlačenej abecedy. Tvoriť slová zo slabík. Poznať písmená veľkej tlačenej abecedy prostredníctvom nápodobných obrázkov a sluchovo rozlíšiť hlásku na začiatku slova. Spájať hlásky do slabiky. Vytvoriť slabiku z hlások. Pokusne čítať slabiky a jednoduché slová. Písať prípravné cviky, ktoré sú základnými prvkami písmen v postupnosti od jednoduchých po zložitejšie. Postrehnúť základné čiary a línie v jednotlivých písacích cvikoch, neskôr i v samotných písmenách.
NÁCVIČNÉ /ŠLABIKÁROVÉ/OBDOBIE- Čítanie	Čítanie písmen slovenskej abecedy. Detailná analýza slov a určovanie pozície hlások v slove. Čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov, ktoré obsahujú otvorené slabiky. Čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov, ktoré obsahujú slabiky so spoluhláskovou skupinou. Čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov, ktoré obsahujú viacnásobnú spoluhláskovú skupinu. Čítanie slabík, slov viet a krátkych textov, ktoré obsahujú slabičné r / ř, l / ľ. Čítanie písaných písmen, slabík, slov, viet a krátkych súvislých textov. Interpunkčné znamienka: bodka, čiarka, otáznik, výkričník, dvojbodka, úvodzovky, rozdeľovník. Pojem- príbeh, nadpis, riadok.	Čítať písmená slovenskej abecedy - v závislosti na poradí, ako sú uvedené v používaných platných učebniciach. Určovať pozície hlások v slove. Čítať slabiky, slová, vety a krátke texty, ktoré obsahujú otvorené slabiky. Čítať slabiky, slová, vety a krátke texty, ktoré obsahujú slabiky so spoluhláskovou skupinou. Čítať slabiky, slová, vety a krátke texty, ktoré obsahujú viacnásobnú spoluhláskovú skupinu. Čítať slabiky, slová vety a krátke texty, ktoré obsahujú slabičné r / ř, l / ľ. Čítať písané písmená, slabiky, slová, vety a krátke súvislé texty. Správne čítať vety s interpunkčnými znamienkami: bodka, čiarka, otáznik, výkričník, dvojbodka, úvodzovky. Vhodne používať pojmy- príbeh, nadpis, riadok.

Písanie	Osvojovanie si písania písmen slovenskej abecedy v poradí závislom od používaných učebníc a písaniek. Spájanie písmen do slabík a slov. Odpis písaných písmen, slabík, slov a viet. Prepis tlačенých písmen, slabík, slov a viet. Písanie slov a jednoduchých viet podľa diktovania. Podpora vlastného a tvorivého písania veľkou tlačенou abecedou. Písanie veľkého písmena na začiatku vety. Písanie veľkého písmena v menách osôb. Ukončenie oznamovacej, opytovacej a rozkazovacej vety. Správne označovanie dlhej hlásky.	Písať písmená slovenskej abecedy v poradí závislom od používaných učebníc a písaniek. Spájať písmená do slabík a slov. Odpísať písané písmená, slabiky, slová a vety. Prepísať tlačенé písmená, slabiky, slová a vety. Písať slová a jednoduché vety podľa diktovania. Písať veľké písmená na začiatku vety. Písať veľké písmená v menách osôb. Správne ukončiť oznamovaciu, opytovaciu a rozkazovaciu vetu. Správne označiť dlhú hlásku.
ČÍTANKOVÉ OBDOBIE Čítanie	Čítanie všetkých písmen slovenskej abecedy. Spájanie hlások do slabík. Čítanie všetkých typov slabík. Čítanie dlhšieho, menej frekventovaného slova po slabikách. Chápanie významu prečítaného slova. Zdokonaľovanie techniky čítania. Čítanie s porozumením. Nácvik správnej intonácie. Voľná reprodukcia prečítaného textu. Pojmy: rozprávka, báseň, autor.	Čítať všetky písmená slovenskej abecedy. Spájať hlásky do slabík. Čítať všetky typy slabík. Čítať dlhšie, menej frekventované slovo po slabikách. Chápať význam prečítaného slova.
Písanie	Vyjadrenie pocitov vyvolaných prečítaným textom. Čitateľné písanie písmen abecedy a arabských číslic. Správne spájanie písmen do slov. Čitateľné a správne odpisovanie slov a krátkeho textu. Členenie viet na slová a slov na slabiky. Písanie slov bez vynechávania písmen podľa diktovania. Písanie jednoduchých viet podľa diktovania. Písomné pomenovanie obrázkov bez vynechávania písmen (autodiktát). Technika písania. Odpis a prepis textu. Písanie podľa diktovania. Veľké písmeno na začiatku vety. Vlastné mená osôb. Oznamovacie, opytovacie a rozkazovacie vety.	Čítať s porozumením. Reprodukovať krátky, prečítaný text. Dodržiavať intonáciu. Vyjadriť svoje pocity z prečítaného textu. V praktických činnostiach vhodne používať pojmy rozprávka, báseň, autor. Čitateľne písať písmená abecedy a arabských číslic. Správne spájať písmená do slov. Čitateľne a správne odpisovať slová a krátky text. Členiť vety na slová a slová na slabiky. Písať slová bez vynechávania písmen podľa diktovania. Písať jednoduché vety podľa diktovania. Písomne pomenovať obrázky bez vynechávania písmen (autodiktát). Zdokonaľovať techniku písania. Odpísať a prepísať text. Písať podľa diktovania. Písať veľké písmeno na začiatku vety. Správne písať mená osôb. Písať za vetou vhodné interpunkčné znamienko.

KOMPETENCIE

- čítať písmená abecedy

- odpisovať, prepisovať a podľa diktovania napísať jednoduchý text a arabské číslice
- zapamätať si základné informácie a použiť ich v praxi
- analyzovať slovo na hlásky a slabiky
- syntézou vytvoriť z hlások slabiku, slovo a zo slov vytvoriť vetu
- vetu analyzovať na slová
- porozprávať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh) a príbeh podľa obrázkovej osnovy alebo názvu
- zdramatizovať kratší prozaický alebo básnický text, vhodne využívať gestikuláciu, mimiku, pohyb
- pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť na úrovni žiaka 1. ročníka ZŠ

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Multikultúrna výchova	Hodnota človeka	Prosociálne správanie	Výchova k empatii	Medziľudské vzťahy	Vyjadrenie pocitov	Čítanie	Rozhovor
Ochrana života a zdravia	Človek v ohrození	Pomoc druhým	Pomoc iných	Kedy a ako si pomôžeme	Rozprávka	Čítanie	Rozhovor
Environmentálna výchova	Živá, neživá príroda	Hodnota prostredia	Ekologické súvislosti	Rastliny a živočíchy	Vyvodenie hlásky a písmena p, P	Hlásky a písmená	Vychádzka

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- Šlabikár pre 1.ročník ZŠ I. a II. časť, Z.Hirschnerová, L. Muntágová, M. Nemčíková, Hupsov šlabikár LIPKA, AITEC 2013
- PZ k Hupsovmu šlabikáru, Z.Hirschnerová, L. Muntágová, M. Nemčíková, AITEC 2013
- Súbor zošitov k šlabikáru Lipka, Z.Hirschnerová, L. Muntágová, M. Nemčíková, AITEC 2013

Didaktická technika

- interaktívna tabuľa, dataprojektor, IKT, CD prehrávač

Materiálne výučbové prostriedky

- nápodné obrázky k písmenám, kartičky s písmenami, obrázkové kartičky, kocky s písmenami, tabuľky s písmenami

Ďalšie zdroje

- internet, pripravené prezentácie, pracovné listy, skúsenosti

predmet	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
ročník	druhý
časová dotácia	9 hodín týždenne/ 297 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

Jazyková zložka

- Hláska a písmeno
Rozlišovacie znamienka
- Hlásoky
- Veta
- Slovo, slabika

Sloh

- Komunikačné zručnosti
- Formy písomného styku
- Telefonický rozhovor
- Opis
- Reprodukcia
- Nadpis
- SMS, správa

Literárna zložka

- Text
 - Báseň
 - Nadpis
 - Kniha
 - Ľudová slovesnosť
 - Bábkové divadlo
 - Citovo zafarbené slová
 - Noviny, časopisy

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hláska a písmeno	Zrozumiteľná výslovnosť tlačенých a písaných písmen. Písmená ch, dz, dž .	Rozlíšiť hlásku a písmeno v daných slovách, určiť počet písmen a hlások. Správne napísať hlásky ch, dz, dž.
Rozlišovacie znamienka	Rozlišovacie znamienka: dlžeň, mäkčeň, vokáň, dve bodky.	Správne písať písmená a správne vyslovovať hlásky s rozlišovacími znamienkami: - dlžeň, mäkčeň, vokáň, dve bodky.
Hlásky	Krátke a dlhé samohlásky. Slová, ktoré sa líšia len kvantitou jednej samohlásky. Diktát - Krátke a dlhé samohlásky.	Správne vyslovovať krátke a dlhé samohlásky. Vymenovať krátke a dlhé samohlásky. Rozlišovať v texte krátke a dlhé samohlásky. Vysvetliť význam slov, v ktorých kvantita samohlásky mení význam slova (latka- látka, babka- bábka, sud- súd...) Správne písať slová s dlhými a krátkymi samohláskami.
	Dvojhásky. Pravopis slov s dvojháskami.	Správne vyslovovať a písať dvojhásky: ia, ie, iu, ô. Vymenovať dvojhásky. Určiť dvojhásky v texte. Písať ja- já, je, ju- jú na začiatku slov.
	Mäkké spoluhlásky. Slabiky di, ti, ni, li, de, te, ne, le. Diktát - Spoluhlásky d', t', ň, l' v spojení s i a dvojháskami ia, ie, iu Diktát - Mäkké spoluhlásky.	Vymenovať mäkké spoluhlásky. Určiť mäkké spoluhlásky v texte. Správne písať slová s i/í po mäkkých spoluhláskach. Správne vyslovovať a písať mäkké spoluhlásky. Správne vyslovovať a písať slová so slabikami de, te, ne, le, di, ti, ni, li. Správne písať i/ í v slovách s mäkkými spoluhláskami.
	Tvrde spoluhlásky. Diktát - Tvrde spoluhlásky.	Vymenovať tvrdé spoluhlásky. Správne vyslovovať a písať tvrdé spoluhlásky. Určiť tvrdé spoluhlásky v texte. Správne písať y/ý po tvrdých spoluhláskach.
Slabika, slovo	Slabika. Jednoslabičné a viacslabičné slová. Spájanie slov do slabík. Delenie slov na slabiky. Rozdeľovanie slov na konci riadku.	Spájať spoluhlásky a samohlásky do slabík. Spájať spoluhlásky a dvojhásky do slabík. Dopĺňať chýbajúce slabiky. Vyhľadať slová podľa slabík. Utvoriť jednoslabičné a viacslabičné slová. Rozoznať krátke a dlhé slabiky. Správne rozdeliť slová na konci riadku. Správne rozdeliť slová s dvojháskami.
Jednoduchá veta	Jednoduchá veta. Oznamovacia, opytovacia, rozkazovacia, zvolacia a	Utvoriť gramaticky správne jednoduché vety. Správne čítať a písať oznamovaciu, opytovaciu,

	želacia veta. Želanie. Diktát- Oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, zvolacie vety.	rozkazovaciú, želaciú a zvolaciú vetu. Písať veľké písmeno na začiatku vety. Tvoriť rôzne typy otázok odpovedí. Sformulovať želanie. Vyjadriť emócie pomocou zvolacej vety. Správne písať oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, zvolacie vety.
Komunikačné zručnosti	Pozdrav. Oslovenie a predstavenie sa. Tykanie. Vykanie. Privítanie. Rozlúčenie. Prosba - želanie. Poďakovanie. Ospravedlnenie - ústne, s vysvetlením. Súhlas. Nesúhlas. Blahoželanie - ústne	Používať pravidlá slušného správania v rodine, v škole, v spoločenskom styku (pozdraviť sa, osloviť niekoho, predstaviť sa, tykať, vykať, privítať niekoho, rozlúčiť sa, poprosiť o niečo, poďakovať, ospravedlniť sa.) Vyjadriť súhlas, nesúhlas.
Formy písomného styku	Súkromný list. Pohľadnica.	Ústne zablahoželať k narodeninám, meninám.
Telefonický rozhovor Opis Reprodukcia	Telefonický rozhovor. Opis predmetu. Opis ilustrácie.	Napísať list. Napísať pohľadnicu. Dodržiavať pravidlá pri telefonickom rozhovore. Opísať predmet. Opísať ilustráciu. Zrozumiteľne porozprávať vlastný zážitok. Reprodukovať prečítaný text. Porozprávať príbeh podľa série obrázkov. Vytvoriť nadpis k príbehu. Napísať krátku správu- SMS pre rodičov, kamarátov.
Nadpis SMS, e-mail		
Text Báseň	Texty rozprávok, básní, piesní, kníh, časopisov a pod. Báseň. Nadpis. Verš.	Vyhľadať texty v učebnici, v čítanke alebo iných tlačovinách (noviny, časopisy). Definovať báseň. Rozoznať báseň od iných literárnych útvarov. Rozoznať veršovaný básnický útvar od neveršovaného. Pomenovať čím sa navzájom líšia. Poznať veku primerané básne- zarecitovať ich.
Kniha	Autor. Spisovateľ, spisovateľka. Čitateľ, kniha, knižnica. Ilustrácia. Hlavná a vedľajšia postava.	Vysvetliť pojem autor, spisovateľ/spisovateľka, čitateľ, kniha, knižnica. Správne pomenovať autora textu. Navštíviť knižnicu. Orientovať sa v knižnici. Porozprávať o ilustrácii. Vyhľadať mená ilustrátorov nielen v čítanke, ale i v iných učebniciach. Nakresliť vlastnú ilustráciu k danému textu. Pomenovať hlavnú, vedľajšiu literárnu postavu.
Ľudová slovesnosť	Hádanka. Ľudová pieseň.	Odlíšiť hádanku, ľudovú pieseň, vyčítanku od iných textov ľudovej slovesnosti. Vyhľadať ich v knihách, v detských

	Vyčítanka.	časopisoch, na internete. Predniesť (vyčítanku), porozprávať (hádanku) alebo zaspievať (pieseň)
	Rozprávka - obsah, dej, postavy, ktoré v rozprávke vystupujú.	Krátko definovať rozprávku. Vymenovať postavy, ktoré v rozprávke vystupujú. Zreprodukovat' dej rozprávky. Vymenovať názvy niekoľkých rozprávkových kníh. Vymenovať niekoľko rozprávok nášho najznámejšieho rozprávkara P. Dobšinského.
Bábkové divadlo	Bábkové divadlo, bábkoherec, bábký.	Zadefinovať pojem bábkové divadlo, „bábky“, bábkoherec. So spolužiakmi zahrať bábkovú hru.
Citovo zafarbené slová	Zdrobneniny.	Pomenovať význam zdrobnenín. Vyhľadať zdrobneniny v texte. Tvoriť vety, v ktorých sa nachádza viac zdrobnenín.
Noviny Časopis	Noviny a časopisy.	Vysvetliť funkciu novín a časopisov. Opísať, kde ich možno kúpiť. Vymenovať niektoré najznámejšie detské časopisy. Priniesť do školy noviny, časopisy a predstaviť ich spolužiakom.

KOMPETENCIE

- zapamätať si základné informácie a fakty a vedieť ich používať v praxi
- vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi
- v písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu určenú pre 2. ročník ZŠ
- uskutočniť jazykovú analýzu textu, vyhľadávať jazykové javy, vyhodnocovať ich a postupne zatriedovať
- prerozprávať obsah prečítaného textu
- tvoriť a ústne prezentovať vlastný text
- napísať a porozprávať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh)
- porozprávať príbeh podľa predlohy (podľa obrázkov, podľa názvu)
- dokončiť rozprávanie alebo neukončenú rozprávku alebo iný literárny žáner
- zdramatizovať rozprávku
- dbať na správny prednes, artikuláciu, gestikuláciu, pohyb
- správne, plynule a s porozumením čítať nahlas aj potichu na primeranej úrovni žiaka 2. ročníka ZŠ
- pri ústnom prejave a hlasnom čítaní dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť na primeranej úrovni žiaka 2. ročníka ZŠ
- recitovať básne a úryvky z prózy
- vedieť využívať možnosti vyhľadania si daných informácií formou kníh, slovníkov, encyklopédií, internetu (na primeranej úrovni žiaka 2. ročníka ZŠ)
- orientovať sa v školskej knižnici
- adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu
- vyjadrovať sa neverbálne a reagovať na neverbálnu komunikáciu

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Mediálna výchova	Osobnostný rast	Zodpovedný prístup k médiám	Médiá	Mediálny svet	Bábkové divadlo	Bábkové divadlo	Návšteva divadelného predstavenia
Mediálna výchova	Osobnostný rast	Zodpovedný prístup k médiám	Médiá	Triedny časopis	Noviny a časopisy	Noviny a časopisy	Skupinová práca

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- Slovenský jazyk pre 2.ročník ZŠ /učebnica/, Mgr. Zuzana Hirschnerová, PhD., Aitec, 2009
- Čítanka pre 2. ročník ZŠ, Mgr. Margaréta Nosálová, Aitec, 2010

Didaktická technika

- interaktívna tabuľa, dataprojektor, IKT, CD prehrávač, DVD

Materiálne výučbové prostriedky

- nástenky, pravidlá slovenského pravopisu, slovník cudzích slov, iné slovníky, fotografie, ilustrácie, ďalšie odborné publikácie k daným témam učiva, encyklopédie, webové stránky, detské knihy, školská knižnica

Ďalšie zdroje

- internet, pripravené prezentácie, pracovné listy, skúsenosti

predmet	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
ročník	tretí
časová dotácia	8 hodín týždenne / 264 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

JAZYKOVÁ ZLOŽKA

- Abeceda
- Slabikotvorné hlásky r/ř, l/ľ
- Hláska, slabika, slovo, veta
Vybrané slová
Ohybné slovné druhy

SLOH

- List
- Osnova
- Oznam
- Inzerát
- Reklama
- Pozvánka
- Opis
- Vizitka

LITERÁRNA ZLOŽKA

- Poézia
- Próza
- Ľudová slovesnosť
- Prirovnávanie
- Autorská rozprávka
- Povešť

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
GRAMATIKA Abeceda	Tlačené a písané písmená abecedy. Radenie slov podľa abecedy. Názvy písmen. Vyhľadávanie slov v slovníku, v encyklopédii, v telefónnom zozname podľa abecedy.	Čítať tlačenú a písanú podobu abecedy. Písať veľké a malé písmená abecedy. Zoradiť slová v abecednom poradí. Správne pomenovať všetky písmená. Vyhľadať v slovníku, v encyklopédii a v telefónnom zozname dané slovo podľa abecedy.

Slabikotvorné hlásky l,ľ, r, ř	Slovo, slabika. Rozdeľovanie slov na slabiky. Slová so slabikotvornými hláskami l/ľ, r/ř.	Utvoriť slová zo slabík. Rozdeľovať slová na slabiky. Správne rozdeliť slová so slabikotvorným l/ľ, r/ ř. Tvoriť slová so slabikotvornými hláskami.
Vybrané slová	Rozdelenie spoluhlások.	Vymenovať tvrdé, mäkké a obojaké spoluhlásky. Ovládať pravopis i / y po mäkkých a tvrdých spoluhláskach.
	Vybrané slová po spoluhláskach b, m, p, r, s, v, z. Príbuzné slová. Význam vybraných a príbuzných slov.	Zadeňovať pojem vybrané slová. Vymenovať vybrané slová. Rozoznávať vybrané slová a príbuzné slová v texte.
	Pravopis vybraných a príbuzných slov. Odvodzovanie a tvorenie príbuzných slov. Diktáty - Vybrané slová po - b, - m, - p, - r, - s, - v, z	Správne písať vybrané slová. Správne písať príbuzné slová. Používať vybrané slová nielen v izolovaných slovách, ale aj v iných slovných spojeniach a v textoch. Správne písať vybrané a príbuzné slová po spoluhláskach - b, -m, -p, -r, -s, -v, z.
Ohybné slovné druhy	Podstatné mená. Všeobecné podstatné mená. Vlastné podstatné mená. Diktát- Vlastné podstatné mená	Definovať a vyhľadať podstatné mená v cvičeniach. Rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená v texte. Ovládať pravopis vlastných podstatných mien - osôb, zvierat, miest a obcí, vrchov, riek, potokov, štátov, svetadielov... Správne písať vlastné podstatné mená.
	Slovesá. Synonymá. Prídavné mená. Antonymá.	Poznať funkciu sloves v texte. Tvoriť synonymá k slovesám. Vyhľadať sloveso v texte. Definovať prídavné mená. Vyhľadať prídavné mená (akostné) v cvičení, v texte. Vytvoriť antonymá k príd. menám.
	Zámená.	Krátko definovať zámená. Vymenovať bežne používané zámená. Vyhľadať zámená v cvičeniach alebo v texte.
	Číslovky. Základné a radové číslovky. Pravopis čísloviek.	Jednoducho definovať číslovky. Vyhľadať číslovky (základné, radové, iné) v cvičeniach, v textoch. Správne písať číslovky. (slovom, číslovkou)
SLOH List	Členenie listu. Oslovenie, úvod, jadro, záver, podpis. Odsek. Adresa.	Rozčleniť list na úvod, jadro, záver. Využiť na členenie textu odseky. Správne písať oslovenie. Písomne zoštylizovať jednoduchý list. Správne napísať adresu.
Osnova	Rozprávanie podľa osnovy. Časová postupnosť.	Zostaviť osnovu rozprávania. Porozprávať zážitok podľa osnovy. Dodržať časovú postupnosť- úvod, jadro, záver.

Oznam	Oznam. SMS. E-mail. Korešpondenčný lístok.	Napísať jednoduchý oznam prostredníctvom SMS správy, e-mailom alebo prostredníctvom korešpondenčného lístka. Sformulovať správu tak, aby obsahovala základné, zrozumiteľné informácie.
Inzeráty	Inzeráty v tlači. Vlastný inzerát.	Vyhľadať inzerát v časopise, v novinách. Sformulovať písomne krátky inzerát.
Reklama	Reklama. Druhy reklamy. Tvorba reklamných textov. Reklamný plagát.	Vlastnými slovami charakterizovať pojem reklama. Posúdiť hodnotnosť reklamy. Sformulovať krátky reklamný text. Vytvoriť reklamný plagát.
Pozvánka	Písomná formulácia pozvánky. Obsah pozvánky.	Sformulovať písomne text pozvánky na podujatie. Využiť prvky, ktoré nesmú v pozvánke absentovať-miesto, čas, program, kto pozýva. Pozvánku primerane graficky ozvláštniť.
Opis	Opis konkrétneho predmetu. Základné prvky a funkcia opisu. Členenie na odseky -úvod, jadro, záver.	Opísať prvky, z ktorých sa predmet skladá. Opísať funkciu predmetu, prípadne jeho praktické využitie. Členiť opis na odseky.
Vizitka	Pojem vizitka. Druhy vizitky	Definovať vizitku. Predstaviť sa prostredníctvom vizitky. Vyrobiť si vizitku podľa predlohy alebo vlastnej fantázie.
Literárna zložka	Literatúra pre deti a autori.	Vymenovať knihy pre deti a mládež, ktoré pozná z domu alebo z knižnice. Vymenovať niektorých významných detských autorov. Porozprávať krátky dej.
Poézia Próza	Rozdelenie literatúry na poéziu a prózu. Verš. Odsek.	Rozoznať poéziu od prózy. V literárnom texte identifikovať verš. V prozaickom útvare rozoznať odseky.
Ľudová slovesnosť.	Literárne žánre ľudovej slovesnosti. Pranostika. Ľudová rozprávka- základné znaky. Prirovnanie. Príslovie. Porekadlo.	Charakterizovať vlastnými slovami pojem ľudová slovesnosť. Vymenovať literárne žánre ľudovej slovesnosti. Vyhľadať a charakterizovať pranostiku. Zapamätať si najznámejšie pranostiky. Vymenovať základné znaky ľudovej rozprávky. Vyhľadať prirovnanie. Zapamätať si prirovnanie. Zoštylizovať poučenie z príslovia. Vyhľadať porekadlá v čítanke.
Autorská rozprávka	Autorská rozprávka. Členenie rozprávky. Hlavná myšlienka rozprávky. Hlavné a vedľajšie postavy. Svetoví rozprávkari.	Označiť autorskú rozprávku. Rozčleniť rozprávku na úvod, jadro, záver. Sformulovať hlavnú myšlienku rozprávky. Označiť hlavné a vedľajšie postavy rozprávky. Vymenovať názvy rozprávok. Vymenovať najznámejších rozprávkarov.

Povešť	Povešť. Znaky povesti.	Rozoznať povesť od rozprávky. Poznať základné znaky povesti.
--------	---------------------------	---

KOMPETENCIE

- Pri hlasnom čítaní dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu, tempo a spisovnú výslovnosť.
- Výrazne čítať kratšie úryvky z literatúry pre deti a mládež.
- Výrazne recitovať básne, úryvky z prózy.
- Zostaviť osnovu prečítaného textu.
- Určiť hlavnú myšlienku prečítaného textu.
- Zreprodukovat' text, vyjadriť svoje pocity a zážitky z prečítaného textu.
- Vyhľadávať v literárnych textoch hlavné a vedľajšie postavy, literárne a jazykové prostriedky, vybrané pojmy a výrazy.
- Odlišovať prozaické a básnické texty.
- Na základe vlastnej fantázie dokončiť začatý príbeh vo forme rozprávania, dramatizácie a ilustrácie.
- Napísať krátky prozaický útvar.
- Tvoriť jednoduché rýmy.

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Environmentálna a výchova	Význam ochrany prírody	Ochrana prírody	Živočích	Vzťah človek- príroda	Vybrané slová	Vybrané slová po v- vydra, výr, vyžla	Skupinová práca
Mediálna výchova	Umenie a estetické hodnoty	Význam médií	Dôveryhodnosť médií	Reklama	Reklama	Sloh	Skupinová práca

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- Slovenský jazyk pre 3. ročník ZŠ, Mgr. Zuzana Hirschnerová, Aitec Bratislava, 2011
- Čítanka pre 3. ročník ZŠ, PhDr. Soňa Benková, Poľana Bratislava, 2007

Didaktická technika

- interaktívna tabuľa, dataprojektor, IKT, rádiomagnetofón

Materiálne výučbové prostriedky

- slovníky, encyklopédie, ilustrácie, fotografie spisovateľov, nápovedné obrázky s vybranými slovami, nápovedné obrázky s abecedou

Ďalšie zdroje

internet, pripravené prezentácie, pracovné listy, skúsenosti

predmet	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
ročník	štvrtý
časová dotácia	7 hodín týždenne / 231 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

JAZYKOVÁ ZLOŽKA

- Vybrané slová
- Predpona
- Hlásky podľa znelosti, spodobovanie
- Priama reč
- Ohybné slovné druhy
- Neohybné slovné druhy

SLOH

- Umelecký a vecný text
- Kľúčové slová
- Diskusia
- Názor
- Opis osoby
- Cieľený rozhovor - interview

- Reprodukcia
- Koncept
- Plagát

LITERÁRNA ZLOŽKA

- Umelecká literatúra
- Divadelná hra
- Rozhlas
- Televízia

- Film
- Kino
- Dialóg
- Kapitola
- Strofa
- Rým
- Bájka
- Komiks

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
JAZYKOVÁ ZLOŽKA Vybrané slová	Vybrané slová, písanie i, í y, ý, v ďalších vybraných slovách a odvodených slovách. Diktát- Vybrané slová	Gramaticky správne písať prebrané vybrané slová, nové vybrané a odvodené slová v cvičeniach, v diktátoch. Správne písať vybrané a príbuzné slová.
Pojem predpona Delenie predponových slov Slabičné a neslabičné predpony	Tvorenie slov pomocou predpony. Odvodenie slov pomocou predpôn. Pravopis a výslovnosť predponových odvodenín. Slabičné a neslabičné predpony.	Rozdeliť slová na predponu a slovotvorný základ. Tvoriť nové slová prostredníctvom rôznych predpôn. Rozlíšiť slabičné a neslabičné predpony. Používať nové slová vo vetách, v textoch.
Hlásky	Delenie hlások.	Určovať hlásky v texte.
Hlásky podľa znelosti, spodobovanie Priama reč	Rozdelenie hlások podľa znelosti. Spodobovanie spoluhlások. Pravopis a správna výslovnosť spoluhlások na konci slov, na morfeomatickom švíku, hranici slov. Diktát- Spodobovanie Priama reč. Úvodzovky v priamej reči. Úvádzacia veta (pred, v strede alebo na konci priamej reči). Interpunkcia v priamej reči (bodkočiarka, čiarka, otáznik, výkričník).	Vymenovať znelé a neznelé spoluhlásky. Správne vyslovovať spoluhlásky na konci, v strede slov a na hranici dvoch slov. Správne napísať slová, v ktorých dochádza ku spodobovaniu. Správne písať slová, v ktorých nastáva spodobovanie. Identifikovať priamu reč v texte. Rozlíšiť úvádzaciu vetu od priamej reči. Prakticky používať priamu reč v písomnom prejave. Správne používať interpunkčné znamienka v priamej reči. Rozoznať priamu reč v hovorenom slove.
Ohybné slovné druhy	Ohybné slovné druhy. Vlastné a všeobecné podstatné mená. Gramatické kategórie podstatných mien- rod, číslo a pád.	Vymenovať ohybné slovné druhy. Rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená. Správne písať vlastné podstatné mená. Triediť a zoskupovať podstatné mená podľa rodu(podľa pádovej prípony a spoluhlásky pred ňou) ako prípravu na

	Diktát- Vlastné podstatné mená Gramatické kategórie prídavných mien- rod, číslo a pád na základe zhody s podstatným menom. Zámená - funkcia zámen vo vete. Druhy zámen. Číslovky. Delenie čísloviek na základné a radové. Pravopis čísloviek v obore do 100. Slovesá. Gramatické kategórie sloves: osoba, číslo, čas sloves. Neurčitok. Časovanie sloves. Diktát- Slovesá	vyvodenie systému vzorov vo vyšších ročníkoch. Určiť číslo a pád podstat.mien. Skloňovať podstatné mená. Určiť rod, číslo a pád prídavných mien. Určiť zámená v texte. Rozlíšiť osobné a privlastňovacie zámená. Nahradit' podstatné a prídavné mená zámenami. Určiť číslovky v texte. Utvoriť a rozlíšiť v texte radové a základné číslovky. Správne písať číslovky do 100. Určiť slovesá v texte. Určiť gramatické kategórie sloves (osoba, číslo a čas). Vyčíslovať slovesá. Dať slovesá do neurčitku. Správne písať slovesá.
Neohybné slovné druhy	Neohybné slovné druhy. Príslovky. Predložky. Predložky <i>s/so, z/zo, k/ku</i> v spojení s osobnými zámenami. Spojky Častice - (<i>áno/nie, hádam, asi, možno, naozaj, určite</i> a i.) Citoslovčia. Diktát- Predložky <i>s/so, z/zo, k/ku</i>	Vymenovať neohybné slovné druhy. Určiť neohybné slovné druhy v texte. Určiť príslovky v texte. Roztriediť ich podľa otázok, ktorými sa na ne pýtame. Správne písať a čítať predložky. Správne písať predložky <i>s/so, z/zo, k/ku</i> so slovami. Určiť predložky v texte. Vymenovať najfrekvencovanejšie spojky (<i>a, ale, i, aj, keď, i že, aby...</i>) Určiť predložky v texte. Určiť častice a citoslovčia v texte. Vymenovať a použiť vo vetách niektoré častice, citoslovčia. Správne písať slová s predložkami <i>s/so, z/zo, k/ku</i>.
SLOH		
Umelecký a vecný text	Rozdiely medzi umeleckým a vecným textom. Kľúčové slová v umeleckom a vecnom texte. Reprodukcia podľa osnovy.	Označiť umelecký a vecný text. Vyhľadať v texte kľúčové slová. Vytvoriť osnovu k textu. Zreprodukovat' prečítaný text podľa osnovy.
Diskusia Názor	Diskusia a názor.	Diskutovať na určitú tému vybrať učiteľom/žiakom. Vhodným spôsobom vyjadriť svoj názor.
Opis osoby	Opis osoby (písomný aj ústny)	Opísať osobu- ústne, písomne. Zamerať sa na vonkajšie črty osoby napr. spolužiaka, rodiča, súrodenca, kamaráta . Okrajovo opísať základné charakterové vlastnosti, povahové črty opisovanej osoby. Veľmi stručne opísať danú osobu aj písomne.
Cielený rozhovor -Interview	Cielený rozhovor- interview.	Urobiť so spolužiakom krátke interview o aktuálnej udalosti. Tvoriť vhodné otázky a odpovede. Dodržiavať pravidlá pri interview.

Reprodukcia	Reprodukcia príbehu zo života. Reprodukcia prečítaného textu. Časová postupnosť.	Ústne zreprodukovat' udalosť zo svojho života. Výstižne zreprodukovat' prečítaný text. Dodržať časovú postupnosť- vecí, ktoré sa udiali na začiatku, stručný popis udalosti, ukončenie - záver.
Koncept	Náčrt alebo koncept.	Vytvoriť náčrt slohového útvaru.
Plagát	<i>Plagát.</i>	Vytvoriť jednoduchý, výstižný plagát k nejakej aktuálnej udalosti. (najprv v skupine, potom samostatne).
LITERÁRNA ZLOŽKA		
Umelecká literatúra Divadelná hra	Umelecká literatúra. Poézia, próza, dráma. Rozdiely medzi umeleckou a vecnou (neumeleckou) literatúrou. Divadelná hra. Bábková hra, bábkové divadlo (<i>maňuškové, marionetové</i>).	Rozlíšiť v texte poéziu a prózu. Vymenovať základné znaky umeleckej a vecnej literatúry. Predniesť kratšie prozaické dielo. Opísať, čo je divadelná hra. Zdramatizovať prečítaný text. Zahrat' bábkové divadlo.
Rozhlas Televízia Film - kino	Základné druhy médií. Rozhlas, televízia a film - kino. Znaky, ktorými sa navzájom odlišujú.	Vymenovať charakteristické znaky rozhlasu, televízie a filmu. Vymenovať rozdiely: rozhlas- televízia, televízia- kino, rozhlas- kino
Dialóg Kapitola Strofa Rým	Dialóg. Mimojazykové prostriedky- gestá, mimika. Rým -zvuková zhoda slabík na konci veršov. Kapitola. Strofa.	Stručne charakterizovať dialóg. Vyhľadať dialóg v texte. Viesť dialóg a vhodne využívať gestikuláciu, mimiku. Charakterizovať rým. Vyhľadať rým v básni. Vymyslieť vhodný rým k danému slovu. Rozoznať podľa zakončenia 3 druhy rýmov: aabb, abab, abba. Prečítať v básni strofu.
Bájka	Bájka	<i>Odlíšiť bájku od iných textov. Sformulovať ponaučenie z bájky. Vymenovať najznámejších autorov bájok- Ezop, J.Záborský.</i>
Komiks	Komiks Dej komiksu	Odlíšiť komiks od iného druhu detskej literatúry. Prečítať dej komiksu. Dodržať postupnosť deja. Usporiadať obrázky podľa sledu deja. Nakresliť komiks a napísať k nemu text.

KOMPETENCIE

- Pri čítaní dramatických textov výrazne reprodukovat' priamu reč.
- Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
- Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi
- Vyjadriť svoje pocity a zážitky z prečítaného textu.
- Pri jednoduchom rozbere literárnych textov používať literárne pojmy.

- Hodnotiť postavy literárneho diela, určiť ich vzájomný vzťah.
- Odlíšovať umelecké a náučné texty.
- Zreprodukovat' a zdramatizovat' časť rozprávky, poviedky alebo povesti.
- Napísať krátky prozaický útvar.
- Inscenovať kratší dramatický text.

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Mediálna výchova	Význam knihy pre človeka	Kladný vzťah k literatúre	Detská literatúra	Orientácia v knižnici	Povešť	Čítanie	Návšteva knižnice
Enviromentálna výchova	Ochrana prírody	Význam ochrany prírody	Živá príroda	Vzťah človek- príroda	Podstatné mená	Slovné druhy	Skupinová práca

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- Slovenský jazyk pre 4. roč., Zuzana Hirschnerová, Orbis Pictus Bratislava, 2009
- Čítanka pre 4. roč., Soňa Benková, Poľana Bratislava, 2009

Didaktická technika

- interaktívna tabuľa, dataprojektor, CD prehrávač

Materiálne výučbové prostriedky

- nápodvedné obrázky k vybraným slovám, nástenka k slovným druhom, ilustrácie, fotografie slovenských spisovateľov, encyklopédie, slovníky

Ďalšie zdroje

- Internet, pripravené prezentácie, pracovné listy, skúsenosti

UČEBNÉ OSNOVY - ANGLICKÝ JAZYK

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

V posledných rokoch je jedným z ťažísk v našom školstve práve vyučovanie cudzích jazykov a záujem zo strany žiakov, či rodičov o štúdium anglického jazyka neustále rastie. Nielen rodičia, ale aj celospoločenský vývin, otvorenie našej krajiny do Európy a jej štruktúr si žiada dobré ovládanie cudzích jazykov, dobré vedomosti a komunikatívne zručnosti.

Jednou z možností, ako čeliť týmto požiadavkám, je skorý začiatok vyučovania cudzích jazykov, ktorý má pozitívny vplyv na celkový rozvoj osobnosti dieťaťa, otvára nový horizont pre rozmanitosť kultúr, odbúrava už v skorej mladosti etnocentrické myslenie, pomáha vytvárať toleranciu voči všetkému inokultúrnemu, uľahčuje chápanie a reflektovanie vlastného jazyka a kultúry.

Komunikácia a rozvoj kompetencií v anglickom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú občanom plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Orientácia jazykového vzdelávania na kompetencie v nemalej miere vytvára podmienky pre nadpredmetové a medzipredmetové vzťahy, ktoré pomáhajú učiacemu sa chápať vzťahy medzi jednotlivými zložkami okolia a sveta, v ktorom existujú. Chápanie jazykového vzdelávania ako „vzdelávania pre život“ umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia.

CIELE PREDMETU

Cieľom štúdia anglického jazyka je ponúknuť učiacim sa nielen súhrn jazykových kompetencií, ale aj kompetencie všeobecné tak, aby ich jazyková príprava efektívne zodpovedala požiadavkám moderného európskeho demokratického občana pripraveného na život v spojenej Európe. Preto základným princípom jazykového vzdelávania na prvom stupni na báze kompetencií je:

- vzbudiť záujem o cudzie jazyky,
- vytvoriť základ pre ďalšie jazykové vzdelávanie,
- rozvíjať komunikačné kompetencie žiakov v materinskom a cudzom jazyku,
- rozvíjať interkultúrnú kompetenciu,
- rozvíjať všetky jazykové činnosti: počúvanie s porozumením, rozprávanie; postupne zaraďovať čítanie s porozumením a písanie,
- využívať medzipredmetové vzťahy.

STRATÉGIE

Metódy

metóda analytická, syntetická, indukčná, deduktívna, genetická, ústne podanie, práca s knihou, metódy slovné, práca s literatúrou, pracovné metódy, metóda skupinovej práce, kolektívna metóda, metódy motivačné, expozičné, fixačné, diagnostické a klasifikačné metódy

Postupy

analýza, syntéza, indukcia, genetický postup, porovnávanie, analógia

Formy

základná hodina, hodina práce s knihou, hodina dramatizovania, hodina v jazykovom laboratóriu, komunikačná hodina s lektorkou

KRITÉRIÁ HODNOTENIA PREDMETU

Predmetom hodnotenia a klasifikácie v predmete anglický jazyk je cieľová komunikačná úroveň žiaka v jednotlivých ročníkoch, v súlade s učebnými osnovami a vzdelávacími štandardami. Vyučovanie anglického jazyka na ISCED1 má viac motivačný charakter - vzbudiť záujem o štúdium cudzieho jazyka.

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č.22/2011-R na hodnotenie žiakov základnej školy , ktoré schválilo MŠ SR pod č.:2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1.5.2011. Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období. Hodnotenie v predmete Anglický jazyk sa vykonáva klasifikáciou. Hodnotiť žiaka a následne klasifikovať musíme komplexne, na princípe individuálneho prístupu k osobnosti a hľadať u žiaka iba dobré veci. Snažíme sa pri klasifikácii sledovať a zisťovať prírastok vedomostí. Klasifikáciu môžeme obohatiť aj o slovného hodnotenie, nasledovne:

1. Very good! / Veľmi dobré.
2. Good! / Dobré.
3. Good but you could do better! Dobré, ale môže to byť lepšie.
4. Try harder you can do it! Usiluj sa viac.

Taktiež je potrebné rozvíjať u žiakov správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom.

Pri hodnotení a klasifikácii žiaka sa posudzujeme získané kompetencie v súlade so školským vzdelávacím programom.

Hodnotíme a klasifikujeme:

V počiatočnej fáze učenia sa cudzieho jazyka v primárnom vzdelávaní má hodnotenie žiakov predovšetkým motivačnú a formatívnu funkciu.

Obsah hodnotenia

Počúvanie s porozumením: hodnotia sa rôzne čiastkové spôsobilosti - rozlišovanie a porovnávanie hlások, slabík a slov, porovnávanie významu viet na základe ich intonácie. Úlohy vhodné pre žiakov tohto veku sú také, ktoré im umožňujú demonštrovať pochopenie prostredníctvom neverbálnych prostriedkov (označovanie a spájanie obrázkov, vyfarbovanie, kreslenie).

Ústny prejav: úlohy, ktoré sú určené na hodnotenie ústneho prejavu, musia byť realistické, zmysluplné. Žiacke prehovory v cudzom jazyku sa nemajú hodnotiť izolovane, ale majú byť vnímané v kontexte situácie. Dôraz sa kladie na splnenie komunikačného zámeru. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať správnej výslovnosti a náležitej intonácii.

Čítanie s porozumením: hodnotia sa čiastkové spôsobilosti čítania (napr. rozlišovanie a porovnávanie písomnej formy slov, hľadanie konkrétnych slov alebo informácií v texte, čítanie krátkych textov s porozumením).

Písaný prejav: úlohy určené na hodnotenie písania by mali odzrkadľovať aktivity v triede. Žiaci odpisujú slová a krátke vety, neskôr aj krátke odseky; nakoniec píšú vlastné vety a krátke odseky. Úlohy musia byť autentické a pre žiakov zaujímavé (napísanie zoznamu potravín, ktoré treba kúpiť, napísať krátke vety o sebe a pod.).

Spôsoby hodnotenia:

Hodnotenie učiteľom: ústnou formou alebo písomnou formou: ich cieľom je ohodnotiť vedomosti žiaka a jeho spôsobilosti, pomáhať učiteľom aj žiakom monitorovať pokrok žiaka v učení. Forma a obsah hodnotenia by mali reflektovať skúsenosti detí z vyučovania (typy úloh sú žiakom známe z vyučovacieho procesu).

Hodnotenie spolužiakmi: má mať motivačnú funkciu, viesť žiakov k väčšej vzájomnej tolerancii a naučiť ich všímať si pozitíva práce spolužiakov, čo môže pozitívne ovplyvniť atmosféru v triede, pretože žiaci sa učia rešpektovať jeden druhého.

Sebahodnotenie: rozvíja kognitívne spôsobilosti žiaka, ako je napríklad monitorovanie vlastného pokroku v učení, uvedomovanie si svojich schopností, štýlov učenia a kladenia si vlastných cieľov. Proces hodnotenia prebieha zo začiatku v materinskom jazyku. Medzi najčastejšie metódy sebahodnotenia patria: portfólio,

dotazníky, rozhovory s učiteľom a denníky. Portfólio obsahuje sebahodnotiace záznamy, hodnotenie učiteľom a zbierku prác, ktoré žiak vytvorí počas určitého obdobia. Súčasťou portfólia môžu byť písomné práce, kresby, projekty, výsledky testov a pod., ktoré si do portfólia vyberá žiak podľa vlastného uváženia.

predmet	ANGLICKÝ JAZYK
ročník	tretí
časová dotácia	3 hodiny týždenne / 99 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Na hodinách sa má vytvoriť hravá atmosféra, v ktorej sa môže dieťa učiť bez strachu a stresu. V začiatkovej fáze vyučovania anglického jazyka hrajú dôležitú úlohu **parajazykové** (rytmus, intonácia) a **nonverbálne** (gestikulácia, mimika) prostriedky.

Správne zvolenými metódami sa má vyprovokovať chuť do učenia a využiť prirodzená zvedavosť dieťaťa. Je nutné zohľadniť potreby dieťaťa a umožniť mu učiť sa všetkými zmyslami. Prihliada sa aj na vyjadrovacie schopnosti žiaka, kreativitu, sociálne správanie a rečové zručnosti. V prvom rade má dieťa jazyk zažiť a použiť v komunikácii s partnerom. Pritom majú u začiatkovníkov prednosť počúvanie a hovorenie. Čítanie a písanie sa pridávajú neskôr podľa schopností detí a v rámci kontextu.

Vzdelávací obsah anglického jazyka primárnej školy pozostáva z štrnástich okruhov

1. Rodina a spoločnosť
2. Školské potreby
3. Nábytok v triede
4. Domáce zvieratá
5. Nálady a pocity
6. Časti hlavy
7. Rodina
8. Časti tela
9. Oblečenie
10. Jedlo
11. Zvieracie safari
12. Obľúbené veci
13. Dovidenia superstar
14. Multikultúrna spoločnosť

Pri každej z týchto tém rozvíjame u žiakov komunikačné zručnosti v anglickom jazyku. Ide o počúvanie s porozumením, ústny prejav – hovorenie, čítanie s porozumením a písomný prejav.

Snažíme sa, aby žiaci nadobudli na hodinách anglického jazyka pozitívne emocionálne zážitky prostredníctvom využívania rôznych vizuálnych podnetov (fungovanie s maňuškou, škraboškou), prostredníctvom hier, piesní, rýmovačiek, príbehov, realizácie dramatizácií, využitia IKT. Dôležitá je tu aktívna účasť žiaka a pozitívne hodnotenie zo strany učiteľa.

V tejto tabuľke uvádzame štandard (obsahový aj výkonový) s možným využitým prierezových tém, ktorý by mal žiak na konci 3. ročníka zvládnuť. V 3. ročníku sa dáva veľký význam na komunikatívnosť, ktorá sa dá využiť v jednotlivých tematických okruhoch. Tieto aktivity pôsobia na žiakov veľmi motivujúco. V každom tematickom okruhu sa rozvíjajú komunikačné zručnosti – čítanie, písanie, počúvanie a hovorenie. Motivačne pôsobí aj využitie piesní, básní a rýmovačiek v obsahu.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický okruh	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rodina a spoločnosť (Hello Superstars)	Pozdravy, jednoduché pokyny, oslovenie, predstavenie sa, opýtanie sa na meno	Porozumieť jednotlivým pokynom: sit down, stand up, listen, look, open a tiež nacvičiť úvod hodiny: Good morning, children! – Good morning, Miss Teacher/ Mrs. Teacher alebo Class teacher!
		Žiak sa vie pozdraviť, vie položiť otázku: What is your name? a odpovedať na ňu.
Školské potreby (Clasdroom bugs)	Školské potreby, farba a počet	Žiak vie pomenovať predmety, ktoré sa používa v škole, triede (pencil, bag, ruler, blackboard, pen, book...) Dokáže reagovať na otázku: What is this? It 's Is it ? Yes/ No. – vie vyjadriť svoj názor.
		Žiak vie pomenovať veci a uviesť počet alebo farbu, napr.: one book, blue pen, Vie počítať do 12.
Nábytok v triede (The TV show)	Veci okolo nás	Žiak vie pomenovať predmety, ktoré sa nachádzajú v škole, triede (chair, desk, window, blackboard, pen, book...) Žiak dokáže reagovať na príkazy: Stan dup! a Sit down ! Žiak vie počítať do 20.
Domáce zvieratá (Super pets)	Domáci miláčikovia	Žiak vie pomenovať základné domáce zvieratká (a dog, a cat, a rabbit, a fish ...). Vie reagovať na otázku: Is it a ...? Yes, i tis/No, it isn't. Vie určiť zvieratá podľa veľkosti a farby. (big, little).

Nálady a pocity (pirates)	Vyjadrovanie nálad a pocitov	Žiak vie určovať nálady a pocity iných ľudí, hovorenie o nich. I'm/He/She's +príd.meno, Are you+ príd. meno? Vie použiť slovíčka(happy, sad, hungry, ...)
	Pozdravy a zdvorilostné frázy	Žiak vie použiť frázy: Good morning/afternoon/evening. A na otázku How are you? Odpovedá I'm fine, thank you.
Tvár (Funny faces)	Časti hlavy	Žiak vie pomenovať základné časti hlavy (a face, hair, ears, eyes, a mouth...) a opísať vzhľad: He's/She's got... (meno has got...long, short, dark, blond...
		Žiak vie pomenovať základné časti hlavy. Vie opísať svoju náladu: I 'm sad. I 'm happy.
Rodina (Family photos)	Členovia rodiny, vyjadrenie vzťahu k rodinným príslušníkom	Žiak vie pomenovať členov rodiny (mother/ Mum, father/ Dad, sister, brother). Žiak vie odpovedať na otázku Who's this? Thi is... a How many(brothers) have you got? I haven't got....
Ľudské telo (The body rap)	Časti tela	Žiak vie pomenovať základné časti tela (a body, a head, arm, leg, foot....) Zadávanie a plnenie príkazov: Clap...! Wave...! Kick...!Stamp...!Shake...! very, or
Oblečenie (Superstar clothes)	Časti oblečenia	Žiak vie pomenovať časti oblečenia(a T-shirt, a coat, a shirt, a hat a jumper, a skirt....). Otázky a odpovede týkajúce sa oblečenia, ktoré niekomu patrí.Have you got(Jet)'s (jeans)? Yes, I have/No, I haven't. Whose (hat)is this? It's the (pirate)'s (hat). Cowboy, clown, police, officer
Jedlo (Bug café)	Jedlo a vzťah k jedlu	Žiak vie pomenovať jedlo (pizza, chips, salad, vegetables, potatoes, fish...)a vyjadriť k nemu vzťah väzbou: I like / I don't like. Vie reagovať na otázku What do you like for(breafast/lunch/dinner)? Vie vymenovať zdravé a nezdravé jedlá.
Zvieratá	Zvieracie safari	Určovanie čo je na obrázku: Ther is...There's...There are...a/an Žiak vie pomenovať zvieratá, získavanie informácií z odposluchu(hoppo, lion, giraffe, monkey, elephant, snake ostrich from...North America, South

(Animal safari)		America, the Antarctic, Africa (wings, grass, leaves, fruit, nuts)
Oblíbené věci (My favourite things)	Hračky a jiné osobné věci	Žiak vie pomenovať predmety(a ball, an aeroplane, a radio, a poster a doll...)Používanie krátkych odpovedí Is there a ..._Yes , there is/ No, there isn't (in, on a room).Získavanie určitých informácií z čítania, porozumenie príbehu. How many computers are there? Are there (posters)? Yes, there are/No, there aren't
Predvedenie hry (Goodbay, Superstars!)	Čítanie a predvedenie hry	Porozumenie príbehu, zopakovanie slovnej zásoby.
Multikultúrna spoločnosť	Abeceda (Alphabet rap)	Spievanie abecedného rapu, písmená abecedy How do you spell..._
	Dni a mesiace (day and months)	Žiak vie pomenovať dni v týždni a mesiace v roku
	Halloween	Žiak vie pomenovať tento sviatok po anglicky. Pozná tradíciu tohto sviatku, vie pomenovať niektoré predmety, ktoré súvisia s týmto sviatkom.(Halloween, a witch, a pumpkin, a vampire bat a ghost).
	Vianoce (Christmas)	Žiak je oboznámený s tradíciami vianočných sviatkov v Anglicku. Žiak vie spievať jednoduchú vianočnú pieseň: We wish you a Merry Christmas...
	Veľká noc (Easter)	Žiak je oboznámený s tradíciami veľkonočných sviatkov v Anglicku. Žiak pozná nové slová: Easter egg, rabbit, chicken, flowers, grass, trees ...).

KOMPETENCIE

- Všeobecné kompetencie
 - osvojiť si efektívne stratégie učenia, ktoré vedú k pochopeniu potreby vzdelávania sa v cudzom jazyku
 - sústrediť sa na prijímanie informácií

- používať získané vedomosti a spôsobilosti
- Komunikačné jazykové kompetencie
 - používať známe každodenné výrazy, najzákladnejšie slovné spojenia a jednoduché vety a rozumieť im
 - predstaviť seba a iných
 - porozumieť jednoduchým otázkam a odpovedať na ne
 - jednoducho opísať seba, svoju rodinu a kamarátov
- Jazyková kompetencia
 - používať iba najzákladnejší rozsah jednoduchých slov a výrazov týkajúcich sa jeho osoby a záujmov
 - mať základný repertoár slovnej zásoby: izolovaných slov a slovných spojení
 - ovládať výslovnosť obmedzeného repertoáru naučenej slovnej zásoby
 - odpísať známe slová, krátke slovné spojenia a vety
- Sociolingvistická kompetencia
 - nadviazať základnú spoločenskú komunikáciu
 - pozdraviť sa a rozlúčiť sa, predstaviť sa a poďakovať sa

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Organizačné zabezpečenie
Environmentálna výchova	Starostlivosť o rodinu, dom a okolie	Naučiť sa, ako sa máme správať doma a v okolí domu	Vzťah človeka k prostrediu	Náš životný štýl	Náš dom	Zážitkové učenie, skupinová práca
Multikultúrna výchova	Stravovacie návyky	Porovnať rozdiel medzi stravovacími návykmi detí na Slovensku a v Británii	Stravovanie	Stravovacie návyky detí vo Veľkej Británii	Stravovanie	Zážitkové učenie

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- Učebnica AJ - CHIT CHAT, PZ, Výukové CD, obrázky

Didaktická technika

- interaktívna tabuľa, dataprojektor, IKT, rádiomagnetofón, výučbový software k interaktívnej tabuli

Materiálne výučbové prostriedky

- plyšové hračky, pracovné zošity, karty s obrázkami, pohľadnice, rozprávkové knihy

Ďalšie zdroje

- internet, pracovné listy, skúsenosti, komunikačné hodiny s lektorkou

Požiadavky pre výstup na konci 3. ročníka.

Žiak postupne:

- rozumie jednoduchým pokynom, ktoré zadáva učiteľ (sit down, stand up, ...),
- vie sa pozdraviť a nadviazať kontakt (Hello! My name is...)
- pýtať sa na meno (What is your name?),
- vie pomenovať základné veci okolo seba (hračky a iné predmety formou It is, otázka Is it... ?),
- vie pomenovať izby a nábytok,
- vie pomenovať dopravné prostriedky, budovy,
- sa vie pýtať na veci (What is this?),
- vie určiť farbu vecí a ich počet (do 20),
- vie určiť čas – celé hodiny,
- vie vyjadriť svoj názor (Yes/ No),
- sa vie pýtať na farbu a počet (What colour? How many?),
- vie pomenovať základných členov svojej rodiny a vyjadriť k nim vzťah (I love...),
- spoznáva a používa prívlastňovacie zámená (my, your),
- vie pomenovať základné časti svojho tela,
- vie jednoduchým spôsobom vyjadriť svoju náladu a jednoducho charakterizovať svoje telo a jeho časti prídavným menom (I'm happy/ sad. I am small/ tall),
- vie pomenovať ročné obdobia a dni v týždni,
- vie charakterizovať počasie a pomenovať objekty na oblohe,
- pozná pomenovanie jednotlivých aktivít a činností,
- vie rozprávať o svojom dennom režime,
- vie vyjadriť svoje schopnosti (can/ can't),
- je oboznámený so slovnou zásobou, ktorá súvisí so sviatkami Vianoc, Veľkej noci, Deň otcov, Deň matiek, Narodenín, Halloween a charakterom týchto sviatkov v Anglicku,
- ovláda špeciálne frázy (Marry Christmas and Happy New Year! Happy Easter! Happy birthday! I love you! Happy mother's day!),
- vie sa opýtať na vek (How old are you?),
- vie porovnať slávenie týchto sviatkov so slávením v našej krajine,
- vie pomenovať zvieratká a vyjadriť k nim vzťah (like/ don't like),
- vie vymenovať niektoré druhy ovocia a zeleniny a vyjadriť vzťah (like/ don't like),
- vie vymenovať niektoré zdravé a nezdravé jedlá a vyjadriť k nim vzťah (like/ don't like),
- vie vymenovať časti oblečenia a povedať, čo ma oblečené (odpočúvaný prítomný priebehový čas: I'm wearing...),

- vie spievať jednoduché anglické pesničky, ovláda jednoduché anglické rýmovačky (Head and shoulders..., January, February, Happy birthday to you..., We wish you a Merry Christmas, Jingle bells, atď., Four seasons),
- chápe obsah týchto piesní a rýmovačiek,
- vie imitovať správnu výslovnosť učiteľa,
- vie zopakovať slová a jednoduché vety,
- vie s výraznou pomocou učiteľa dotvoriť otázky a odpovede.

predmet	ANGLICKÝ JAZYK
ročník	štvrtý
časová dotácia	3 hodiny týždenne / 99 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

- Úvod - Ahoj! Sme tu znova!
- Chvilka hudby!
- 1. lekcia - Športy
- 2. lekcia - Čo je v dome?
- 3. lekcia - Ako byť zdravý
- 4. lekcia - Moje mesto
- 5. lekcia - Na dovolenke
- 6. lekcia - Slniečny deň
- 7. lekcia - Vesmírna škola
- 8. lekcia - Čo dávajú v televízii?
- 9. lekcia - Môj voľný čas
- 10. lekcia - Úžasné zvieratá
- 11. lekcia - Vtedy a teraz
- 12. lekcia - Polievka z kameňa

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický okruh	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Úvod: Ahoj! Sme tu znova! Chvilka hudby!	Ja a moji priatelia	- predstaviť svoje záujmy - tvoriť otázky a odpovedať na ne <i>What's your favorite...? Do you like ...?</i> - správne menovať hudobné nástroje/počúvanie <i>She can play</i>
1. lekcia – Športy	Šport Modálne sloveso can	- vyjadriť svoju schopnosť <i>I can swim</i> <i>Can you swim? Can he/she skate?</i>
2. lekcia – Čo je v dome?	Ja a môj domov Predložky miesta: in, on, behind, under	- menovať veci doma <i>It's under the bed</i> - opýtať sa kde sa čo nachádza <i>Is there ...? Are there...? Where is the ...?</i>
3. lekcia – Ako byť zdravý	Zdravie Rozkazovací spôsob	- vyjadriť svoje pocity <i>I've got a headache</i> - menovať bežné choroby - opýtať sa na zdravotný stav - tvoriť príkazy a zákazy <i>Eat! Don't eat!</i>
4. lekcia – Moje mesto	Moje mesto Predložky miesta next to, opposite	- správne pomenovať miesta v meste/počúvanie - popísať polohu miesta <i>It's next to ...</i> - opísať, ako sa niekam dostať <i>Turn right/left ...</i>
5. lekcia – Na dovolenke	Ja a moje záľuby Pribehový prítomný čas	- správne čítať text - opísať situáciu v priebehu - napísať pozdrav
6. lekcia – Slniečny deň	Počasie	- popísať počasie <i>It's hot/cold/ It's windy/raining</i> - čítať mapu, obraz/slová
7. lekcia – Vesmírna škola	Škola Určovanie času	- správne menovať názvy predmetov v škole - tvoriť otázky <i>What time is it?</i> - vedieť určiť čas <i>It's half past six.</i>

8. lekcia – Čo dávajú v televízii?	Voľný čas a zábava Opytovacie zámená what, when	- menovať rôzne TV programy <i>I like cartoon.</i> - vyjadriť správne čas <i>It's five twenty one.</i>
9. lekcia – Môj voľný čas	Ja a moje záujmy Dni v týždni Jednoduchý prítomný čas otázka/zápor	-vymenovať svoje záujmy <i>I read/I watch</i> <i>What do you do..?</i> - správne vysloviť názvy dní
10. lekcia – Úžasné zvieratá	Zvieratá a rastliny Jednoduchý prítomný čas	-viest' rozhovor o zvieratách <i>What does it eat? It eats...</i> <i>Where do they live? It lives...</i>
11. Lekcia – Vtedy a teraz	Príroda a zvieratá Jednoduchý minulý čas “ to be ” “ to have ”	- opísať staroveké zvieratá -vyhľadať info v texte a reagovať na ne The first horse was small. It had four toes.
12. lekcia – Polievka z kameňa	Čaro rozprávky a príbehu	-čítať rozprávku a reagovať na ňu -porozprávať príbeh

KOMPETENCIE

- Všeobecné kompetencie
 - osvojiť si efektívne stratégie učenia, ktoré vedú k pochopeniu potreby vzdelávania sa v cudzom jazyku
 - sústrediť sa na prijímanie informácií
 - používať získané vedomosti a spôsobilosti
- Komunikačné jazykové kompetencie
 - používať známe každodenné výrazy, najzákladnejšie slovné spojenia a jednoduché vety a rozumieť im,
 - predstaviť seba a iných,
 - porozumieť jednoduchým otázkam a odpovedať na ne,
 - jednoducho opísať seba, svoju rodinu a kamarátov,
 - dohovoriť sa jednoduchým spôsobom s využívaním prevažne verbálnych, ale aj neverbálnych komunikačných prostriedkov v kontexte každodennej komunikácie a vyjadrenia svojich osobných záujmov.
- Jazyková kompetencia
 - používať iba najzákladnejší rozsah jednoduchých slov a výrazov týkajúcich sa jeho osoby a záujmov,
 - mať základný repertoár slovnej zásoby: izolovaných slov a slovných spojení,

- ovládať výslovnosť obmedzeného repertoáru naučenej slovnej zásoby,
- odpísať známe slová, krátke slovné spojenia a vety,
- vyhláskovať svoje meno, adresu.
- Sociolingvistická kompetencia
 - nadviazať základnú spoločenskú komunikáciu
 - pozdraviť sa a rozlúčiť sa, predstaviť sa a poďakovať sa

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Organizačné zabezpečenie
Multikultúrna výchova	Narodeninové dary	Porovnať, aké dary dostávajú na narodeniny deti na Slovensku a v Británii	Obdarovávanie	Narodeniny	Darčeky	Zážitkové učenie
Environmentálna výchova	Starostlivosť o zvieratá	Naučiť sa, ako sa máme správať ku zvieratám a ich prostrediu	Vzťah človeka k prostrediu	Náš životný štýl	Zvieratá	Zážitkové učenie, skupinová práca

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- Učebnica AJ - CHIT CHAT, PZ, Výukové CD, obrázky

Didaktická technika

- interaktívna tabuľa, dataprojektor, IKT, rádiomagnetofón, výučbový software k interaktívnej tabuli

Materiálne výučbové prostriedky

- plyšové hračky, pracovné zošity, karty s obrázkami, pohľadnice, rozprávkové knihy

Ďalšie zdroje

- internet, pracovné listy, skúsenosti, komunikačné hodiny s lektorkou

Požiadavky na výstup z 4. ročníka

Lexika

Žiak si postupne z roka na rok obohacuje a vylepšuje lexiku v daných témach (hračky, farby, čísla, objekty v triede, zvieratá, telo, rodina, oblečenie, izby, nábytok, jedlo, geometrické tvary, dopravné prostriedky, príroda, atď.).

Žiaci si osvoja 200 – 250 nových slov, ich pravopis a výslovnosť, výber slov a slovných spojení je podľa konverzačných okruhov. Žiaci pracujú s obrázkovým slovníkom, oboznamujú sa s jednoduchým dvojjazyčným slovníkom

Morfológia

- podstatné mená: žiak rozlišuje jednotné a množné číslo »s«
- privlastňovanie: privlastňovací pád – genitív (*Laura's book*) a privlastňovacie prídavné mená: *my, your, her, his*
- určitý a neurčitý člen »a/ an«
- predložkové pády: *to father, from school, with my friend*
- predložky miesta : *on, in, under, behind, next to opposite, between*
- zámená: *osobné a privlastňovacie* (opakovanie), ukazovacie (*this, that*)

opytovacie »*What... Where... Who... Whose... How old... How many...*«,

- základné číslovky: *1 – 20*
- radové číslovky – *v dátume (pasívne)*
- predložky pohybu: *up, down (pasívne)*
- spojky: *or, but, and*
- modálne slovesá: *can*
- slovesné časy: *jednoduchý prítomný (všetky osoby)*

- ostatné časy (*pasívne*)
- určovanie času – *celé hodiny, pol hodiny*
- plnovýznamové slovesá »*open, draw, put, sit down, stand up, look, etc.*«
- rozkazovací spôsob cez jednoduché príkazy

Syntax

- slovosled: *podmet, prísudok, príslovkové určenie miesta*
- stavba vety pomocou *there is/there are*
- identifikovať a opísať pomocou: *This is his/her, Are this his? No, they aren't.*
- druhy viet podľa modálnosti a vetného obsahu: časovanie slovesa *to be, to have got*, modálne sloveso *can* - otázka, zápor: *I can/ Can I have...?*
- tvorenie modelových otázok použitím opytovacích zámen: *What's your name? Where is your school? How old are you? When's your birthday?*
- otázka: *What's the matter? What's happened?(pasívne)*
- opytovacie vety: *Is it? Do you have?*
- *like* – tvorenie otázok a záporu

Zvuková a grafická rovina jazyka

- spelling - žiaci sa naučia anglickú abecedu, hláskovanie slov
- opakovanie a systematizovanie výslovnosti stiahnutých tvarov slovies: *he is- he's,*
- *we are-we're, cannot-can't...*
- [v] [w] - rozdielna výslovnosť týchto dvoch hlások v slovách *veal* [vi:l] – *wheel* [wi:l] *vain* [vein] – *wane* [wein] *vow* [vauu] - *wow* [wau]
- precvičovanie kombinácií hlások a dvojhlások napr. [Iσ]-here, [eð]-there
- [ʌ] - [a:] – *mother, father*
- hlásky sú precvičované v kontexte, nie izolovane

Komunikačné zručnosti

- vypočúť a selektovať informácie jednoduchých jazykových prejavov
- prečítať a selektovať informácie jednoduchých jazykových prejavov
- základné pravidlá formálneho a neformálneho rozhovoru
- frázy jednoduchej každodennej komunikácie: zoznámenie, predstavenie sa, rozlúčenie sa, poďakovanie – opakovanie
- nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou
- vyjadriť svoj názor (súhlas, nesúhlas)
- vyjadriť svoju vôľu
- vybrať z ponúkaných možností (identifikovať, opísať)
- reagovať pri stretnutí
- vyjadriť svoju schopnosť
- stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá
- vypočúť si a podať informácie (informovať sa)
- predstaviť svoje záľuby a vkus
- vnímať a prejavovať city a pocity (radosť, smútok)
- reagovať na príbeh alebo udalosť
- vyjadriť očakávania a reagovať na ne (nádej, sklamanie, strach)

Počúvanie - ide o počúvanie hudby, zvukov zvierat, čísel, časových údajov, dialógov atď. z rôznych druhov médií a sústredené počúvanie vyučujúceho s cieľom porozumieť.

- žiak s porozumením reaguje na pokyny učiteľa
- pri počúvaní neznámeho textu so známou tematikou žiak pochopí celkový obsah

- pri viacnásobnom počúvaní textu so známou tematikou žiak dokáže dešifrovať známe slová a slovné spojenia
- žiak vie prostredníctvom počúvania zrealizovať obrázkový diktát

Hovorenie

- žiaci slovne reagujú na pokyny a otázky učiteľa a svojich spolužiakov
- učia sa povedať dátum a ospravedlniť sa, oznámiť chýbajúcich žiakov
- odpovedajú stručne na otázky k textom so známou tematikou
- s výraznou pomocou učiteľa dokážu tvoriť otázky v rámci osnov
- dokážu reprodukovать krátky text v rozsahu 3-5 viet
- dokáže viesť krátky telefonát a zisťovať informácie

Čítanie

- žiak vie čítať s porozumením základné pokyny k úloham v učebnici
- žiak vie čítať s porozumením krátky text so známou tematikou
- žiak vie doplniť do textu chýbajúce slovo
- vie vyhľadať informáciu

Písanie

- žiak má opakovane precvičovať písomnú podobu w, W, q, Q, Y
- žiak dokáže bezchybne prepísať krátky text
- žiak vie písomne pomenovať veci na obrázku
- žiak sa vie orientovať v učebnici a vyhľadať písomnú podobu slov
- žiak dokáže napísať 3-5 vetný list alebo krátku pohľadnicu
- dokáže opísať veci na obrázku písomne

Interkultúrne učenie sa

- oslovenie you (ty, vy)
- informácie o anglofónnych krajinách
- ľudové zvyky (sviatky, jedlá, oblečenie a pod.)
- internacionalizmy
- formálne a neformálne slová

PRÍRODA A SPOLOČNOSŤ

UČEBNÉ OSNOVY - PRÍRODOVEDA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet predstavuje úvod do systematizácie a objektivizácie spontánne nadobudnutých prírodovedných poznatkov dieťaťa. Predmet integruje viaceré prírodovedné oblasti ako je biológia, fyzika, chémia a zdravotná veda. Oblasť sú integrované predovšetkým preto, lebo cieľom predmetu nie je rozvíjanie obsahu samostatných vedných disciplín, ale postupné oboznamovanie sa s prírodnými javmi a zákonitostami tak, aby sa u dieťaťa zároveň s prírodovedným poznaním rozvíjala aj procesná stránka samotného poznávacieho procesu.

Vyučovanie je postavené na pozorovaniach a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie čiastkových problémov, pričom východiskom k stanovovaniu vyučovacích problémov sú aktuálne detské vedomosti, ich minulé skúsenosti a úroveň ich kognitívnych schopností. Samotné edukačné činnosti sú zamerané na iniciáciu skúmania javov a udalostí, ktoré sú spojené s bezprostredným životným prostredím dieťaťa a s dieťaťom samotným. Prostredníctvom experimentálne zameraného vyučovania si deti rozvíjajú pozitívny vzťah k prírode, ale aj k samotnej vede.

CIELE PREDMETU

Hlavným cieľom predmetu je rozvíjať poznanie dieťaťa v oblasti spoznávania prírodného prostredia a javov s ním súvisiacich tak, aby bolo samostatne schopné orientovať sa v informáciách a vedieť ich spracovávať objektívne do takej miery, do akej mu to povoľuje jeho kognitívna úroveň. Cieľ je možné bližšie špecifikovať; prírodoveda má deti viesť k:

- spoznávaniu životného prostredia, k pozorovaniu zmien, ktoré sa v ňom dejú, k vnímaniu pozorovaných javov ako častí komplexného celku prírody,
- rozvoju schopnosti získavať informácie o prírode pozorovaním, skúšaním a hľadaním v rôznych informačných zdrojoch,
- rozvoju schopnosti pozorovať s porozumením prostredníctvom využívania všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov, interpretovať získané informácie objektívne,
- opisovaniu, porovnávaniu a klasifikácii informácií získaných pozorovaním,
- rozvoju schopnosti realizovať jednoduché prírodovedné experimenty,
- nazeraniu na problémy a ich riešenia z rôznych uhlov pohľadu,
- tvorbe a modifikácii pojmov a predstáv, ktoré opisujú a vysvetľujú základné prírodné javy a existencie,
- uvedomeniu si potreby prírodu chrániť a k aktívnemu zapojeniu sa do efektívnejšieho využívania látok, ktoré príroda ľuďom poskytuje,
- poznaniu fungovania ľudského tela, k rešpektovaniu vlastného zdravia a k jeho aktívnej ochrane prostredníctvom zdravého životného štýlu.

STRATÉGIE

Metódy

metóda analytická, syntetická, indukčná, deduktívna, genetická a dogmatická, ústne podanie, práca s knihou, metódy slovné, práca s literatúrou, pracovné metódy, metóda pozorovania, fixačné metódy, diagnostické metódy, aktivizujúce metódy, motivačné metódy, problémové a expozičné metódy

Postupy

analýza, syntéza, indukcia, dedukcia, genetický vývinový postup, dogmatický postup, porovnávanie, analógia

Formy

vyučovacie hodina, hodina filmovej projekcie, hodina besedy, hodina práce s knihou, praktické aktivity, skupinová práca, projekty, exkurzia, vychádzka.

Kritériá hodnotenia predmetu

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č.22/2011-R na hodnotenie žiakov základnej školy , ktoré schválilo MŠ SR pod č.:2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1.5.2011. Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období. Hodnotenie v predmete Prírodoveda sa vykonáva klasifikáciou.

Hodnotenie písomných previerok

Je založené na bodovaní, z ktorého sa vypočíta percentuálna úspešnosť.

Ústne hodnotenie

Ústne hodnotenie v prírodovede sa hodnotí ako schopnosť funkčne využívať vedomosti a zručnosti pri riešení úloh. Osvojené poznatky používa pri komunikácii, hodnotení javov a zákonitostí. Táto forma slúži ako podklad ku klasifikácii.

Čiastkové hodnotenie

Žiak je hodnotený za aktivitu na hodine, riešenie úloh, projektov a praktických prác. Za takúto prácu je možné získať pochvalu.

predmet	PRÍRODOVEDA
ročník	prvý
časová dotácia	1 hodina týždenne / 33 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

- Čas
- Živočích
- Rastliny
- Hmota
- Teplo a teplota
- Ľudské telo
- Voda
- Moja rodina

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Čas	4	Meranie času hodinami. Hodina, minúta, sekunda. Objektívny a subjektívny čas. Kalendár. Pracovné	Porovnať celé hodiny, vysvetliť, ako fungujú mechanické hodiny. Pochopiť, že kalendáre a hodiny používame preto, aby

		dni, dni pracovného pokoja, prázdniny, voľný čas. Vianočné sviatky. Človek v prírode. Zmeny počas roka, zmeny ročných období. Zmeny počasia, obloha, oblaky, Slnko, mesiac, hviezdy. Zmeny počasia, obloha, oblaky, Slnko, mesiac, hviezdy. Predpoveď počasia. Prvky počasia. Ročné obdobie- zima. Slnko, Mesiac, hviezdy. Zvieratá na jar. Zvieratá v lese, v prírode. Zvíra v prostredí okolo školy.	sme mohli čas merať presne. Mať hodiny nastavené presne (televízia, rozhlas, internet, hodiny riadené satelitom). Orientovať sa v kalendári. Žiak prerozpráva vlastné zážitky z predchádzajúcich Vianoc, tradície a zvyky v rodine. Uviesť príklady ako človek využíva prírodu na oddych, iné využitie prírody človekom. Vie opísať kam pôjde na prázdniny. Opísať zmeny počasia na jeseň, porovnať ročné obdobia podľa teploty vzduchu, spôsobu obliekania, činnosti žiaka. Opísať zmeny v prírode.
Živočíchy	4	Rôzne spôsoby zabezpečovania potravy. Spôsob pohybu živočíchov. Voľne žijúce zvieratá, domáce zvieratá.	Uviesť príklady zabezpečenia potravy. Opísať voľne žijúce zvieratá a domáce zvieratá. Vysvetliť, že pohyb živočíchom zabezpečujú rôzne časti tela.
Rastliny	3	Ovocné stromy, ovocie, druhy ovocia. Semená a plody, (kôstkovice, bobule, malvice), zelenina, semená. Druhy zeleniny. Pestovanie zeleniny. Druhy stromov. Rastliny, kvet, koreň, stonka, kvet, list. Stromy. Stromy v prírode.	Odlíšiť ovocné stromy od iných. Poznať základné druhy plodov a čím sa líšia. Rozlíšiť zeleninu od ovocia, vymenovať niekoľko druhov zeleniny a ovocia. Schematicky zakresliť zloženie plodu. Navrhnuť ktoré druhy zeleniny je možné pestovať v našom okolí. Poznávať návyky správnej životosprávy.
Hmota	3	Živé organizmy a neživá príroda. Plynne, kvapalné a pevné skupenstvo hmoty. Svetlo ako príklad nehmotnej reality. Zdroje svetla. Tečúca a stojatá voda. Vzduch, vlastnosti vzduchu, vietor je pohyb vzduchu, padanie lístia.	Vysvetliť rozdiel medzi živými a neživými prírodnými objektmi. Vymenovať niektoré zo základných životných prejavov organizmov. Osvojiť pojem stojatá voda. Pripraviť experiment, ktorým dokáže že vzduch je hmota, vedieť zaznamenávať teplotu vzduchu. Primerane veku poznať vlastnosti vzduchu, význam vzduchu pre život rastlín, zvierat, význam pre človeka.
Teplo a teplota	5	Kalendár prírody. Zmena ročných období. Teplotné zmeny počas roka. Slnko ako zdroj svetla a tepla. Cyklus stromu.	Popísať ročné obdobia. Určiť, že zdrojom tepla a svetla je slnko. Uviesť, že okrem slnka vyžarujú teplo aj iné telesá- napríklad rádiové, žehlička, žiarovka a vie, že teplo vzniká horením. Porovnať druhy stromov.
Ľudské telo	7	Potrava s rôznym obsahom výživných látok. Obezita. Ľudské zmyslové orgány. Reakcia človeka na podnety z prostredia. Časti ľudského tela. Zdravie. Striedanie práce a odpočinku. Obsah lekárničky.	Vysvetliť, že človek dokáže stráviť len určitý typ potravy. Rozoznať, že rôzne druhy potravín sa vzájomne odlišujú nielen chuťou, tvarom a svojím pôvodom, ale aj obsahom živín. Vysvetliť, že pri konzumácii veľkého množstva potravy, resp. pri konzumácii potravy s veľkým množstvom energie sa táto ukladá v podobe tuku do ľudského organizmu ako zásoba energie; človek priberá na váhe. Opísať návštevu u lekára.
Voda	4	Pitný režim. Vodné živočíchy. Suchozemské živočíchy. Tečúca a stojatá voda. Prepojenie zdrojov vody. Spôsob života vybraných zástupcov živočíchov žijúcich v tečúcich vodách. Spôsob života vybraných zástupcov živočíchov žijúcich v stojatých vodách. Spôsob života vybraných zástupcov živočíchov žijúcich v mori.	Vysvetliť, aké tekutiny sú pre doplnenie zásob vody najvhodnejšie. Rozprávať o najčastejších tekutinách, ktorými si človek dopĺňa zásobu vody. Vysvetliť rozdiel medzi vodnými a suchozemskými živočíchmi. Vysvetliť rozdiel medzi tečúcou a stojatou vodou. Vysvetliť putovanie vody od prameňa až po more. Zisťovať, aké rôzne vodné živočíchy je možné nájsť v potoku. Vymenovať niekoľko typických zástupcov vodných živočíchov. Vymenovať niekoľko špecifických zástupcov rýb. Uvádzať, že živočíchy žijúce v mori by v sladkých vodách

			neprežili a naopak.
Moja rodina	3	Členovia rodiny.	Vymenovať a poznať členov rodiny. Poznať širšiu rodinu.

KOMPETENCIE

- Rozvíja schopnosť pozorovať detaily. Osvoji si vedomosti o vzťahoch živej a neživej prírody.
- Rozlišuje schopnosť pozorovania. Citlivo pristupuje k živej prírode.
- Orientuje sa v škole a okolí školy.
- Pozná návyky správnej životosprávy.
- Rozpoznáva vzťahy v rodine.
- Pozná rozdiely medzi živou a neživou prírodou. Orientuje sa v ročných obdobiach.

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Environmentálna výchova	Prostredie	Vzťah človek a prostredie	Životné prostredie	Správanie v mojom okolí	Môj školský deň	Čas	Diskusia na vyučovacej hodine
Multikultúrna výchova	Informácie	Vzťahy v triede	Výchova k spolupráci	Obraz o druhých	Aké druhy hmoty poznám	Hmota	Práca vo dvojiciach

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- PZ, Adriana Wiegerová, Gabriela Česlová, rok vydania 2011

Didaktická technika

- stavebnice
- modelovacie hmoty
- výučbové CD a DVD

Materiálne výučbové prostriedky

- kľúč k určovaniu rastlín
- detské časopisy, encyklopédie

Ďalšie zdroje

- internet
- pripravené prezentácie
- pracovné listy
- skúsenosti

•

predmet	PRÍRODOVEDA
ročník	druhý
časová dotácia	1 hodna týždenne /33 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

- Rastliny
- Čas
- Živočíchy
- Voda
- Hmota
- Ľudské telo
- Vlastnosti látok
 - Teplo a teplota

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rastliny	10	Základné podmienky pre rast rastliny: svetlo, teplo, voda, vzduch, pôda. Cyklus stromu. Listy na stromoch sa menia. Rozdiel medzi lesom a parkom. Vplyv zmien prostredia na rastliny. Ovocné stromy. Ovocie a zelenina. Koreň, plod a list. Kvety v prírode.	Uvádzať, že rastliny sa vzájomne na seba podobajú okrem základnej stavby aj základnými charakteristikami spôsobu života. Vysvetliť, že rastliny potrebujú pre svoj život svetlo, teplo, vodu, vzduch a živiny. Rozpoznávať stromy listnaté a ihličnaté. Navrhnuť možnosť ochrany stromov v lese, v parku a okolí školy. Rozlišovať ovocné stromy. Popísať rôzne druhy zeleniny. Poznať základné kvety .
Čas	1	Ročné obdobia. Zmeny v prírode počas ročných období. Prejavy veku rastlín. Kalendár. Rok. Mesiace roka. Týždeň. Pracovné dni a dni oddychu.	Vysvetliť rozdiely medzi jarnou, letnou, jesennou a zimnou prírodou. Podrobne opísať zmeny na listnatom strome, ihličnatom strome a na vybraných bylinách. Vysvetliť, čo sú štyri ročné obdobia. Orientovať sa v kalendári.
Živočíchy	1	Rozmnožovanie - rodičia a ich potomkovia. Vývin dospelého jedinca.. Rôznorodosť živočíšnej ríše Život včiel.	Popísať, že živočíchy aj človek sa postupne menia - rastú, vyvíjajú sa, dospievajú, starnú. Opísať význam včiel pre človeka a prírodu.
Voda	5	Zmena skupenstva vody z kvapalného na pevné.	Uvádzať, že pri zahrievaní sa voda vyparuje a stáva sa z nej

		Mrznutie vody. Zmena skupenstva vody z kvapalného na plyné. Vyparovanie vody. Vznik snehu, námrazy, cencúľov. Význam vody v pôde. Význam vody vo vzduchu. Kolobeh vody v prírode. Voda v živých organizmoch. Prijem a vylučovanie vody rôznymi organizmami. Rozpustnosť a nerozpustnosť látok vo vode. Mäkká voda. Kolobeh vody v prírode - súvislosť s vyparovaním. Vodný ekosystém -fauna - spôsoby viazania sa na vodné prostredie.	vodná para, ktorú nie je vidieť a pri ochladzovaní sa z vody stáva ľad, vymenovať, kde všade sa nachádza kvapalná voda a čím sa odlišuje od ľadu. Vyparovanie vody dávať do súvislosti s tvorbou oblakov a následným dažďom. Vysvetliť ako a kde vzniká ľad, že zamrznutá voda môže mať rôznu podobu. Vysvetliť že voda sa nachádza aj v pôde a jej prítomnosť dokázať jednoduchým pokusom. Okrem vody pre rastliny spomínať aj zásobu pitnej vody hlboko v zemi. Vysvetliť, že vodu prijímame, ale použítu aj vylučujeme, sú v nej rozpustené rôzne nepotrebné látky. Vysvetliť, čo sa deje s vodou a látkami, ktoré do vody postupne pridáme. Objasniť spôsob vzniku dažďovej vody a komplexne vysvetliť kolobeh vody v prírode.
Hmota	3	Vlastnosti pevného, kvapalného a plyného skupenstva látok. Vlastnosti látok a zmeny vlastností látok. Priehľadné, priesvitné, nepriehľadné a nepriesvitné materiály. Pôsobenie svetla na prekážku z rôznych materiálov. Vzduch ako plyná látka. Vietor ako pohybujúci sa vzduch. Vznik pohybu vzduchu. Vlastnosti teplého a studeného vzduchu.	Vysvetliť, aké vlastnosti má pevné skupenstvo (je možné ho chytiť do ruky, má stály tvar, pričom tvar je možné meniť opracovávaním, pôsobením rôznych síl) kvapalné (príklad voda), ktoré dotykom cítime, ale tým, že mení tvar, tak ho nie je možné chytiť tak, ako pevné látky aj plyné skupenstvo (príklad vzduch) a aj napriek tomu, že ho nedokážeme chytiť do ruky, je to hmota, ktorá vyplňa priestor všade okolo nás. Vymenovať niektoré základné vlastnosti materiálov. Pokusmi zistiť, že teplý vzduch stúpa hore a vzniká tým prúd vzduchu podobný vetru.
Teplo a teplota	4	Tepelné zdroje. Vznik tepla v organizme. Teplota a teplota. Teplomer. Pozorujeme počasie. Teplota ľudského tela. Lekársky teplomer. Zmeny teploty ľudského tela - znižovanie vysokej teploty. Zmeny teploty ľudského tela - zvyšovanie nízkej teploty.	Preskúmať tepelné zdroje. Uvádzať, že človek sa môže zahriať aj teplým oblečením alebo prikrývkou. Merat' teplo teplotomerom. Zaznamenávať počasie. Opísať zmeny v priebehu roka. Merat' teplotu lekárskeho teplomerom. Popísať, akú vysokú teplotu považujeme za zvýšenú a je prejavom ochorenia organizmu.
Ľudské telo	4	Vitamíny-starostlivosť o zdravie. Význam čistoty ovzdušia. Kašeľ. Kýchanie. Kvapôčková infekcia. Prvá pomoc-hrozba úrazu.	Uvedomiť si, že vitamíny sú pre zdravý život dôležité. Vysvetliť, že so vzduchom sa do tela môžu dostať rôzne nečistoty a dokonca aj pôvodcovia rôznych ochorení, ktorí sú tak drobní, že nie sú viditeľní a ako sa prostredníctvom kýchania a kašľania dostávajú nečistoty von z dýchacieho systému. Vysvetliť návyky správnej životosprávy.
Vlastnosti látok	5	Rôzne obydliá a domy. Ruch na stavbe. Rôzne domy podľa typu krajiny. Tepelná izolácia zdrojov tepla.	Porozprávať čo je to bezpečie a teplo domova. Popísať druhy domov, stavebný materiál, stroje a profesie. Uviesť, aký význam má izolácia domu a to prostredníctvom porovnávania vonkajšej a vnútornej teploty. Diskutovať o tom, ktoré materiály by boli vhodné na stavbu domu, ak by sme chceli ušetriť energiu na kúrenie. Opísať rozdiel medzi domom a bytom. Poznať postup stavby domu.

KOMPETENCIE

- Ovláda návyky správnej životosprávy.
- Pozná stavebný materiál, stavebné stroje, majstrov a náradie.
- Chápe význam zdravia pre človeka.
- Rozpozná v prírode vplyv striedania ročných období.
- Opíše formy vody v prírode.
- Cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície.

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Environmentálna výchova	voľne žijúce zvieratá	Ochrana zvierat	Starostlivosť o zvieratá	Potrava pre zvieratá	Rozdiel medzi lesom a parkom	Živočíchy	Práca v skupinách
Osobný a sociálny rozvoj	Žiak	Predchádzať agresivite	Škola	Vzťahy v kolektíve	Prečo chceme byť zdravý	Ľudské telo	Diskusia na vyučovacej hodine

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- PZ, Adriana Wiegerová, Gabriela Česlová, Janka Kopáčova, Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2010

Didaktická technika

- interaktívna tabuľa
- dataprojektor
- IKT
- rádiomagnetofón

Materiálne výučbové prostriedky

- kľúč k určovaniu rastlín
- encyklopédie, detské časopisy

Ďalšie zdroje

- internet
- pripravené prezentácie
- pracovné listy
- skúsenosti

predmet

PRÍRODOVEDA

ročník	tretí
časová dotácia	1 hodina týždenne / 33 hodín ročne

VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

- Podmienky života na Zemi
- Čas
- Živočíchy
- Hmota
- Jednoduché stroje
- Ľudské telo
- Vesmír

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Podmienky života na Zemi	7	Rastliny ako živé organizmy. Životné prejavy rastlín. Podmienky života na Zemi. Slnéčné žiarenie a živé organizmy. Rozmanitosť podmienok života. Adaptácia živých organizmov na životné podmienky a ich zmeny. Biotické faktory prostredia. Prírodné spoločenstvá a človek. Štruktúra ekosystému a zmeny ekosystému. Lúka, les, rybník, more. Prírodniny a ľudské výtvy.	Vymenovať, kde všade rastú rastliny. Vysvetliť význam slnečného žiarenia pre rastliny a živočíchy. Vplyv tepla, vody, svetla a žiarenia pre rastliny a živočíchy. Opísať rozmanitosť podmienok života rastlín živočíchov u nás a na rôznych častiach Zeme. Vymenovať rastliny a živočíchy, ktoré žijú v severných a južných krajinách. Opísať vzťahy medzi živými organizmami. Rozdeliť ekosystémy. Skúmať vplyv ekologických podmienok na zmenu ekosystému. Popísať čo žije a rastie na lúkach, v lese, v rybníku a v mori. Vysvetliť rozdiel medzi prírodninou a ľudskými výtvy.
Čas	1	Meranie času pomocou pravidelne sa opakujúcich javov. Kyvadlo. Presýpacie hodiny. Slnéčné hodiny.	Vysvetliť, že čas plynie neustále a že je ho možné merať pomocou udalostí, ktoré sa neustále opakujú. Cieľene skúmať, akým spôsobom funguje kyvadlo. Skúmať, od čoho závisí rýchlosť presýpania presýpacích hodín a ako fungujú slnečné hodiny.
Živočíchy	2	Vonkajšie časti živočíchov. Pohyb živočíchov. Rôzne podmienky pre život živočíchov. Typickí zástupcovia suchozemských živočíchov. Spôsob života vybraných suchozemských živočíchov. Typickí zástupcovia suchozemských živočíchov žijúcich v pôde. Spôsob života vybraných suchozemských živočíchov žijúcich v pôde.	Dávať do súvislosti vonkajšiu stavbu živočícha, spôsob pohybu v prostredí a to, čím sa živia. Vymenovať príklady živočíchov, ktoré žijú v rôznych prostrediach. Na príklade mačky vysvetliť prispôbenie životu zvierat na súši, opísať jej vonkajšie znaky. Popísať, že živočíchy, ktoré je možné vidieť vo vzduchu si

		Typickí zástupcovia suchozemských lietajúcich živočíchov. Spôsob života vybraných suchozemských lietajúcich živočíchov. Typickí zástupcovia vodných živočíchov. Spôsob života vybraných vodných živočíchov. Živočíšne spoločenstvá.	hľadajú potravu alebo sa ním rýchlo premiestňujú. Vysvetliť, ako sa vodné živočichy prispôbili životu pod vodou. Vnímať rozdiel medzi vodnými a suchozemskými živočíchmi. Uvádzať, že živočichy sa môžu zhlukovať len v určitom čase a pre určitý účel.
Hmota	9	Zmeny vlastností látok. Vzduch-čistota, pohyb vzduchu. Fyzikálne veličiny-hmotnosť, čas, objem, teplota a sila. Meranie fyzikálnych veličín meradlami. Zmena skupenstva vplyvom tepla. Najčastejšie sa vyskytujúce plynné látky a ich vlastnosti. Rozdiel medzi pevnými a kvapalnými látkami. Meranie objemu látok odmerným valcom. Meranie hmotnosti látok rovnoramennými váhami.	Porovnať vlastnosti látok, sily a hmotnosti. Odmerať objem kvapalín, hmotnosť-váženie, teplotu vody, vzduchu a ľudského tela, silu-silomerom. Vysvetliť, že zvyšovaním teploty sa pevné skupenstvo mení na kvapalné, čomu hovoríme topenie. Uviesť aj iné plynné látky, ktoré pozná zo skúseností. Zistiť, aký je rozdiel medzi tekutými a sypkými látkami. Diskutovať o možnostiach merania množstva látok rôzneho skupenstva. Merať objem látok odmerným valcom. Chápať, ako fungujú rovnoramenné váhy.
Jednoduché stroje	5	Páka ako jednoduchý mechanizmus. Konštrukcia páky a spôsob fungovania. Naklonená rovina ako jednoduchý mechanizmus. Konštrukcia naklonenej roviny a spôsob fungovania. Kladka ako jednoduchý mechanizmus. Konštrukcia kladky a spôsob fungovania. Prevody ozubených kolies. Elektrická energia. Elektrický prúd. Význam elektrickej energie pre človeka.	Popísať, že ak chce nadvihnúť veľký predmet, môže na to použiť brvno a menšiu podperu - páku. Vysvetliť, že použitím naklonenej roviny si vieme uľahčiť prácu. Pri skúmaní sily, ktorú musí vynaložiť pri ťahaní predmetu po naklonenej rovine používať silomer. Vysvetliť, že kladka uľahčuje prácu tým, že pri zdvíhaní nákladu pôsobíme menšou silou. Zostrojiť jednoduchý elektrický obvod, pomocou tohto jednoduchého obvodu zisťovať, ktoré látky sú elektricky vodivé a ktoré nie.
Ľudské telo	6	Časti ľudského tela. Kostra - opora pre svaly. Svaly - pohybová sústava. Zrak, zrakový orgán - oko. Funkcia zrakového orgánu. Odhadovanie vzdialeností. Krátkozrakosť a ďalekozrakosť. Starostlivosť o zrak. Sluch, sluchový orgán - ucho. Funkcia sluchového orgánu. Zvuk ako chvenie hmoty. Chuťové a čuchové orgány. Funkcia chuti a čuchu. Hmat. Význam hmatu pre človeka. Funkcie kože. Citlivosť pokožky.	Popísať časti ľudského tela. Vymenovať najzákladnejšie kosti v ľudskom tele. Uviesť niekoľko príkladov rôznych pohybov - tie, ktoré ovládame vôľou (chôdza, úsmev, hryzenie, žmurkanie, hovorenie), aj tie, ktoré vôľou nie sú ovládané (napríklad pohyb srdca, pohyb čriev). Popísať, že svalovú sústavu je možné rozvíjať a to pravidelným cvičením a správnu stravu. Vysvetliť, na čo človeku slúži zrak. Vysvetliť, ako funguje ucho ako zmyslový orgán sluchu. Jednoducho vysvetliť, ako fungujú chuť a čuch a aký majú význam pri spoznávaní prostredia.
Vesmír	3	Slnečná sústava. Otáčanie Zeme okolo svojej osi. Slnko a život na Zemi. Počasie	Chápať striedanie dňa a noci. Vytvoriť si predstavu o Slnku, Mesiaci, Planétach a hviezdach. Vymenovať planéty Slnka. Vytvoriť si predstavu o príčinách a dôsledkoch rozdielov vzduchu v lete a zime. Nadobudnúť kladný citový vzťah k prírode a vesmíru.

KOMPETENCIE

- Určí vlastnosti látok podľa zmyslových vnemov.
- Popíše zloženie vzduchu. Pozná fyzikálne veličiny.
- Zdôvodní vplyv techniky v našom živote.

- Vysvetlí význam elektrickej energie.
- Pozná hlavné časti ľudského tela.
- Vie rozlíšiť odbornú terminológiu.

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Mediálna výchova	Osobnosť žiaka	Posúdiť klady a negatíva v reklame	Média	Reklama, rozhlas, Tv	Tráviaca sústava	Ľudské telo	Práca vo dvojiciach
Multikultúrna výchova	Tradície	Spoznávať tradície	Kultúra	Tradičná kultúra na Slovensku	Pevné a kvapalné látky	Hmota	Frontálna práca

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- PZ, Adriana Wiegerová, Gabriela Česlová, Janka Kopáčova

Didaktická technika

- interaktívna tabuľa, dataprojektor, IKT, rádiomagnetofón

Materiálne výučbové prostriedky

- kľúč k určovaniu rastlín, encyklopédie

Ďalšie zdroje

- internet, pripravené prezentácie, pracovné listy, skúsenosti

predmet	PRIRODOVEDA
ročník	štvrtý
časová dotácia	1 hodina týždenne / 33 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

- Rastliny
- Živočíchy
- Voda
- Hmota
- Plynné, kvapalné a pevné látky
- Rastliny polí a lúk
- Ľudské telo
- Vesmír
- Sily
- Jednoduché stroje

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rastliny	5	Význam vody pre rastliny. Vodné rastliny, suchomilné rastliny. Význam svetla pre rastliny. Rastliny krátkych dní. Rastliny dlhých dní. Druhovú rozmanitosť rastlín. Koreň rastliny. Tvar a funkcia koreňa. Rastlinná stonka, tvar a funkcia stonky. Rastlinné listy, tvar a funkcia listov. Kvety. Tvar a zloženie kvetov. Funkcia kvetov. Opelovače. Rastlinné plody. Tvar a funkcia rastlinného plodu. Semená. Rozmnožovanie rastlín. Podmienky klíčenia semien: teplo, voda, vzduch. Dĺžka života rastlín. Jednoročné, dvojročné a trváce rastliny.	Uviesť, že niektoré rastliny žijú pod vodou, iné na vode a niektoré vodu potrebujú v pôde. Popísať, že tie rastliny, ktoré prirodzene rastú na tienistých miestach neprežijú na miestach s priamym slnečným svetlom a naopak. Vysvetliť dve základné funkcie koreňa - čerpanie živín z pôdy a upevnenie rastliny v pôde. Osvojiť poznatok o tom, že rastliny sa odlišujú stonkou. Rozdeliť rastliny na byliny a dreviny a tie na kry a stromy. Popísať, že rastliny sa vzájomne od seba dajú rozlišovať napríklad tvarom listovej čepele, kresbou žilnatiny a rôznosťou zúbkovania na okraji listu, ako aj farbou. Vysvetliť, že rastliny sa vzájomne od seba odlišujú rôznym tvarom, farbou a zložením kvetov. Uviesť, že rastliny tvoria kvety preto, aby vytvorili plody obsahujúce semená, z ktorých v ďalšom roku vyrastú nové rastliny. Pozorovať klíčenie rôznych druhov semien. Uviesť, že niektoré rastliny žijú dlho a iné krátko a že dĺžka života rastliny závisí aj od druhu rastliny.
Živočíchy	7	Životné prejavy organizmov. Podobnosti a rozdiely v živočíšnej ríši. Základ systematiky stavovcov: obojživelníky, plazy, ryby, vtáky, cicavce. Plazy. Chladnokrvný živočích. Vtáky. Mravce ako spoločenský hmyz. Spôsob života spoločenstva. Včely ako spoločenský hmyz. Spôsob života spoločenstva. Úžitkové zvieratá: Včely. Kravy. Ovce. Sliepky. Kone. Bylinožravce. Charakteristika získavania potravy vybraných živočíšnych druhov. Mäsožravce. Charakteristika získavania potravy vybraných živočíšnych druhov. Spôsob pohybu živočíchov. Význam pohybu živočíchov. Rôzne podmienky pre život živočíchov.	Vysvetliť, čím sa živočíchy a rastliny vzájomne podobajú a čím sa vzájomne odlišujú. Opísať skupinu plazov a vymenovať troch zástupcov. Opísať spôsob života vtákov. Popísať spôsob života mravcov, rozmnožovací cyklus, spôsob získavania potravy a orientáciu v priestore. Vysvetliť spôsob života včiel, rozmnožovací cyklus, spôsob získavania potravy a orientáciu v priestore. Uviesť niekoľko príkladov živočíchov, ktoré sa živia rastlinnou potravou a vysvetliť, ako sa získavaniu tohto druhu potravy prispôbujú. Vysvetliť, že tie živočíchy, ktoré lovia iné musia byť rýchle a silné, musia sa vedieť dobre orientovať i maskovať v prostredí. Popísať, že pohyb živočíchom zabezpečujú rôzne časti tela. Vymenovať príklady živočíchov, ktoré žijú v rôznych prostrediach.

Voda	2	Voda ako priestor pre život rastlín a živočíchov. Spôsob života vybraných druhov rastlín a živočíchov viazaných na vodný zdroj. Tvrdá voda. Minerálna voda. Vznik minerálnej vody. Podzemná voda. Zdroje vody. Úprava vody - pitná voda. Vodný kameň.	Vymenovať zástupcov rastlín a živočíchov, ktoré sa najbežnejšie vyskytujú pri a v priehradách a rybníkoch. Skúmaním zistiť, že rôzne druhy pitnej vody (vodovodná, stolová, rôzne druhy minerálnych vôd) obsahujú rozpustené látky, ktoré sa vo varných nádobách usadzujú. Vymenovať rôzne zdroje vody: prameň, potok, rieka, jazero, rybník, priehrada, pleso, more a opísať rozdiel. Vysvetliť, čo je to vodný kameň a ako vzniká.
Hmota	2	Zmena látok pôsobením iných látok - chemická zmena. Putovanie svetla priestorom. Odraz svetla.	Vysvetliť, že hmotu je možné meniť nielen pôsobením tepla, ale aj rôznych látok. Popísať, čo sa deje so svetlom, ktoré dopadá na priehľadné, priesvitné a nepriesvitné predmety. Vysvetliť, že svetlom je možné hýbať tak, že hýbeme s celým svetelným zdrojom a tak môžeme presunúť svetlo aj tam, kde nie je.
Pevné kvapalné a plynné látky	1	Zdroje znečistenia vzduchu. Filtrácia vzduchu. Meranie znečistenia vzduchu. Dôsledky znečistenia vzduchu. Znečistenie vody rozpustnými, Nerozpustnými látkami a mikroorganizmami. Dôsledky znečistenia rôznych vodných zdrojov.	Vymenovať niekoľko zdrojov znečistenia vzduchu a diskutovať o tom, ako by bolo možné vzduch čistiť. Opísať vlastnosti čistej vody. Uviesť, že niektoré látky, ktoré vodu znečisťujú je vo vode vidieť a niektoré viditeľné nie sú.
Rastliny poľí a lúk	2	Rôznorodosť lúčneho porastu. Typické druhy lúčnych rastlín. Úvod do systematiky rastlín. Typické druhy živočíchov žijúcich na lúčach. Spôsob života lúčnych živočíchov. Úvod do systematiky živočíchov. Rôznorodosť lúčneho porastu v porovnaní s poľnou monokultúrou. Typické druhy živočíchov žijúcich na poliach. Spôsob života poľných živočíchov. Význam poľnej monokultúry. Najvýznamnejšie poľné plodiny a ich využitie. Liečivé rastliny. Najvýznamnejšie liečivé rastliny a ich spôsob využitia. Zbieranie a uskladňovanie liečivých rastlín. Rozpustné a nerozpustné látky - príprava výluhu. Zvyšovanie rozpustnosti látok - príprava čaju.	Popísať lúku ako priestor, na ktorom rastie množstvo rôznorodých rastlín a žije tu veľké množstvo živočíchov. Pozorovaním zistiť, že na poliach je pozorovateľne menej druhov živočíchov, na medziach je ich viac, podobne na lúčach. Vymenovať (pomenovať rodovým menom) 5 zástupcov živočíchov, 5 zástupcov lúčnych rastlín a 5 druhov plodín, ktoré žijú na poliach. Vysvetliť význam liečivých rastlín pre človeka. Popísať, ktoré časti liečivých rastlín sa zbierajú. Skúmať, koľko látok sa uvoľňuje z liečivých rastlín do vody, ak sušené rastliny zalejeme studenou, teplou a horúcou vodou (pozoruje intenzitu zafarbenia).
Ľudské telo	4	Potrava ako zdroj energie a stavebného materiálu pre obnovu organizmu. Jedy. Drogy. Proces dýchania. Rozmnožovanie človeka. Rast a vývin. Vývin pred narodením. Vývin po narodení. Význam zdravej stravy pre vývin človeka. Funkcia reflexu. Význam reflexu pre život človeka. Srdce a jeho funkcia v tele človeka. Starostlivosť o srdce. Funkcia a zloženie krvi. Červené krvinky. Biele krvinky. Krvné doštičky. Krvný obeh. Okysličovanie organizmu. Cievy - tepny a žily. Prejavy srdcovej činnosti. Srdcový tep.	Vysvetliť, prečo musí človek jesť a čo obsahuje potrava, ako a kde sa v organizme spracováva a na čo sa v organizme využíva. Uviesť príklady jedovatých rastlín a ich plodov, jedovatých húb, ale aj zle skladovaných potravín. Vymenovať základné prejavy dýchania človeka. Uvedené informácie zisťuje (prípadne si ich len overuje) skúmaním na ľudskom tele. Vysvetliť, že po oplodnení ženy mužom sa dieťa vyvíja v tele matky. Opísať, ako sa dieťa v tele matky vyvíja, ako je vyživované a ako významná je zdravá životospráva ženy v tomto období. Uviesť, že informácie z jednotlivých zmyslových orgánov sa pomocou nervovej sústavy dostávajú do mozgu, kde sú spoznávané, porovnávané, spracované, zapamätané. Popísať, kde sa srdce v tele nachádza a aké je veľké. Opísať základné

			zložky krvi a význam jednotlivých zložiek. Vysvetliť, že krv prúdi po tele v cievach, tepnách a žilách.
Vesmír	6	Vesmír. Vesmírne telesá. Vákuum. Čierne diery. Planéta. Hviezda. Galaxia. Súhvezdie. Slnčná sústava. Prirodzené družice planét. Kométa. Rotácia Zeme okolo vlastnej osi - striedanie dňa a noci. Naklonenie Zemskej osi. Rotácia Zeme okolo Slnka. Striedanie ročných období. Podmienky života vo vesmíre. Skúmanie vesmíru - d'alekohľad, hviezdáreň, umeá družica, vesmírna stanica, rakety, raketoplány.	Vysvetliť, čo je to vesmír a to prostredníctvom opisu jeho súčastí a vzájomného usporiadania týchto súčastí. Uviesť, že Zem je planéta a Slnko je hviezda. Vysvetliť, aký je rozdiel medzi planétou a hviezdou a rozdiel medzi Slnčnou sústavou, galaxiou (Mliečna dráha) a súhvezdím. Popísať, že Slnčná sústava má osem planét, ktoré obiehajú okolo Slnka v rôznej vzdialenosti. Vysvetliť, že Mesiak je prirodzenou družicou Zeme. Uviesť, že zemeguľa rotuje okolo vlastnej osi, čo spôsobuje striedanie dňa a noci. Vysvetliť, že zemská os je naklonená a zároveň vie, že Zem rotuje okolo Slnka. Vysvetliť, čo je to umelá družica, čo je to vesmírna stanica a kde sa nachádza a aké majú dané zariadenia funkcie.
Sily	1	Elektrický izolant. Bezpečnosť práce s elektrickými zariadeniami. Blesk. Bezpečné správanie sa v búrke. Statická elektrina.	Uvádzať, že elektrický prúd je životu nebezpečný a predchádzať styku s vysokým napätím. Využiť informácie o elektrických izolantoch na ochranu vlastného zdravia pred pôsobením elektrického prúdu. Popísať, že blesk je elektrický výboj, ktorý vzniká v atmosfére a jednoducho vysvetliť funkciu hromozvodu. Vysvetliť, kedy a kde vzniká statická elektrina a ako sa prejavu na rôznych predmetoch.
Jednoduché stroje		Páka ako jednoduchý mechanizmus. Konštrukcia páky a spôsob fungovania. Využitie páky v bežnom živote. Naklonená rovina ako jednoduchý mechanizmus. Konštrukcia naklonenej roviny a spôsob fungovania. Využitie naklonenej roviny v bežnom živote. Kladka ako jednoduchý mechanizmus. Konštrukcia kladky a spôsob fungovania. Využitie kladky v bežnom živote. Ozubené súkolesie ako jednoduchý mechanizmus. Konštrukcia ozubeného súkolesia a spôsob fungovania. Využitie ozubených kolies v bežnom živote. Elektrická energia. Elektrický prúd. Elektricky vodivé a nevodivé materiály. Význam elektrickej energie pre človeka.	Popísať, že ak chce nadvihnúť veľký predmet, môže na to použiť brvno a menšiu podperu (pevný bod). Toto zariadenie nazýva pákou. Skúmať predmety a zisťovať, či využívajú na svoju funkciu páku. O skúmaní diskutovať. Vysvetliť, že použitím naklonenej roviny si vieme uľahčiť prácu. Pri skúmaní sily, ktorú musí vynaložiť pri ťahaní predmetu po naklonenej rovine používať silomer. Skúmať predmety a zisťovať, či využívajú na svoju funkciu naklonenú rovinu. O skúmaní diskutovať. Vymenovať predmety, kde sa naklonená rovina využíva (svahové cesty - serpentíny, skrutka, sekera, pluh, klin) . Vysvetliť, že kladka uľahčuje prácu tým, že pri zdvíhaní nákladu pôsobíme menšou silou, ale zdvíhame predmet pomaly. Popísať, ako sa kladka konštruuje. Vymenovať predmety, kde sa naklonená rovina využíva (žeriav, posilňovací stroj, lanovka, horolezectvo - karabíny, napínanie lán a vedenia pomocou kladky) a vysvetliť, ako sa tam princíp kladky využíva. Samostatne vyhľadávať informácie o využití kladky v praxi. Pomocou ozubených súkolesí meniť smer pohybu predmetov a tiež rýchlosť pohybu predmetov.. Funkciu ozubeného súkolesia vysvetľuje na bicyklových prevodoch. Skúmať predmety a zisťovať, či využívajú na svoju funkciu

			ozubené kolesá. O skúmaní vie diskutovať. Vymenovať predmety, kde sa ozubené kolesá využívajú (bicykel, hodinky, ručný mixér, ručná vŕtačka, vodný a veterný mlyn). Zostrojiť jednoduchý elektrický obvod (plochá batéria, vodiče a žiarovka) pomocou tohto jednoduchého obvodu zisťovať, ktoré látky sú elektricky vodivé a ktoré nie.
--	--	--	---

KOMPETENCIE

- Ovláda environmentálne prvky.
- Pozná podmienky života na Zemi.
- Vie opísať stavbu tela rastlín a živočíchov.
- Zdvôvodní význam starostlivosti o zdravie.
- Chápe význam techniky a elektrickej energie v našom živote.
- Vie rozvážne so zdravým úsudkom diskutovať, pričom sa vyjadruje súvisle a výstižne.
- Rozvíja schopnosť pozorovať, dedukovať a identifikovať podstatné znaky.

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Multikultúrna výchova	Rovnosť ľudí, hodnota človeka	Rozvoj tolerancie	Výchova k tolerancii	Etické súvislosti	Lastovička domová	Živočíchy	Práca v skupine
Environmentálna výchova	Voda	Vzťah človeka k vode	Vodné zdroje	Význam vody pre človeka	Gravitačné účinky Zeme	Vesmír	Praktické aktivity

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- PZ, Adriana Wiegerová, Gabriela Česlová, Janka Kopáčova

Didaktická technika

- interaktívna tabuľa
- dataprojektor
- IKT
- rádionagnetofón

Materiálne výučbové prostriedky

- kľúč k určovaniu rastlín
- encyklopédie, detské časopisy

Ďalšie zdroje

- internet
- pripravené prezentácie
- pracovné listy
- skúsenosti

UČEBNÉ OSNOVY - VLASTIVEDA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vlastiveda je predmet, ktorý skúma blízke alebo menej vzdialené okolie domu, školy, obce alebo regiónu, v ktorom sa žiak pohybuje. Ide o objavovanie reálneho sveta žiakmi, v určitom čase a priestore. Je v ňom sprostredkovaný aj rozdielny život ľudí v jednotlivých kultúrach.

Vo vlastivede žiaci spoznávajú minulosť, predmety, ktoré nám vypovedajú o živote našich predkov, ale aj významných osobností. Prostredníctvom tohto predmetu si vytvárajú kladný vzťah k svojej krajine a to je hlavnou úlohou vlastivedy v každom ročníku.

Obsah vlastivedy v preimárnom vzdelaní je naplnený emotívnym poznávaním, pozorovaním a hodnotením javov a dojmov z krajiny, v ktorej žije. S tým úzko súvisí aj poznávanie seba samého, svojho miesta v rodine a v komunite, v ktorej žije. Poznávanie svojej krajiny v jednotlivých ročných obdobiach s dôrazom na starostlivosť a bezpečnosť o zdravie, vytvára predpoklady pre vnímanie vzájomného vzťahu človeka a prírody. Človek a príroda sa mení v čase, a práve preto vnímanie svojej obce, regiónu, ale aj celej vlasti musí byť spojené s poznaním histórie. Vlastiveda má aj činnostné zameranie. Využívanie priameho pozorovania na výletoch, vychádzkach, na exkurziách a v škole v prírode prospieva ku komplexnému pochopeniu života a členitosti krajiny v danej oblasti Slovenska a hlbšiemu zapamätaniu si prítomných skutočností. Ak to nie je možné z bezpečnostného hľadiska, vhodné sú aj multimediálne prezentácie. Ideálne je prepojenie vychádzok s prírodovedným, kultúrnym a historickým vzdelaním. Vlastiveda inak nazývaná - Objavujeme Slovensko, je rozdelená do troch veľkých celkov: Príroda Slovenska, Ľudia a Slovensko v minulosti a dnes. V časti Príroda Slovenska je základom spoznávanie určitých prírodných krás (napr. pohoria, jaskyne) najmä prostredníctvom povestí, rozprávania, prostredníctvom obrázkov a i. Slovensko v minulosti a dnes sú historické príbehy. Ich pilier tvoria významné udalosti v histórii Slovákov v istom časovom slede. Žiaci sa oboznamujú s najvýznamnejšími a najatraktívnejšími časťami regiónov. Tieto sa môžu realizovať i pomocou modelových výletov.

CIELE PREDMETU

Motivácia k objavovaniu prírody a ľudských výtvorov v blízkom, ale i vzdialenom okolí je vo vlastivede dokumentovaná zaujímavým spôsobom učenia sa. Dôležitým cieľom je spoznávať sociokultúrny priestor života dieťaťa a genézu tohto priestoru. Mimoriadna pozornosť je venovaná orientácii v priestore a čase. Rozvoj poznania dieťaťa v danom sociokultúrnom priestore zodpovedá mentálnej prezentácii pojmového aparátu, s ktorým dokáže narábať a chápať jeho význam. Dieťa si ozrejmuje vlastnú kultúru, učí sa narábať s historickými prameňmi, je schopné sa v nej orientovať a hodnotiť na svojej primeranej úrovni. Vníma a zaujíma postoj k multikultúrnej otvorenosti. Prostredníctvom príbehov, rozprávok, piesní, pozorovaní, žiaci získavajú vzťah ku kraju, v ktorom žijú. Vo vyučovaní vlastivedy v 2. ročníku ZŠ je pozitívne, ak vedia žiaci rozprávať o svojom kraji, v ktorom žijú, vedia pomenovať jeho jednotlivé časti. Vedia odlíšiť vzťahy, väzby (prírodného a spoločenského rázu) v krajine svojho okolia, vo svojej obci, doma i v škole. Pri každej vhodnej téme môžu žiaci použiť poznatky, ktoré načerpali zo svojich pozorovaní a osobných skúseností.

Žiaci majú vedieť pomenovať a odlišiť, čo vytvorila príroda a čo človek. Porozprávať o premenách prírody počas roka. Vyhľadať v kalendári významné dni. Orientovať sa v kraji pomocou svetových strán a významných objektov. Veku primerane charakterizovať svoju obec. Po objavnom spoznaní kraja, v ktorom žiaci žijú, sa postupne púťavou formou oboznamujú so zaujímavými časťami Slovenska. Žiaci majú pomocou obrázkov opísať pojmy, krajinu, pamiatky, ktoré už nie sú z ich bezprostredného okolia. Ukázať na „obrázkovej mape“ (prispôbenej obsahu vlastivedy v 3. ročníku) vybrané pohoria, jaskyne, rieky, mestá a i. Opísať ich pomocou obrázkov - pokúsiť sa na nich rozlíšiť už na pohľad rozdielne alebo spoločné znaky. Stručne povedať obsah povesti na vybranú tému. Porozprávať o významných historických udalostiach.

Výučba vlastivedy v 4. ročníku ZŠ je zameraná na zážitkové poznávanie oblastí Slovenska. Pre žiakov je pri tom dôležité orientovať sa na mape, vedieť čítať mapu s porozumením a rozprávať o obrázkoch, fotografiách, porovnávať jednotlivé oblasti s krajom, v ktorom žiak žije. Jej hlavným cieľom je podporovať chuť učiť sa, získavať zaujímavé informácie, triediť ich, využívať v kontextových situáciách. Rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, všímať si priestor, v ktorom žijeme a jeho premeny, prejavovať záujem o spôsob života ľudí v blízkom okolí (v triede, škole, obci) a vedieť spolupracovať. Akceptovať ľudí, ktorí prišli na Slovensko z iných štátov a naučiť sa ich tolerovať.

Súhrn cieľov:

- poznať priestor, v ktorom žiak žije
- orientovať sa v priestore a čase
- orientovať sa v mape, narábať s veku primeranými historickými prameňmi
- rozvíjať si vzťah ku krajine a spoločnosti prostredníctvom príbehov, rozprávok
- rozvíjať schopnosť využívať poznatky a zistenia zo svojich skúseností, pozorovaní, objavovaní
- vnímať vzťah prírody a človeka, vzájomné ovplyvňovanie sa
- využívať zdroje informácií na opisovanie charakteristík prostredia, ich porovnávanie
- vnímať ľudí aj z iných kultúrnych oblastí

STRATÉGIE

Metódy

metóda analytická, syntetická, ústne podanie, metódy slovné, práca s literatúrou, metóda pozorovania, projektové vyučovanie, zážitkové vyučovanie, metóda skupinovej práce, metóda praktických činností, metóda práce s plánom obce, metóda práce s mapou

Postupy

dialóg, diskusia, situačné metódy, skúsenostné metódy

Formy

vyučovacie hodina, hodina besedy, hodina práce s knihou, vychádzka, práca s internetom

Kritériá hodnotenia predmetu

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č.22/2011-R na hodnotenie žiakov základnej školy , ktoré schválilo MŠ SR pod č.:2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1.5.2011. Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období. Hodnotenie v predmete Vlastiveda sa vykonáva klasifikáciou.

Verbálne hodnotenie -slovom sa hodnotí ústne osvojenie učiva, samostatná prácu žiaka, tvorivosť na hodine, aktivitu na hodine, projektovú prácu a pod.

Sebahodnotenie - pomáha rozvíjať sebakritiku i objektivitu žiaka, dodáva mu odvalu , podporuje sebavedomie a sebadôveru žiaka
Hodnotenie prebieha medzi žiakmi slovnou formou.

predmet	VLASTIVEDA
ročník	druhý
časová dotácia	1 hodina týždenne / 33 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

- Škola a okolie
- Cesta do školy a domov
- Objavujeme premeny okolo nás
- Môj rodný kraj a čo sa v ňom deje
- Zvyky a tradície
- Čo sa mi v našom kraji najviac páči

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Škola a okolie.	3	Naša trieda (škola, plán triedy, rozmiestnenie nábytku, nebezpečné miesta v triede a v škole, vhodné správanie sa v škole i mimo nej). Pozorujeme okolie školy (škola, školský dvor, objekty v okolí školy, prostredie v okolí školy). Ako sa vyznať v okolí (obec, les, rieka, park, jazero, kopec...)	Opísať prostredie triedy, školy. Zakresliť na plánik rozloženie tried na chodbe, v triede rozloženie nábytku a pod. Poznať nebezpečné miesta v triede a v škole a určiť pravidlá správania sa pre vlastnú bezpečnosť aj bezpečnosť spolužiakov. Rozpoznať blízke okolie školy. Orientovať sa v blízkom okolí pomocou významných budov a riek.
Cesta do školy a domov.	4	Cesta po chodníku a po vozovke (vozovka, chodník, reflexné nášivky, pravidlá jazdy.)	Povedať ako správne chodiť po chodníku a po okraji cesty tam, kde chodník nie je. Povedať ako správne prechádzať križovatku, ako sa

		Prechádzanie križovatky (priechod pre chodcov, semafor, dopravné značky). Bezpečná cesta do školy (Správanie v dopravnom prostriedku, správanie chodca).	orientovať na križovatke so semaforom. Nakresliť schému cesty do školy, vyznačiť na nej objekty, zaujímavé miesta, vyhodnotiť nebezpečné miesta, zakresliť na ceste priechody, križovatky, dopravné značky. Popísať správne nastupovanie do dopravného prostriedku a dodržiavanie pravidiel počas jazdy.
Objavujeme premeny okolo nás.	13	Ako prebieha deň školáka (včera, dnes, zajtra, časti dňa, týždeň, pracovné dni a voľné dni). Ako sa mení príroda na jeseň (jesenná príroda, jesenné počasie, jesenné mesiace). Kalendárny a školský rok (ročné obdobia, kalendárny rok, mesiace, týždne, sviatočné dni, dni prázdnin). Prírodniny a ľudské výtvory (živé a neživé prírodniny, ľudské výtvory). Aké bude počasie (pozorovanie počasia, predpoveď počasia). Pozorujeme dĺžku a smer tieňa (dĺžka tieňa, smer tieňa). Zima a jej premeny (zvieratá v zime, zimné športy, zimné oblečenie, príroda v zime, zimné mesiace, zimné počasie, stopy zvierat). Jarné premeny (jarné mesiace a zmeny v prírode).	Určiť časti dňa: ráno, dopoludnie, obed, popoludnie, večer, noc. Špecifikovať zmeny prírody na jeseň, pomocou znakov zaznamenať pozorovanie počasia, vymenovať jesenné mesiace). Poznať kalendárny a školský rok, vysvetliť ich rozdielnosti. Rozpoznať, ktoré časti krajiny vytvoril človek a ktoré príroda. Rozpoznať živé a neživé prírodniny. Predpovedať počasie pozorovaním prírody a pomocou prístrojov. Povedať, kedy je tieň najdlhší a kedy najkratší. Charakterizovať zmeny v prírode počas zimného a jarného obdobia. Charakterizovať zmeny v prírode počas jarného obdobia a poznať jarné mesiace.
Môj rodný kraj a čo sa v ňom deje.	6	Rodina a príbuzní (príbuzenské vzťahy, oslávenec). Domov (domov, Slovensko). Ľudia v mojom okolí (primátor obce a iní ľudia). História obce (znak obce, významná osobnosť, povest', pamätihodnosti). Služby, kultúra a šport (významné budovy, obchody, služby, kultúrne zariadenia). Starostlivosť o zdravie (zdravie, otužovanie, športovanie, zdravý spôsob stravovania). Naša bezpečnosť (bezpečnosť, polícia). Ochrana proti požiarom (požiar, tiesňová linka, postup pri privolaní hasičov, hasiaci prístroj). Životné prostredie (odpad).	Poznať príbuzenské vzťahy. Pomenovať, čo je domov. Rozoznať prácu jednotlivých ľudí v službách obce. Poznať a opísať znak svojej obce, jej pamiatky a kultúru. Charakterizovať život v obci a možnosti kultúrneho a spoločenského vyžitia. Oboznámiť sa s pravidlami správnych hygienických návykov. Poznať čísla záchranných zložiek štátu. Uviesť zoznam nebezpečenstiev a ako sa pred nimi chrániť- neznámi ľudia, prírodné nebezpečenstvá- blesk, búrka, silné slnečné žiarenie a i. Povedať ako sa chránime pred nebezpečenstvom požiaru a čo by mohlo požiar spôsobiť. Vymenovať, ako môžeme chrániť prírodu a čo jej škodí.
Zvyky a tradície.	5	Spomíname na našich predkov (sviatok, predkovia, pomník, pamiatka). Predvianočný čas (advent, svätý Mikuláš, zvyky). Zvyky a tradície v zime (sviatočné dni, tradície). • Vianoce • Starý rok • Nový rok Zvyky a tradície na jar • Veľká noc Tešíme sa na prázdniny (plánovanie času).	Poznať význam Sviatku všetkých svätých a Pamiatky zosnulých. Poznať niektoré predvianočné zvyky. Uviesť niektoré tradície a zvyky vianočných sviatkov. Uviesť niektoré zvyky a tradície veľkonočných sviatkov. Určiť si, ako zmysluplne naplánovať a využiť voľný čas.
Čo sa mi v našom kraji najviac páči.	2	Postavme si Vlastivedkovo (zhrnutie učiva 2. ročníka).	Dokázať si vybrať pre žiaka najzaujímavejšie učivo vlastivedy z celého školského roka a primerane ho prezentovať.

KOMPETENCIE

- číta z plánu obce alebo mesta
- vyhľadáva informácie z plánu mesta
- zapisuje stručné údaje
- má osvojenú schopnosť učiť sa
- tvorivo rieši vekovo primerané problémy
- nadviaže kontakt medzi spolužiakmi-spolupráca

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Multikultúrna výchova	Občan	Samostatný občan	Výchova k občianstvu	Samostatný občan	Ako sa vyznať v okolí	Škola a okolie	Vychádzka
Dopravná výchova	Bezpečnosť na ceste	Zásady bezpečnosti na ceste	Výchova k zodpovednosti	Bezpečnosť na ceste	Prechádzanie križovatky	Cesta do školy a domov	Vychádzka
Regionálna výchova	Naše mesto-Revúca	Prehľbovanie kladného vzťahu k nášmu mestu	Naše mesto- Revúca	Kultúrne pamiatky mesta Revúca	Služby, kultúra a šport	Môj rodný kraj a čo sa v ňom deje	Vychádzka
Ochrana života a zdravia	Požiar	Ochrana pred požiarom	Ochrana pred nebezpečenstvom	Požiar	Môj rodný kraj a čo sa v ňom deje	Ochrana proti požiarom	Diskusia na vyučovacej hodine

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- Vlastiveda pre 2. ročník, PhDr. Mária Kožuchová, Mgr. Mária Šimunková, EXPOL Pedagogika, 2008
- Chcem vedieť prečo-encyklopédia, Brigid avison a spol., Tigra, ISBN 80-88869-11-0

Didaktická technika

- interaktívna tabuľa, rádiomagnetofón, CD prehrávač

Materiálne výučbové prostriedky

- nástenné obrazy , plán mesta, propagačné materiály nášho mesta, dopravné značky, pohľadnice

Ďalšie zdroje

- internet, pracovné listy, skúsenosti

predmet	VLASTIVEDA
ročník	tretí
časová dotácia	1 hodina týždenne / 33 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

- Ako sa vyznať vo svojom okolí
- Objavujeme Slovensko
- Spoznávame dejiny Slovenska
- Naše starobilé pamiatky a ich krásy

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Ako sa vyznať vo svojom okolí	6	Krajina, povrch, obraz krajiny. Ako sa orientovať podľa svetových strán - svetové strany. Ako vyzerajú veci pri pohľade zhora - plán Význam plánu - orientácia podľa plánu Ako vzniká mapa - grafická mierka mapy, mapové znaky, vzdialenosť objektov na mape.	Opísať a porozprávať vlastnými slovami ako vyzerá obraz pozorovanej krajiny. Porovnať rôzne obrazy krajiny. Určiť svetové strany. Všimnúť si zaujímavosti krajiny a jej zmeny. Nakresliť rozmiestnenie nábytku v triede-vytvoriť plán triedy. Čítať plán podľa mapových znakov, orientovať sa podľa plánu. Vytvoriť plán známeho prostredia. Orientovať sa na pláne, vyhľadávať ďalšie znaky podľa vysvetliviek a opísať, čo na danej mape zobrazujú, podľa mierky odmerať skutočnú vzdialenosť objektov na pláne.

Objavujeme Slovensko.	9	Kde sa nachádza Slovensko, glóbus. Krásky našich hôr- pohoria, chránené územia. Rieky- dar života- voda, význam rieky, rekreácia, priehrada. Starostlivosť o vodu. Znečisťovanie vody. Lesy- naše pľúca - les, druhy lesa, pravidlá správania sa v lese. Slovensko plné záhad - jaskyne, kúpeľné mestá, minerálne pramene. Po turistických chodníčkoch - turistická mapa, potreby na výlet.	Určiť Slovensko na mape sveta alebo na glóbose. Určiť na mape pohoria, ktoré sa nachádzajú v okolí trás z Bratislavy do Košíc. Vyhľadať o nich ďalšie informácie, prezentovať ich. Pomenovať na mape chránené územia, národné parky. Zôvodniť, prečo sú chránené. Určiť pravidlá správania sa v chránených oblastiach. Ukázať na mape najznámejšie slovenské rieky. Vysvetliť, prečo si ľudia stavali príbytky pri riekach, prečo sú pri nich priehrady. Porozprávať ako vznikali plesá a jazerá. Vysvetliť, ako sa staráme o rieky a vodné plochy. Vysvetliť pojem les, zaradiť strom do príslušného druhu lesa, poznať niektoré živočíchy z konkrétnych lesov. Ovládať pravidlá slušného správania sa v lese. Podľa mapových znakov ukázať na mape jaskyne, kúpeľné mestá a minerálne pramene. Vysvetliť ich význam. Poznať pravidlá slušného správania sa v jaskyni. Porozumieť čítaniu z turistickej mapy podľa mapových znakov. Určiť podľa situácie kam chceme ísť, čo je potrebné a vhodné zbaliť si na výlet.
Spoznávame dejiny Slovenska.	9	Ako chápať časové súvislosti - minulosť, prítomnosť, budúcnosť. Prečo sa ľudia usídlili na našom území - osídľovanie. Predmety, ako svedkovia doby - múzeum. Svätopluk a jeho sláva. Prečo chodíme do školy - Mária Terézia. Ako vznikol slovenský jazak - Ľudovít Štúr, Anton Bernolák. Ako vznikla slovenská hymna. Prečo M. R. Štefánik veľa cestoval. Slovensko v súčasnosti.	Rozlíšiť minulosť, prítomnosť a budúcnosť podľa udalostí. Zostaviť časovú priamku udalostí podľa rokov alebo storočí a podľa časovej priamky. Povedať, čo sa stalo skôr a čo neskôr. Povedať v chronologickom poradí, ako prebiehalo osídľovanie. Popísať podľa textu, aké boli príčiny jednotlivých etáp. Vyjadriť vzťah k historickým predmetom, prečo sú zaujímavé, k čomu sa viažu, o čom podávajú informácie. Reprdukovať vlastnými slovami povest' o Svätoplukových prútoch. Porozprávať pomocou obrázkov o živote Slovanov, opísať symboly, ktoré sú v povestiach a zhodnotiť, či sa význam symbolov prenáša do súčasnosti. Poznať meno významnej panovníčky Uhorska, čím bola významná, zaujímavá, v akej dobe žila. Ktoré miesta na Slovensku sa s ňou spájajú. Ako sa spája dochádzka s Máriou Teréziou. Vysvetliť podstatu vzniku spisovného jazyka a poznať významné osobnosti spojené s týmto procesom. Poznať text hymny a niektoré príležitosti, kedy sa hymna hrá. Opísať osobnosť M. R. Štefánika a povedať, čím bol významný. Uviesť miesta na Slovensku, ktoré sú s ním späté a prečo. Určiť na mape štáty patriace do Európskej únie.
Naše starobylé pamiatky a ich krása.	9	Ako vznikali mestá. Slávne mestá - život v minulosti a v súčasnosti. Povesti o mestách. Hrady a zámky. Povesti o hradoch. Svetoznáme pamiatky - UNESCO.	Opísať spôsob vzniku miest, kedy a prečo vznikli. Porovnať život meste v minulosti a v súčasnosti. Vyhľadať na mape slávne mestá a rôzne informácie o týchto mestách z rôznych zdrojov. Vysvetliť rozdiel medzi hradom a zámkom. Preskúmať pomocou obrázkov kultúrne a prírodné pamiatky zapísané do zoznamu UNESCO, ich význam, zaujímavosti a povedať, prečo je potrebné ich chrániť.

KOMPETENCIE

- vyjadruje sa na vyššej úrovni
- porozumie krátkemu odbornému textu
- reprodukuje krátky odborný text
- zapisuje si dôležité informácie
- zapracuje dôležité informácie do projektu
- orientuje sa v mape Slovenska

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Eviromantálna výchova	Narodný park Muránska planina	Hodnoty a krásy prostredia v ktorom žijeme	Ekologické súvislosti a ochrana prírody	Chránené rastliny a živočíchy v NP	Krásy našich hôr, chránené územia	Objavujeme Slovensko	Beseda s pracovníkom NPMP / Diskusia
Regionálna výchova	Regióny Slovenska	Proregionálne cítenie	Regióny Slovenska	Prírodné a kultúrne pamiatky regiónov	Slovensko plné záhad	Objavujeme Slovensko	Skupinová práca, zážitkové učenie.
Multikultúrna výchova	Hodnota človeka	Prosociálne správanie	Etická výchova	Medziludské vzťahy	Ako vznikol slovenský jazyk	Spoznávame dejiny Slovenska	Diskusia na vyučovaní.
Regionálna výchova	Kultúrne dedičstvo	Prehĺbenie národného povedomia	Slávne mestá na Slovensku	Národné povedomie	Slávne mestá	Naše starobylé pamiatky a ich krása	Tvorba projektu

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- Vlastiveda pre 3. ročník, PhDr. Mária Kožušková, Mgr. Mária Šimunková, EXPOL Pedagogika, 2009
- Chcem vedieť prečo-encyklopédia, Brigid Avison a spol., Tigra, ISBN 80-88869-11-0
- Povesť a zvesti z dolín stredoslovenských, Kliment Ondrejka, Osveta 1982
- Kliatba na Muráni, František Kreutz, Mladé letá, 1972

Didaktická technika

- interaktívna tabuľa, rádiomagnetofón, CD prehrávač, kompas

Materiálne výučbové prostriedky

- nástenné obrazy, nástenná mapa Slovenska, propagačné materiály obrázky z miest Slovenska, fotografie, pohľadnice

Ďalšie zdroje

- internet, pripravené prezentácie, pracovné listy, skúsenosti

predmet	VLASTIVEDA
ročník	štvrtý
časová dotácia	1 hodina týždenne / 33 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

- Krajina v ktorej žijeme.
- Mestá a dediny.
- Cestujeme z Bratislavy do Košíc.
- Zaujímavosti zo Slovenska.
- Tradície a zvyky.
- V súlade s prírodou.
- Miniprojekt o vlastivednom kraji.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Krajina v ktorej žijeme	4	Čítanie mapy Slovenska. Časová priamka. Územné členenie-kraje. Charakteristika kraja v ktorom žijem.	Opísať a rozlíšiť povrch krajiny podľa členitosti. Vymenovať a ukázať na mape naše najväčšie rieky. Porovnať udalosti podľa časovej priamky, určiť, ktorá udalosť sa stala skôr a ktorá neskôr. Usporiadať udalosti svojho života a udalosti v roku na časovej priamke. Vymenovať podľa mapy kraje SR a ukázať krajské mestá. Vyhľadať regionálne osobnosti vlastného kraja.
Mestá a dediny.	2	Charakteristika mesta, dediny. Krajské mestá.	Z fotografií, krátkych textov a svojich skúseností opísať charakteristiku mesta, resp.dediny a porovnať ich výhody a nevýhody. Vedieť správne priradiť krajské mestá ku krajom.

Cestujeme z Bratislavy do Košíc.	6	Vlakové, autobusové a letecké spojenie. Cestujeme po Bratislave. Cestujeme po Košiciach. Hľadanie cesty z miesta nášho bydliska do Košíc alebo do Bratislavy. Moje obľúbené miesto na cestovanie- ako by sme tam cestovali v minulosti.	Vyhľadať rôzne spojenie z cestovných poriadkov (z internetu), orientovať sa v cestovných poriadkoch, nájsť informácie, hľadať alternatívne riešenia. Poznať pravidlá slušného správania v dopravnom prostriedku. Z mapy Bratislavy a dostupných materiálov (sprievodca po Bratislave, po Košiciach, z internetu...) vyhľadať významné pamiatky Bratislavy a Košíc, pripraviť si krátky text sprievodcu po týchto mestách. Pripraviť plán cesty zo svojej obce do Bratislavy a do Košíc. Využiť dostupné cestovné poriadky. Sprostredkovať ostatným skúsenosti, zážitky a zaujímavosti z vlastných ciest. Vedieť ich prezentovať rôznymi spôsobmi.
Zaujímavosti zo Slovenska, baníctvo na Slovensku.	3	Kedy a prečo sa začalo baníctvo rozvíjať-ťažba zlata, striebra, uhlia, soli, travertínu. Práca baníkov v minulosti a dnes. Spomienky na baníctvo. Čo nám z baníctva zostalo.	Porozprávať ako sa rozvinulo baníctvo na Slovensku a akú úlohu zohralo v dejinách. Čím bolo významné. Odkaz minulosti v súčasnosti. Opísať prácu baníka, aké nástroje používal a porovnať ako sa zmenila práca baníkov v priebehu dejín. Aké pozostatky z minulosti baníctva zostali na Slovensku. Ťažba nerastov, zlata, striebra, opálu. Ich využívanie pri tvorbe šperkov. Banícke múzeum.
Tradicie a zvyky. Skanzeny.	7	Historické regióny na Slovensku (Orava, Liptov, Šariš, Spiš..) Zvyky a tradície podľa historických regiónov. Život v stredovekom meste. Práca na vidieku v minulosti počas leta a zimy. Skanzeny na Slovensku- čo všetko v skanzene nájdeme.	Poznať historické regióny Slovenska, zaradiť niektoré zvyky a tradície do príslušných regiónov na základe poznatkov z rôznych zdrojov. Opísať charakteristické znaky života ľudí v minulosti a porovnať so životom v súčasnosti. Použiť k tomu obrázky, informácie z kníh, časopisov, filmov, ľudových slovesností.
V súlade s prírodou.	8	Ideme do hôr- prípravy, horská služba. Pravidlá bezpečného správania sa v horách. Ako sa oddychovalo v horách v minulosti a ako dnes. Kráľova hoľa, Kriváň- povest' (výber). Vznik riek, formovanie územia riekou, oblasti v povodí riek. Jazerá, gejzír. Plavíme sa po Dunaji a Dunajci. Dunaj pod Devínom, Dunaj v Bratislave, Dunaj v Gabčíkove, Dunaj v Štúrove. Prírodné zaujímavosti vytvorené prírodou. Výber. Prírodné zaujímavosti vytvorené človekom. Výber.	Poznať základy ochrany prírody a ochrany zdravia. Základy bezpečného pohybu v horskom prostredí. Porovnať na základe informácií z rôznych zdrojov (fotografie, rozprávanie, text), ako ľudia trávili voľný čas v prírode v minulosti a dnes. Povedať vlastný názor k tráveniu voľného času- ako turizmus ovplyvňuje prírodu. Reprodukovať obsah povesti vlastnými slovami a na jej základe vytvoriť krátku dramatizáciu. Opísať rôzne podoby, ktoré môže mať rieka. Porozprávať ako človek technológiami ovplyvňuje tok riek. Podľa mapy ukázať oblasti jazier. Opísať, v čom je výnimočný gejzír. Opísať vybrané úseky Dunaja, čím sú zaujímavé. Opísať vybrané úseky Dunajca, porovnať ich s úsekmi Dunaja. Vysvetliť rozdiel medzi prírodnou zaujímavosťou a zaujímavosťou vytvorenou človekom, uviesť príklady a povedať svoj názor na ňu, v čom sa páči, resp. nepáči.
Mini projekt o vlastnom kraji	3	Súčasnosť a minulosť v našom kraji.	Poznať významné udalosti a osobnosti späté s vlastným krajom, uviesť zmeny, ktoré nastali v kraji a spracovať to vo forme projektu.

KOMPETENCIE

- Komunikatívna kompetencia
- Čitateľská gramotnosť.

- Pisateľská gramotnosť.
- Kultúrna kompetencia.
- Osvojenie schopnosti učiť sa.
- Schopnosť tvorivo riešiť problémy.
- Získavať informácie z rôznych zdrojov.
- Personálna a interpersonálna kompetenci

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Dopravná výchova	Orientácia v cestovných poriadkoch	Možnosti dopravovania sa po SR	Cestovné poriadky	Vyhľadávanie spojov	Vlakové, autobusové a letecké spojenie	Cestujeme z Bratislavy do Košíc	Skupinová práca s cestovným poriadkom a internetom
Regionálna výchova	Zvyky a tradície	Kultúrne dedičstvo našich predkov	Objavujeme Slovensko	Múzeá a skanzeny na Slovensku	Historické regióny na Slovensku	Tradície a zvyky. Skanzeny	Práca s Internetom (volnycas.eu)
Multikultúrna výchova.	Umenie a estetické hodnoty	Kultúrnosť	Umelecká kultúra	Estetické vnímanie	Cestujeme po Bratislave a Košiciach	Cestujeme z Bratislavy do Košíc	Vytvorenie projektu. (kooperácia)
Ochrana životného prostredia	Človek v ohrození	Pomoc druhým	Pomoc iným	Ako si pomôžeme v prípade potreby	Ideme do hôr. Horská služba. Pravidlá bezpečnostného správania sa v horách	V súlade s prírodou	Práca v skupinách. Internet - ako sa pripraviť a správať na horskej túre

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- Vlastiveda pre 4. ročník, RNDr. Tolmáči, L.a spol. Orbis Pictus Istropolitana, 2004

Didaktická technika

- interaktívna tabuľa, rádiomagnetofón, CD prehrávač

Materiálne výučbové prostriedky

- mapa Slovenska, propagačné materiály, obrázky a fotografie z miest Slovenska, obrázky hradov a zámkov, cestovné poriadky, pohľadnice

Ďalšie zdroje

- internet, pracovné listy, skúsenosti

ČLOVEK A HODNOTY

UČEBNÉ OSNOVY - ETICKÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Poslaním povinnej voliteľného predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi. Etická výchova sa v prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností /otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných.../ ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

CIELE PREDMETU

Cieľom etickej výchovy je vychovať osobnosť, ktorá:

- má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť,
- má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,
- jej správanie je určované osobným presvedčením a etickými normami, vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti, má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách,
- charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania,
- koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangažovanosťou - súlad medzi emóciami a chcením - nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom sebaľústi,
- prijíma iných v ich rozdielnosti, akceptuje ich názory a je ochotná na prijateľný kompromis, ktorý ale nie je v rozpore so všeludskými hodnotami,
- je ochotná a schopná spolupracovať a iniciovať spoluprácu. Dosahovanie týchto cieľov ráta s aktivizáciou a rozvojom nonkognitívnych funkcií osobnosti, ktoré uvádza profesor M. Zelina v systéme KEMSAK:
 - K- kognitívizácia, ktorej cieľom je naučiť človeka poznávať, myslieť, riešiť problémy
 - E- emocionálnizácia, cieľom je naučiť človeka cítiť a rozvíjať jeho kompetencie pre cítenie, prežívanie, rozvíjať jeho city
 - M- motivácia, cieľom je rozvinúť záujmy, potreby, túžby, chcenia osobnosti, jej aktivity
 - S- socializácia, jej cieľom je naučiť človeka žiť s druhými ľuďmi, naučiť ich komunikovať, tvoriť progresívne medziludské vzťahy
 - A- axiologizácia, ktorej cieľom je rozvíjať progresívnu hodnotovú orientáciu osobnosti, učiť hodnotiť

K- kreativizácia, cieľom tejto funkcie je rozvíjať v osobnosti tvorivý štýl života.

STRATÉGIE

Metódy

zážitkové vyučovanie, rozprávanie, rozhovor, dramatizácia, samostatná práca

Postupy

dialóg a diskusia, skúsenostné metódy

Formy

vyučovacie hodina, hodina práce s knihou, vychádzka, hodina v okolí školy

Kritériá hodnotenia predmetu

Vnútorňý systém hodnotenia žiakov na I. st. v predmete etická výchova vychádza z Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ.

Tento predmet bude na našej škole hodnotený slovné. Vyučujúci bude uplatňovať osobný diferencovaný prístup. U žiaka bude hodnotiť priebeh vytvárania postojov, prosociálne správanie, osvojovanie si zásad dobrých medziľudských vzťahov, rozvoj sociálnych zručností a prínos k formovaniu spolupracujúceho spoločenstva žiakov.

predmet	ETICKÁ VÝCHOVA
ročník	prvý
časová dotácia	0,5 hodiny týždenne / 17 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je určený týmito tematickými celkami:

- Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch
- Prvky prosociálneho správania v žiackom kolektíve
- Ľudská dôstojnosť a sebaúcta
- Pozitívne hodnotenie iných
- Naša rodina

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch	Ponúknuť žiakom víziu spolupracujúceho spoločenstva ako základu pre dobré spolužitie. Prvé kontakty v triede a v škole. Komunikácia zameraná na sebaaprezentáciu a sociálne vzťahy, pravidlá podporujúce spolužitie v skupine.	Predstaviť a prezentovať sám seba, hovoriť pravdu, pomenovať spolužiakov, vysvetliť pravidlá skupiny.
Prvky prosociálneho správania v žiackom kolektíve	Vzájomná úcta pri komunikácii. Úcta k vzájomným požiadavkám, vďačnosť za vykonané dobro. Vzájomná pomoc medzi spolužiakmi i členmi rodiny.	Vytvárať a dodržiavať pravidlá spolužitia v skupine, vhodne použiť pozdrav, prosbu a vyjadriť vďačnosť
Ľudská dôstojnosť a sebaúcta	Uvedomovanie si vlastnej hodnoty. Poznanie a postupné zvnútorňovanie povedomia jedinečnosti a nedotknuteľnosti, vedenie k sebaovládaniu a znášaniu námahy pri prekonávaní prekážok.	Slovne vyjadriť základné ľudské vlastnosti, pomenovať svoje dobré vlastnosti. Nežalovať, nevyvyšovať sa nad iných, neponižovať ich, znášať námahu pri prekonávaní prekážok.
Pozitívne hodnotenie iných	Človek a jeho hodnota - spoznávanie pozitívnych vlastností svojich najbližších v rodine, v triede, v škole, v rovesníckych vzťahoch. Verbálne vyjadrovanie pozitívneho hodnotenia druhých, prehodnocovanie negatívnych skutočností. Postoj k ľuďom, ktorí sú nám nesympatickí, spôsobujú nám alebo druhým zlo.	Slovne vyjadriť rozdiel medzi dobrom a zlom na ľuďoch zo svojho okolia. Tešiť sa z dobra a odmietat' zlo. Aktivizovať sa pri vytváraní pozitívnych vzťahov a klímy v spoločenstve.
Naša rodina	Uvedomovanie si hodnoty rodiny pre jednotlivca i pre spoločnosť. príbuzenské vzťahy. Rodičovská láska a jej význam v živote dieťaťa. Úcta, komunikácia a pomoc medzi členmi rodiny. Význam blízkeho človeka pre život jednotlivca.	Identifikovať a slovne vyjadriť rodinné vzťahy. Ohodnotiť dobro, ochranu a lásku, ktoré mu rodina poskytuje. Prenášať dobro do žiackeho kolektívu a opätovať dobro členom rodiny v rôznych situáciách.

KOMPETENCIE

Žiak je osobnosťou, ktorá:

- má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť,
- má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,
- jej správanie je určené osobným presvedčením a interiorizovanými etickými normami, vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti,
- má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách,
- charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania,
- koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangažovanosťou - súlad medzi emóciami a chcením - nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom sebalúti,
- prijíma iných v ich rozdielnosti, akceptuje ich názory a je ochotná na prijateľný kompromis, ktorý ale nie je v rozpore so všeľudskými hodnotami,

- je ochotná a schopná spolupracovať a iniciovať spoluprácu.

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Multikultúrna výchova	Hodnota človeka	Vzájomné neútočenie	Výchova k tolerancii	Etické súvislosti	Prvé kontakty v triede a v škole	Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch	Diskusia na vyučovacej hodine
Multikultúrna výchova	Umenie a estetické hodnoty	Kultúrnosť	Estetická výchova	Estetické hodnoty	Vzájomná úcta pri komunikácii	Prvky prosociálneho správania v detskom kolektíve	Dramatizácia scénok zo života
Multikultúrna výchova	Rovnosť ľudí	Vzájomné neútočenie	Výchova k tolerancii	Etické súvislosti	Posudzovanie, ponižovanie, urážanie	Pozitívne hodnotenie iných	Skupinová práca v triede
Multikultúrna výchova	Hodnota človeka	Chápanie vzťahov medzi ľuďmi	Etická výchova	Medziľudské vzťahy Vzory	Príbuzenské vzťahy Rodinné pravidlá	Naša rodina	Diskusia na vyučovacej hodine

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- Ivanová, Kopinová : Etická výchova pre 1. ročník ZŠ, metodická príručka
- Lencz, Križová : Metodický materiál k predmetu etická výchova

Didaktická technika

- interaktívna tabuľa, počítače, CD prehrávač

Materiálne výučbové prostriedky

- rozprávkové knihy, farbičky a plastelína, odpadový materiál, farebné papiere, divadelné bábky, hrable, metly, loptičky

Ďalšie zdroje

- internet, pracovné listy, skúsenosti

predmet	ETICKÁ VÝCHOVA
ročník	druhý
časová dotácia	0,5 hodiny týždenne / 17 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

- Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch
- Tvorivosť
- Iniciatíva
- Vyjadrovanie citov
- Naša trieda - spoločenstvo detí

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch	Počúvanie iných ako prvý predpoklad úspešnej spolupráce. Sebaovládanie pri prijímaní informácií o sebe od iných. Základy spolupráce v skupinách.	Vysvetliť dôležitosť počúvania pre spoluprácu, využívať svoje práva a povinnosti v rámci svojej triedy, akceptovať význam počúvania pre spoluprácu a dobré vzťahy.
Tvorivosť	Objavovanie vlastných daností, talentu, pozitívnych stránok. Rozvoj fantázie a pozorovacích schopností. Tvorivosť, ktorú od nás prijímajú, očakávajú iní. Tvorivosť iných, ktorá nás obohacuje. Využitie tvorivosti v živote triedy.	Vysvetliť čo je tvorivosť, vysvetliť súvislosti medzi fantáziou, úsilím a tvorivosťou. Vymenovať konkrétne produkty tvorivosti v rámci rodiny a školy. Zapájať sa do tvorivých úloh prostredníctvom pozorovacích schopností a fantázie, využívať sebaovládanie a trpezlivosť pri spoločnom riešení úloh.
Iniciatíva	Iniciatíva v sebapoznaní. Iniciatíva vo vzťahu k iným. Hľadanie možností ako vychádzať v ústrety iným ľuďom. Iniciatíva, ktorá nie je prijatá inými a iniciatíva iných, ktorá je pre mňa neprijateľná.	Vysvetliť čo je iniciatíva, uviesť príklady prospešnej a škodlivej iniciatívy, zúčastňovať sa riešení problémov v triede.
Vyjadrovanie citov	Vyjadrenie vďačnosti, ochoty, láskavosti, obdivu, verbálne aj neverbálne. Úcta k žene - matke, sestre, spolužiačke... Úcta k mužovi - otcovi, bratovi, spolužiakovi... Kultivované vyjadrovanie negatívnych citov. Akceptovanie citov iných.	Vysvetliť spojenie "vyjadrovanie citov". Vysvetliť význam citov v živote človeka. Používať kultivované vyjadrovanie negatívneho prežívania citov u seba i iných, verbálne i neverbálne identifikovať a vyjadriť city vďačnosti, ochoty, láskavosti a obdivu, hnevu, smútku, odporu, prekvapenia. Akceptovať prežívanie citov u druhých.
Naša trieda - spoločenstvo detí	Správanie sa medzi sebou, vzťahy medzi chlapcami a dievčencami. Kamarátstvo a priateľstvo - úprimné a falošné priateľstvo. Dodržiavanie pravidiel správania v triede.	Vysvetliť čo je spoločenstvo detí. Podporovať vzájomnú dôveru a priateľstvo, byť dobrým priateľom. Rozlíšiť dobrú a zlú klímu v rámci triedy, prispievať k vytváraniu dobrej nálady a pohody v triede.

KOMPETENCIE

Žiak je osobnosťou, ktorá:

- má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť,
- má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,
- jej správanie je určované osobným presvedčením a interiorizovanými etickými normami, vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti,
- má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách,
- charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania,
- koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangažovanosťou - súlad medzi emóciami a chcením - nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom sebaľútosti,
- prijíma iných v ich rozdielnosti, akceptuje ich názory a je ochotná na prijateľný kompromis, ktorý ale nie je v rozpore so všeľudskými hodnotami,
- je ochotná a schopná spolupracovať a iniciovať spoluprácu

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Multikultúrna výchova	Hodnota človeka	Rozvoj tolerance	Výchova k tolerancii	Etické súvislosti	Základy spolupráce v skupinách	Postoje a spôsobilosti v medziludských vzťahoch	Práca v skupinách
Environmen-tálna výchova	Hodnota zdravého životného prostredia	Triedenie odpadu	Výchova k ochrane životného prostredia	Environmentálne súvislosti	Tvorivosť, ktorá obohacuje nás aj iných	Tvorivosť	Samostatná práca a príprava doma
Multikultúrna výchova	Hodnota človeka	Prosociálne správanie	Etická výchova	Sebavyjadrovanie	Kultivované vyjadrovanie negatívnych citov	Vyjadrovanie citov	Dramatizácia prečítaného článku
Multikultúrna výchova	Rovnosť ľudí	Rozvoj tolerance	Výchova k tolerancii	Právne súvislosti	Podpora tolerance	Naša trieda - spoločenstvo detí	Tvorenie projektu

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- Ivanová, Kopinová : Etická výchova pre 2. ročník ZŠ, metodická príručka.
- Lencz, Križová : Metodický materiál k predmetu etická výchova.

Didaktická technika

- interaktívna tabuľa, počítače, CD prehrávač

Materiálne výučbové prostriedky

- rozprávkové knihy, farbičky a plastelína, odpadový materiál, farebné papiere, divadelné bábky, hrable, metly, loptičky

Ďalšie zdroje

- internet, pracovné listy, skúsenosti

predmet	ETICKÁ VÝCHOVA
ročník	tretí
časová dotácia	0,5 hodiny týždenne / 17 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

- Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch
- Vcítanie sa do prežívania iných - empatia
- Riešenie konfliktov - výchova k zmierlivosti
- Pomoc, darovanie, delenie sa
- Naša škola

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch	Dodržiavanie dohodnutých pravidiel správania. Kvalita otvorenej komunikácie - pravdivosť, objektívnosť, prijímanie pravdy o sebe aj o iných. Asertívne správanie ako súčasť efektívnej komunikácie, nácvik bezpečného správania sa v rizikových situáciách.	Vysvetliť pojem komunikácia. Vysvetliť slovo pravda a ako vplyva na kvalitu komunikácie. Určiť rizikové situácie v živote dieťaťa. Dramatizovať správanie v rizikových situáciách. Postaviť sa voči negatívnym javom. Odolávať príjemným zvodom na zlé. Komunikovať čo najobjektívnejšie a pravdivo.
Vcítanie sa do prežívania iných - empatia	Hľadanie dôvodov na radosť a smútok u seba a u iných. Pochopenie situácie iných ľudí prostredníctvom vlastných zážitkov. Odovzdávanie radosti a zmierňovanie smútku najbližších, záujem o zdravotne postihnutých, starých a chorých ľudí.	Vysvetliť pojmy súcit, spolicítanie, vcítanie sa do iného. Prejavovať pochopenie voči spolužiakom a chorým, zdravotne postihnutým a ľuďom v núdzi.
Riešenie konfliktov - výchova k zmierlivosti	Právo na omyl a možnosť nápravy. Význam odpúšťania v medziľudských vzťahoch. Rozvíjanie	Vysvetliť pojem "odpúšťanie" a "právo na omyl". Pri konflikte ochotne diskutovať a vypočuť si dôvody druhej

	sebaovládania a jeho upevňovanie - prehľbovanie vzájomnosti i sebaúcty. Súťaživosť a kooperácia.	strany. Požiadat' o odpustenie a dokázať odpustiť.
Pomoc, darovanie, delenie sa	Vnímanie a prežívanie prosociálnosti (základy starostlivosti o prírodu, ochrana zvierat). Zámerné robenie dobra iným, rozdiel medzi psychickou a materiálnou pomocou. Podelenie sa a darovanie v rámci rodiny a žiackeho kolektívu. Príprava žiakov na možné neprijatie dobra inými.	Definovať rozdiel medzi psychickou a materiálnou pomocou, uviesť ich príklady. Určiť situácie vhodné na prijatie pomoci a ochotne pomáhať druhým. Vhodne reagovať na neprijatie pomoci.
Naša škola	Poznávanie kvalít a predností školy. Rozvíjanie povedomia a príslušnosti k svojej škole - osobnosti, prostredie, atmosféra, učebné predmety. Účasť žiakov na živote a úspechoch školy.	Hovoriť o kvalitách a prednostiach svojej školy. Prispiet' k prezentácii školy. Aktívne sa zúčastňovať na živote školy.

KOMPETENCIE

Žiak je osobnosťou, ktorá:

- má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť,
- má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,
- jej správanie je určované osobným presvedčením a interiorizovanými etickými normami, vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti,
- má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách,
- charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania,
- koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangažovanosťou - súlad medzi emóciami a chcením - nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom sebaľútosti,
- prijíma iných v ich rozdielnosti, akceptuje ich názory a je ochotná na prijateľný kompromis, ktorý ale nie je v rozpore so všeľudskými hodnotami,
- je ochotná a schopná spolupracovať a iniciovať spoluprácu.

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Multikultúrna výchova	Hodnota človeka	Prosociálne správanie	Etická výchova	Komunikácia	Zmysel a podstata komunikácie	Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch	Diskusia na vyučovacej hodine
Multikultúrna výchova	Hodnota človeka	Medziľudské vzťahy	Etická výchova	Empatia	Empatia	Vcítenie sa do prežívania iných	Hry, cvičenia a diskusia v triede
Multikultúrna výchova	Estetické hodnoty	Kultúrnosť	Estetická výchova	Estetické vnímanie	Prostredie a atmosféra školy	Naša škola	Projektové vyučovanie

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- Ivanová, Kopinová : Etická výchova pre 3. ročník ZŠ, metodická príručka.
- Lencz, Križová : Metodický materiál k predmetu etická výchova.

Didaktická technika

- interaktívna tabuľa, počítače, CD prehrávač

Materiálne výučbové prostriedky

- rozprávkové knihy, farbičky a plastelína, odpadový materiál, farebné papiere, divadelné bábk, hrable, metly, loptičky

Ďalšie zdroje

- internet, pracovné listy, skúsenosti

predmet	ETICKÁ VÝCHOVA
ročník	štvrtý
časová dotácia	1 hodina týždenne / 33 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

- Sociálne postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch
- Reálne a zobrazené vzory
- Rozvoj tvorivosti a iniciatívy
- Napĺňanie obsahu Dohovoru o právach dieťaťa
- Náš región - vlast'

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Sociálne postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch	6	Tolerancia vo vzťahoch (Čo nechceš, aby ľudia robili tebe, nerob ty iným). Rešpekt a úcta voči všetkým ľuďom. Dôležitosť komunikačných nterpersonálnych zručností v medziľudských vzťahoch. Kultivované	Poznať Zlaté pravidlo ľudskosti. Uviesť príklady rovnoprávnosti ľudí. Vysvetliť základné rozdiely medzi pohlaviami. V komunikácii so spolužiakmi prejavovať prvky tolerance. Kultivovane prijímať a rešpektovať opačné pohlavie.

		správanie k osobám iného pohlavia. Empatické správanie k osobám iného pohlavia.	V správaní prijímať zodpovednosť za svoje rozhodnutia.
Reálne a zobrazené vzory	8	Sloboda a zodpovednosť (každé rozhodnutie nesie so sebou dôsledok). Pozitívne a negatívne vplyvy televízie, filmu, počítačových hier... Prezentácia prosociálnych vzorov v bezprostrednom okolí dieťaťa. Čitateľský návyk ako možný zdroj objavovania prosociálnych vzorov.	Určiť príklady na pozitívne a negatívne vzory správania. Zvoliť si medzi prosociálnym a negatívnym vzorom. Verbálne prezentovať aspoň jeden pozitívny a negatívny literárny a mediálny vzor. Rozoznať prosociálne vzory vo svojom okolí.
Rozvoj tvorivosti a iniciatívy	4	Podporovanie záujmov, ktoré rozvíjajú osobnostné kvality. Osobnostné kvality využívané pre dobro jednotlivca i pre celé spoločstvo. Tvorivosť, iniciatívnosť a vytrvalosť pri riešení každodenných problémov.	Venovať sa záujmom, ktoré rozvíjajú osobnostné kvality podľa vlastného výberu.
Napĺňanie obsahu Dohovoru o právach dieťaťa	8	Súvislosti práv detí, dôvody, prečo vznikli a ich akceptácia v demokratických krajinách. Podiel UNESCO na ochrane dieťaťa. Opčný protokol k právam dieťaťa (medzinárodné spoločstvo pritvrdilo). Práva dieťaťa v slovenskom právnom poriadku. Solidarita a prijatie odlišností.	Vymenovať aspoň 5 práv dieťaťa. Určiť rozdiel a podstatu pojmov právo a povinnosť. Vymenovať aspoň tri situácie nerešpektovania práv detí doma i vo svete. Rešpektovať práva iných. Dožadovať sa svojich práv.
Náš región - vlast'	7	Rozvíjanie povedomia a príslušnosti k svojmu regiónu - svojej vlasti. Iniciatíva pri poznávaní a ovplyvňovaní vlastného regiónu. Ekologické správanie, vzťah k faune a flóre regiónu.	Vymenovať iniciatívy, kde by mohol preukázať svoj vzťah k ochrane prírody a životného prostredia. Chrániť životné prostredie. Zaradiť svoje bydlisko do lokality okresu. Vymenovať aspoň jednu pozitívnu skutočnosť, ktorá sa viaže na jeho región, rovnako aj jednu známu osobnosť, na ktorú môže byť hrdý. Objavovať krásu a špecifiká regiónu, prejavovať ochotu zveľadiť ho.

KOMPETENCIE

Žiak je osobnosťou, ktorá:

- má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť,
- má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,
- jej správanie je určované osobným presvedčením a interiorizovanými etickými normami, vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti,
- má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách,
- charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania,
- koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangažovanosťou - súlad medzi emóciami a chcením - nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom sebaľúti,
- prijíma iných v ich rozdielnosti, akceptuje ich názory a je ochotná na prijateľný kompromis, ktorý ale nie je v rozpore so všeľudskými hodnotami,
- je ochotná a schopná spolupracovať a iniciovať spoluprácu.

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Multikultúrna výchova	Všeobecná deklarácia ľudských práv	Právne vedomie	Výchova k ľudským právam	Ľudské práva	Tolerancia Rovnoprávnosť ľudí	Sociálne postoje a zručnosti v medziludských vzťahoch	Diskusia na vyučovacej hodine
Mediálne výchova	Sloboda a zodpovednosť	Zodpovednosť za svoje rozhodnutia	Výchova k zodpovednosti a znášaniu dôsledkov	Pozitívne a negatívne vzory správania	Pozitívne a negatívne vplyvy televízie, filmu, počítačových hier	Reálne a zobrazené vzory	Návšteva filmového predstavenia
Environmen-tálna výchova	Hodnota zdravého životného prostredia	Vzťah k prírode a životnému prostrediu	Výchova k ochrane prírody	Ochrana životného prostredia	Zájmy, ktoré rozvíjajú osobnostné kvality	Rozvoj tvorivosti a iniciatívy	Aktivita v okolí školy
Multikultúrna výchova	Všeobecná deklarácia ľudských práv	Právne vedomie	Výchova k ľudským právam	Právne súvislosti	Práva dieťaťa v slovenskom právnom poriadku	Napĺňanie obsahu Dohovoru o právach dieťaťa	Diskusia na vyučovacej hodine
Environmen-tálna výchova	Náš región	Poznanie a ochrana regiónu	Výchova k ekologickému správaniu	Ekologické správanie	Vzťah k faune a flóre regiónu	Náš región - vlast'	Aktivita v prírode

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- Ivanová, Kopinová : Etická výchova pre 4. ročník ZŠ, metodická príručka.
- Lencz, Križová : Metodický materiál k predmetu etická výchova.

Didaktická technika

- interaktívna tabuľa, počítače, CD prehrávač

Materiálne výučbové prostriedky

- rozprávkové knihy, farbičky a plastelína, odpadový materiál, farebné papiere, divadelné bábky, hrable, metly, loptičky

Ďalšie zdroje

- internet, pracovné listy, skúsenosti

UČEBNÉ OSNOVY - VÝCHOVA K MANŽELSTVU A RODIČOVSTVU (VMR)

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (ďalej VMR) - jej cieľom je „*utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami.*“ (Učebné osnovy výchovy k manželstvu a rodičovstvu, 1998). Chápe sa ako transpredmetné vyučovanie, t.j. jednotlivé jej časti definované v osnovách sa vyučujú podľa vhodnosti a potreby na viacerých predmetoch. Je v kompetencii každého/ej učiteľa/ky kedy, v akom rozsahu a ako bude realizovať jej úlohy a ciele.

Jednotlivé témy sa opakujú v každom ročníku, ale výuka prebieha na inej úrovni v závislosti od ročníka, teda aj veku žiakov.

CIELE PREDMETU

- rozvíjať zodpovednosť žiakov voči sebe a iným, aby boli schopní prevziať zodpovednosť za vlastné správanie,
- pomáhať žiakom/kam rozvíjať pozitívne sebavedomie, pestovať sebaúctu,
- pestovať v žiakoch/kach schopnosť výberu na základe správneho rozhodnutia, a to i v prípade, že budú vystavení negatívnemu tlaku (asertivita),
- formovať sociálne zručnosti žiakov v interakcii s inými: vytvárať a zvládnuť vzťahy, odhaľovať a riešiť problémy, jasne a výstižne formulovať myšlienky, vypočúť mienku iných v diskusii, potláčať vulgarizáciu jazyka,
- zdôrazňovať význam kamarátstva a priateľstva, ktoré pomáha rozvíjať interpersonálne vzťahy - empatiu, komunikačné schopnosti,
- poukazovať na rodinu ako na základnú a funkčnú jednotku spoločnosti,
- formovať postoje k bezpečnému správaniu vo vzťahu k zdraviu, špeciálne v otázkach prevencie AIDS,
- oboznámiť žiakov s negatívnymi účinkami fajčenia, alkoholu a iných drog na zdravie a správanie jednotlivca,
- poskytnúť žiakom/kam prvé informácie o vzniku a vývine ľudského jedinca, o starostlivosti rodičov o dieťa (výživa a opatera),
- poskytnúť žiakom/kam základné poznatky o biologických, emocionálnych a sociálnych zmenách v puberte,
- viesť žiakov/čky k utváraniu personálnej bezpečnosti, poznať rozdiely medzi vhodnými a nedovolenými telesnými dotykmi,
- viesť žiakov/čky k tomu, aby si postupne uvedomovali a osvojili svoju pohlavnú rolu so zreteľom na spoločensko-mravné normy vzájomného správania,
- formovať právne vedomie žiakov/čok (Deklarácia práv dieťaťa, antidiskriminačný zákon), naučiť uplatňovať ich svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných,
- posilňovať sebahodnotenie a sebaurčenie (dieťa hodnotné a hodné lásky, zachovávanie osobnej sféry)
- poukazovať na rodovú rovnosť, že všetci/ky žiaci/ky majú rovnakú príležitosť rozvíjať svoju osobnosť,
- rozvíjať v nich toleranciu, rešpekt a prosociálne správanie a konanie vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti,
- zvyšovať angažovanosť rodičov pri VMR.

STRATÉGIE

Metódy

metóda expozičná, motivačná, fixačná, analytická, syntetická, indukčná, deduktívna, práca s knihou, metódy slovné, práca s literatúrou, pracovné metódy, metóda pozorovania, metóda kolektívna, skupinovej práce, individuálna

Postupy

analýza, syntéza, indukcia, dedukcia, genetický postup, porovnávanie, analógia

Formy

základná hodina, hodina práce s knihou, hodina dramatizovania

KRITÉRIÁ HODNOTENIA PREDMETU

Výchova k manželstvu a rodičovstvu podľa metodického pokynu č.22/2011 môže byť aj klasifikovaná. Napriek tomu sme sa rozhodli zotrvať pri slovnom hodnotení. V rámci predmetu sa priebežne hodnotí aktivita na hodine, práca v pracovnom zošite a na zadaných úlohách, tvorivosť pri práci, atď. Formou hodnotenia sú ústna pochvala, vedenie žiakov k sebahodnoteniu a hodnoteniu výkonu spolužiaka, slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka. Na konci klasifikačného obdobia na vysvedčení sú žiaci klasifikovaní formuláciou absolvoval, neabsolvoval.

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah sa výchovy k manželstvu a rodičovstvu na 1. stupni ZŠ tvoria tieto témy:

1. Výchova v rodine

Úloha rodiny v spoločnosti.

Príbuzenské vzťahy.

Rodičovská láska a jej význam v živote dieťaťa.

Úcta k rodičom.

2. Zásady zdravého života

Zásady zdravého života- hygiena tela, fyzické a sociálne aspekty zdravia.

Zachovanie zdravia závisí do istej miery od schopnosti robiť správny výber a zodpovedne konať.

Význam sociálnych zručností- presné a výstižné vyjadrovanie, schopnosť vypočítať mienku iných v diskusii, odhaľovať a riešiť problémy, asertívne správanie, sebaovládanie a iné.

Zdravé sebavedomie a sebaúcta človeka.

Nebezpečenstvo sexuálneho zneužívania detí, nácvik bezpečného správania v rizikových situáciách.

3. Negatívne dôsledky fajčenia, alkoholu a ďalších drog na zdravie a správanie človeka

Fajčenie, alkohol a ďalšie drogy (napr. heroín) ohrozujú zdravie človeka – nervovú sústavu, srdce a cievy, pečeň, žalúdok.

Mimoriadne nebezpečné je užívanie drog v období dospievania (ohrozuje aj zdravý vývin rozmnožovacích ústrojov) a v tehotenstve.

Budúca matka fajčením a pitím alkoholu ohrozuje zdravý vývin plodu.

Správanie človeka pod vplyvom alkoholu a iných drog - strata zábran, uvoľnené správanie.

Riziko prenosu AIDS.

Nácvik asertívneho správania – odmietnutie alkoholického nápoja a iných drog.

4. Rovnoprávnosť pohlaví

Rovnocennosť muža a ženy a ich špecifickosť.

Vzájomné správanie sa chlapcov a dievčat, slušnosť, ohľaduplnosť, čestnosť, ochota vzájomne si pomáhať, gavalierstvo, odvaha.

Význam blízkeho človeka pre život jednotlivca.

Kamarátstvo a priateľstvo.

5. Vznik a vývoj ľudského jedince

Telo všetkých živých organizmov (rastlín, živočíchov a húb) sa skladá z buniek.

Mikroskopovanie buniek.

Tvorba mužských pohlavných buniek – spermii v semenníkoch.

Tvorba ženských pohlavných buniek – vajíčok vo vaječníkoch.

Oplodnenie – splynutie vajíčka a spermie, vznik oplodneného vajíčka.

Rast a vývoj oplodneného vajíčka.

Výživa plodu krvou matky cez steny maternice.

Vzťah dieťaťa a matky počas vnútromaternicového vývinu.

Tehotenstvo, dĺžka tehotenstva, pôrod.

Životospráva ženy počas tehotenstva- zdravá výživa, pohyb na čerstvom vzduchu, škodlivosť

fajčenia a alkoholu, psychická pohoda.

Starostlivosť o narodené dieťa- kŕmenie, prebaľovanie, umývanie, pravidelná návšteva

poradne.

Význam materinskej lásky.

Vývojové štádiá: dojča, batola, dieťa predškolského veku, dieťa školského veku, mladistvý/á, dospelý/á.

Úcta a ohľaduplnosť k tehotnej žene.

6. Zmeny v organizme dieťaťa v období puberty

Dôležité zmeny v organizme dieťaťa v období puberty- vonkajšie pohlavné znaky, tvorba

spermii a vajíčok, prvá menštruácia.

Vplyv fyzických zmien na emocionálnu a sociálnu oblasť duševného života dospievajúcich, snaha o preberanie zodpovednosti za svoj život, častá mrzutosť a popudlivosť,

nezhody

s rodičmi.

Ľahké skamarátenie sa s inými.

Vyvarovať sa napodobňovaniu nevhodného správania sa iných, asertivita.

Potreba zvýšenej hygieny v období dospievania.

predmet	VMR
ročník	prvý
časová dotácia	0,5 hodiny týždenne /17 hodín ročne

predmet	VMR
ročník	druhý
časová dotácia	0,5 hodiny týždenne /17 hodín ročne

predmet	VMR
ročník	tretí
časová dotácia	0,5 hodiny týždenne /17 hodín ročne

predmet	VMR
ročník	prvý
časová dotácia	1 hodina týždenne /33 hodín ročne

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Výchova v rodine	Pestovať v žiakoch túžbu založiť si v dospelosti rodinu, mať vlastné deti a s láskou ich vychovávať. Formovať sociálne zručnosti žiakov v interakcii s inými. Rozvíjať zodpovednosť žiakov voči sebe a iným.
2. Zásady zdravého života	Rozšíriť zásady zdravého života o aspekt psychického a sociálneho zdravia. Formovať postoje žiakov k bezpečnému správaniu vo vzťahu k zdraviu. Rozvíjať pozitívne sebavedomie a sebaúctu žiakov.
3. Negatívne dôsledky fajčenia, alkoholu a ďalších drog na zdravie a správanie človeka	Oboznámiť žiakov s negatívnymi účinkami fajčenia na zdravie a správanie jednotlivca. Formovať postoje k bezpečnému správaniu vo vzťahu k svojmu zdraviu. Pestovať v žiakoch schopnosť výberu na základe dostatku informácií a správneho rozhodnutia, a to i v prípade, že budú vystavení negatívnemu tlaku.
4. Rovnoprávnosť rodov	Ukázať hlboký zmysel humanizácie vzťahov medzi pohlaviami, zdôrazniť pozitívne príklady vzťahov medzi dievčatami a chlapcami vo všetkých oblastiach života a práce. Vytvárať pozitívnu klímu pre priateľstvo a spoluprácu.
5. Vznik a vývoj ľudského jedinca	Získať prvotné informácie o vzniku a vývine ľudského jedinca, starostlivosť rodičov o dieťa.

6. Zmeny v organizme dieťaťa v období puberty. Poznanie svojho tela.	Získať základné poznatky o biologických, emocionálnych a sociálnych zmenách v puberte. Formovať sociálne zručnosti žiakov v interakcii s inými, vytvárať a zvládnuť vzťahy, odhaľovať a riešiť problémy, jasne a výstižne formulovať myšlienky.

KOMPETENCIE

- Komunikačné kompetencie
 - prejsť odvahu vyjadriť sa, prezentovať svoj pohľad na tému, nadviazať a viesť v skupine dialóg, chápať obsah a zmysel počutého textu a reagovať naň
 - voliť primeraný spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu
 - dokázať kultivovane poprosiť, slovne prejsť radosť a vďačnosť z obdarovania
 - počúvať aktívne a so záujmom
 - byť otvorený pre metaforické vyjadrovanie
 - intuitívne rozumieť neverbálnej komunikácii
- Kompetencie k riešeniu problémov
 - byť tolerantný a ústretový
 - rozvíjať postoj prehodnocovania negatívnych skutočností
 - spontánne a samostatne hodnotiť vo svojom bezprostrednom okolí, čo je dobré/zlé, správne/nesprávne
 - v rozsahu svojej detskej skúsenosti byť pozorný voči morálnym konfliktom, otvorený pre dobro
- Sociálne a interpersonálne kompetencie
 - prejavovať záujem o spoznávanie seba, svojich schopností a daností
 - prispôbovať svoje správanie potrebám rodiny a svojej blízkej skupiny
 - poznať úlohy rodiny, jej jednotlivých členov
 - brať do úvahy potreby iných
 - zaujímať pozitívne a empatické postoje k chorým, osobám so zdravotným postihnutím, starým ľuďom
 - hľadať možnosti, ako vychádzať v ústrety iným ľuďom a realizovať ich
- Občianske kompetencie
 - poznávať a ochraňovať svoje najbližšie životné prostredie
- Kultúrne kompetencie
 - prejavovať úctu k živým aj neživým súčasťam prírody, objavovať hodnotu rodiny
 - vnímať dôležitosť rodiny
- Existenciálne kompetencie
 - objavovať hranice dobra a zla, svoj vnútorný svet v hlase svedomia

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Organizačné zabezpečenie
Regionálna výchova	Rodina	Oceniť lásku rodičov k deťom	Môj rodný kraj	Moja rodina	Zážitkové vyučovanie
Environmentálna výchova	Mesto	Prakticky uplatniť návyky starostlivosti o prírodu	Vzťah človeka k prostrediu	Naše mesto	Zážitkové vyučovanie, skupinová práca
Mediálna výchova	Hodnota informácie	Vnímať dôležitosť správy ako pozdravu a posolstva	Šírenie informácií	Správy	Zážitkové vyučovanie

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- Vlastné učebné zdroje a pomôcky

Didaktická technika

- interaktívna tabuľa, dataprojektor, IKT, rádiomagnetofón

Materiálne výučbové prostriedky

- pracovné listy, karty s obrázkami, vykladací materiál, rozprávkové knihy

Ďalšie zdroje

- internet, pracovné listy, skúsenosti

MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

UČEBNÉ OSNOVY - MATEMATIKA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Matematika je v primárnom vzdelávaní (ďalej 1. stupeň ZŠ) po materinskom jazyku najviac časovo dotovaným učebným predmetom. Matematické vzdelávanie je založené na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností pre rozvíjanie širokej škály žiackych schopností. Na rovnakom princípe sa pristupuje k aplikácii nových matematických vedomostí v reálnych situáciách. Takýmto spôsobom nadobudnuté základné matematické vedomosti umožňujú žiakom získať matematickú gramotnosť novej kvality, ktorá by sa mala prelínať celým základným matematickým vzdelaním a vytvárať predpoklady pre ďalšie úspešné štúdium matematiky a pre celoživotné vzdelávanie.

CIELE PREDMETU

Cieľom učebného predmetu matematika na 1. stupni ZŠ je, aby si žiaci osvojili poznatky, ktoré v priebehu svojho ďalšieho vzdelávania a v každodennom živote budú potrebovať a rozvíjať ich schopnosti, pomocou ktorých sa pripravujú na samostatné získavanie ďalších poznatkov. Na dosiahnutie tohto cieľa majú žiaci získať také skúsenosti, ktoré u nich vyústia do poznávacích metód zodpovedajúcich ich veku.

Vyučovanie matematiky má smerovať k tomu, aby sa realizovali najmä tieto cieľové zámery a všeobecné požiadavky na rozvoj žiackej osobnosti:

- Presne používať materinský a odborný jazyk (vzhľadom na vek) a správne aplikovať postupne sa rozširujúcu matematickú symboliku. Vhodné využívať tabuľky, grafy a diagramy. Využívať pochopené a osvojené pojmy, postupy a algoritmy ako prostriedky pri riešení úloh.
- V súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov spamäti, písomne, aj na kalkulačke rozvíjať numerické zručnosti žiakov.
- Na základe skúseností a činností rozvíjať orientáciu žiakov v rovine a v priestore.
- Riešením úloh a problémov postupne budovať poznatky žiakov o vzťahu medzi matematikou a realitou. Na základe využitia induktívnych metód viesť žiakov k získavaniu nových vedomostí, zručností a postojov. Rozvíjať u žiakov matematické nazeranie, logické a kritické myslenie.
- Systematicky viesť žiakov k získavaniu skúseností s významom matematizácie reálnej situácie, tvorby matematických modelov, a tým aj k poznaniu, že realita je zložitejšia ako jeho matematický model. Približovať žiakom dennú prax.
- Spolu s ostatnými učebnými predmetmi sa podieľať na primeranom rozvíjaní schopností používať prostriedky IKT (kalkulátory, počítače) k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií.
- Viesť žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu sa.
- Podporovať a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti žiakov, napr. samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomú seba výchovu a seba vzdelávanie, dôveru vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh v osobnom aj verejnom kontexte.
- Vytvárať a rozvíjať kladný vzťah žiakov k spoločným európskym hodnotám, k permanentnému poznávaniu kultúrnych a iných hodnôt vytvorených európskymi štátmi a Slovenskom.
- V rámci matematického vzdelávania rozvíjať u žiakov kľúčové kompetencie v sociálnej a komunikačnej oblasti, v IKT, v osobnej i v občianskej oblasti, v oblasti prírodovednej a kompetenciu učiť sa učiť.

STRATÉGIE

Metódy

analytická, syntetická, induktívna, deduktívna, práca s knihou, slovné metódy, metóda pozorovania

Postupy

analýza, syntéza, indukcia, dedukcia, porovnávanie, analógia

Formy

vyučovacia hodina, vychádzka

KRITÉRIÁ HODNOTENIA PREDMETU

Matematiku klasifikujeme podľa Metodických pokynov č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Hodnotíme úroveň vedomostí (pojmy, vzťahy), činností (rysovanie, slovné úlohy), schopnosť uplatniť vedomosti v nových situáciách (v bežnom živote, v slov. úl.), úroveň samostatnosti myslenia, presnosť a výstižnosť spôsobu vyjadrovania

Charakteristika klasifikačných stupňov:

1. výborný

- vedomosti o prir. číslach a početných výkonoch sú pevné, presné, úplné, sústavné
- myslenie žiakov je samostatné, dokáže vytvárať vzťahy medzi pojmami, vedomosti vie aplikovať v nových situáciách, presný písomný aj ústny prejav

2. chváľitebný

- vedomosti o prir. číslach sú pevné, presné, sústavné
- vedomosti o početných výkonoch nie sú dostatočne pevné, ale sú presné, úplné, sústavné
- myslenie je samostatné, vedomosti vie uplatniť vo všetkých nových situáciách

3. dobrý

- vedomosti o prirodzených číslach sú sústavné s nevýraznými chybami- čítať, zapisovať, usporiadať prirodzené čísla
- vedomosti o početných výkonoch sú tiež sústavné a celistvé, ale nie sú pevné ani presné
- žiak pri počítaní spamäti je pomalý
- pri písomnom počítaní sa objavujú omyly, ktoré však po upozornení vie samostatne opraviť
- myslenie je málo samostatné a pri úlohách na aplikáciu učiva- slovné úl. potrebuje pomoc učiteľa

4. dostatočný

- vedomosti o prir. číslach sú s nedostatkami, vedomosti o početných výkonoch sú tiež s mnohými medzerami
- sám chyby nenájde, a vie si ich opraviť len s pomocou učiteľa

- myslenie je málo samostatné, dokáže riešiť len jednoduché slovné úlohy a len s pomocou učiteľa
- zložené slovné úlohy nedokáže riešiť

5. nedostatočný

- vedomosti o prir. číslach sú neúplné- nedokáže porovnávať jednociferné a dvojciferné čísla, vedomosti o početných výkonoch sú na nízkej úrovni
- neovláda ani základné spoje počítania spamäti
- nesamostatné myslenie, nedokáže riešiť ani jednoduché slovné úlohy

Pracovný postup a metódy, ktoré budeme dodržiavať pri hodnotení:

- v priebehu každej vyučovacej hodiny budeme uplatňovať pozitívnu motiváciu
- budeme rozvíjať schopnosť sebahodnotenia, hodnotenie sa navzájom medzi spolužiakmi,
- na vyučovacích hodinách budeme využívať rôzne didaktické hry, súťažné úlohy, krátke samostatné práce, rôzne súťaže, navodzovať situácie s poskytnutím šance každému žiakovi,
- oboznámime žiakov i rodičov s používanými metódami a formami práce na vyučovacích hodinách,
- v pravidelných intervaloch budeme hodnotiť vedomostnú úroveň žiakov,
- zisťovať a hodnotiť budeme predovšetkým to, čo žiak vie,
- budeme si viesť prehľady a záznamy o žiakoch v žiackych knižkách, v klasifikačných záznamoch, v aScAgende a pod.

Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého žiaka podľa jeho možností a schopností. Snahou každého učiteľa je pozitívne hodnotenie, ktoré má veľký motivačný charakter. Žiakov postupne vedieme k tomu, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale dokázali ohodnotiť aj výkon svojho spolužiaka.

Pri hodnotení vedomostných previerok a cvičení sa postupuje podľa **tabuľky hodnotenia**.

Tabuľka hodnotenia vedomostných previerok a cvičení

Výborný	1	100- 90 %
Chváľitebný	2	89- 75 %
Dobrý	3	74- 50 %
Dostatočný	4	49- 30 %

Nedostatočný	5	29- 0 %
--------------	---	---------

Stanovené vedomostné previerky v jednotlivých ročníkoch

Ročník	Vedomostné previerky z MAT- počet
1.	1- výstupná
2.	5
3.	5
4.	5

Vedomostné previerky sa píšú na začiatku a na konci šk. r. a sú definované ako vstupné a výstupné. Počas šk. r. sa píšú vedomostné previerky v 1. štvrtroku, v 1. polroku a v 3. štvrtroku. V 1. ročníku sa píše iba výstupná vedomostná previerka. V každej vedomostnej previerke je zaradená úloha z geometrie. Na upevnenie nového učiva sa využívajú krátke práce a cvičenia.

predmet	MATEMATIKA
ročník	prvý
časová dotácia	5 hodiny týždenne / 165 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

Prirodzené čísla 1až 20
Sčítanie a odčítanie
Geometria
Riešenie aplikačných úloh

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Prirodzené čísla 1 až 20	Prirodzené čísla 0 až 20.	Určiť počet predmetov v obore 0 - 20.

	Predstavy o prirodzených číslach. Počítanie počtu vecí po jednom, po dvoch. Utváranie skupín vecí o danom počte v obore do 20. Priradovanie predmetov, ktoré k sebe patria. Čítanie a písanie čísel v obore do 20. Číselný rad v obore do 20. Porovnávanie čísel a ich usporiadanie v obore do 20. Písanie znakov. Riešenie slovných úloh na porovnávanie. Tvorenie slovnej úlohy k danej nerovnosti.	Priradiť obore 0 - 20 k číslu správny počet predmetov. Určovať správne poradie predmetov a čísel v obore 0 - 20. Orientovať sa v číselnom rade od 0 do 20 a na číselnej osi. Znázorniť číslo na číselnej osi v obore od 0 do 20. Čítať a písať čísla od 0 do 20. Graficky znázorniť a zapísať dvojciferné čísla od 10 do 20 ako súčet desiatok a jednotiek. Porovnávať dve čísla a výsledok porovnania zapísať znakmi $<$, $>$, $=$. Určiť správne poradie čísel v obore do 20. Vymenovať stúpajúci a klesajúci číselný rad. Riešiť aspoň pomocou ilustračného obrázka jednoduchú slovnú úlohu charakterizovanú vzťahmi viac, menej, rovnako (riešenie pomocou nerovnosti napr. $5 < 8$ alebo $10 > 9$) v obore do 20. Riešiť jednoduché slovné úlohy na porovnávanie.
Sčítanie a odčítanie	Sčítanie a odčítanie v obore do 5. Sčítanie a odčítanie v obore do 10. Sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez 10. Vzťahy medzi sčítaním a odčítaním. Sčítanie a odčítanie pomocou zobrazovania. Počítanie spamäti v obore do 20 bez prechodu cez 10. Tvorba príkladov na sčítanie a odčítanie k danej situácii. Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie, určovanie súčtu, keď sú dané sčítance. Zväčšovanie daného čísla o jednotky, určovanie jedného sčítanca ak je daný súčet a druhý sčítanec. Zmenšenie daného čísla o niekoľko jednotiek. Porovnávanie rozdielom. Tvorenie slovnej úlohy k danému numerickému príkladu na sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez 10.	Správne používať znaky + (plus) a - (mínus) pri sčítaní a odčítaní čísel. Pochopiť vzťah medzi sčítaním a odčítaním. Vytvoriť k príkladu na sčítanie (odčítanie) zodpovedajúci príklad na odčítanie /sčítanie/. Sčítovať a odčítovať v obore do 20 pomocou ilustračného obrázka. Spamäti vedieť všetky základné spoje sčítania a odčítania v obore do 20 bez prechodu cez základ 10. Utvoriť k adekvátnej situácii (podnetu) príklad na sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10. Využívať poznatky o sčítaní a odčítaní v jednoduchých slovných úlohách. Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu v obore do 20 bez prechodu cez základ 10 na sčítanie typu: - určenie súčtu, keď sú dané sčítance - zväčšenie daného čísla o niekoľko jednotiek - určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec - zmenšenie daného čísla o niekoľko jednotiek - porovnávanie rozdielom. Riešiť nepriamo sformulované úlohy na sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10. K numerickému príkladu na sčítanie a odčítanie vytvoriť primeranú slovnú úlohu (aj za pomoci ilustračného obrázka, podnetu).
Geometria	Kreslenie čiar. Rysovanie priamych čiar. Geometrické tvary a útvary - kreslenie. Manipulácie s niektorými priestorovými a rovinnými geometrickými útvarmi.	Kresliť priame, krivé, uzavreté a otvorené čiary. Rozlišovať priamu a krivú čiaru. Rozlišovať otvorenú a uzavretú čiaru. Rozlišovať rovinné geometrické tvary: trojuholník, kruh, štvorec, obdĺžnik. Rozlišovať priestorové útvary: kocka, valec, guľa. Manipulovať s niektorými priestorovými a rovinnými geometrickými útvarmi podľa pokynu (vpravo, vľavo, hore, dole, väčší, menší,...).
Riešenie aplikačných úloh	Pravdivé a nepravdivé výroky. Pravdepodobné hry, pokusy a pozorovania.	Rozlišovať jednoduché a primerané pravdivé a nepravdivé výroky. Vytvoriť negáciu jednoduchého výroku.

	Dichotomické triedenie podľa znakov. Stúpajúca (klesajúca) postupnosť predmetov, vecí, prvkov a čísel. Úlohy na pravidelnosť v týchto postupnostiach. Úlohy na zbieranie a zoskupovanie údajov. Jednoduché hry na pravdepodobnosť. Úlohy na jednoduchú kombinatoriku.	Sformulovať jednoduchý pravdivý a nepravdivý výrok. Pracovať (prostredníctvom hier a manipulatívnych činností) s konkrétnym súborom predmetov podľa ľubovoľného a podľa vopred určeného kritéria. Triediť predmety, veci, prvky v danej skupine v obore do 20 podľa jedného znaku (napr. podľa farby, tvaru, veľkosti, materiálu, atď.). Zistiť jednoduché pravidlo vytvárania postupnosti predmetov, vecí, prvkov a čísel. Dokresliť predmety podľa danej postupnosti. Vytvoriť jednoduchú tabuľku a orientovať sa v nej. Manipulatívnou činnosťou nájsť kombinácie predmetov, vecí a prvkov.
--	---	---

KOMPETENCIE

- pozná obsahovú a formálnu stránku čísel do 20
- vykonáva spamäti počtové úkony na sčítanie a odčítanie
- rieši numerické úlohy na základe reality
- vytvára jednoduché postupnosti z predmetov, kresieb a čísel
- rozoznáva a pomenuje základné geometrické tvary
- získa skúsenosti prostredníctvom hier a manipulatívnych činností s organizáciou konkrétnych súborov
- posúdi správnu pravdivosť hodnotu
- rozoznáva rozdiel medzi priamymi a krivými čiarami

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Environmentálna a výchova	Prírodné prostredie	Správanie sa v prírode	Odlesňovanie	Rôznorodosť, členitosť krajiny	Orientácia v priestore	Prírodné čísla 0-20	Vyučovací hodina
Environmentálna a výchova	Živočíchy	Ochrana živočíchov	Ochrana živočíchov	Zvieratá	Slovné úlohy	Sčítanie a odčítanie	Vyučovací hodina
Regionálna výchova	Objavujeme Slovensko	Poznávanie okolia	Objavujeme Slovensko		Slovné úlohy	Sčítanie a odčítanie	Vyučovací hodina

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- Učebnica matematiky, Š. Kováčik, B. Lehot'ánová, Orbis Pictus 2007

Didaktická technika

- interaktívna tabuľa, IKT

Materiálne výučbové prostriedky

- obrázky, knihy

Ďalšie zdroje

- internet, pripravené prezentácie, pracovné listy, skúsenosti

predmet	MATEMATIKA
ročník	druhý
časová dotácia	5 hodiny týždenne/ 165 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10
Vytváranie prirodzených čísel v obore do 100
Geometria
Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100
Riešenie aplikačných úloh

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Sčítanie a odčítanie do 20 s prechodom cez základ 10	Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10 (aj pomocou znázorňovania). Sčítanie dvoch alebo troch rovnakých sčítancov napr. $2 + 2 + 2$ (aj ako propedeutika k budúcemu násobeniu prirodzených čísel). Počítanie spamäti. Automatizácia spojov. Riešenie jednoduchých	Osvojiť si spoje sčítania a odčítania s prechodom cez základ. Vedieť spamäti všetky spoje sčítania a odčítania s prechodom cez základ 10 v obore do 20. Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na sčítanie typu: určí súčet, keď sú dané sčítance. Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na sčítanie typu: zväčši dané číslo o niekoľko jednotiek. Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na

	slovných úloh a na sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10 v obore do 20. Jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu: - určenie súčtu, keď sú dané sčítance - zväčšenie daného čísla o niekoľko jednotiek - určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec - zmenšenie daného čísla o niekoľko jednotiek - porovnávanie rozdielom. Zložená slovná úloha: $(a + b + c)$. Riešenie nepriamo sformulovaných úloh. Tvorenie textov k numerickým príkladom.	odčítanie typu: určí jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec. Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na odčítanie typu: zmenši dané čísla o niekoľko jednotiek. Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na odčítanie typu: porovnávanie rozdielom. Vyriešiť zloženú slovnú úlohu, ktorá vedie k zápisu $(a + b + c)$. Riešiť nepriamo sformulované slovné úlohy na sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10 v obore do 20. Samostatne tvoriť k primeranej situácii (podnetu) slovnú úlohu na sčítanie a odčítanie s prechodom cez 10 v obore do 20.
Vytváranie prirodzených čísel v obore do 100	Prirodzené čísla 20 - 100. Predstavy o prirodzenom čísle do 100. Čítanie a písanie čísel 20 - 100. Dvojciferné číslo ako súčet desiatok a jednotiek v obore od 20 do 100. Určovanie počtu,..., po jednom, po dvoch, desiatich, utváranie skupín vecí, o danom počte. Porovnávanie čísel. Riešenie úloh na porovnávanie. Slovné úlohy na porovnávanie.	Určiť počet predmetov v danej skupine a vyjadriť tento počet v obore do 100. Priradiť príslušný počet predmetov k danému číslu v obore do 100. Usporiadať čísla od 20 do 100. Čítať a písať čísla v obore do 100. Rozložiť dvojciferné číslo v obore do 100 (od 10 do 99) na desiatky a jednotky. Zapísať dvojciferné číslo v obore ako súčet desiatok a jednotiek a graficky to znázorniť. Porovnať a zapísať čísla v obore do 100 pomocou znakov $<$, $>$, $=$ (aspoň pomocou znázornenia). Orientovať sa v číselnom rade v obore do 100. Porovnať dvojciferné čísla pomocou radu čísel. Porovnať pomocou znázornenia a zapísať dvojice dvojciferných čísel v obore do 100 pomocou znakov $<$, $>$, $=$. Určiť správne poradie čísel a poznať vzťahy medzi číslami v obore do 100 (prvý, druhý, posledný, hneď pred, hneď za, atď.). Riešiť aspoň pomocou ilustračného obrázka jednoduchú slovnú úlohu (viac, menej, rovnako) a zapísať pomocou znakov.
Geometria	Bod, polpriamka, priamka, úsečka. Rysovanie priamok a úsečiek. Vyznačovanie úsečiek na priamke a na danom geometrickom útvaru.. Jednotky dĺžky - cm, dm, m. Meranie dĺžky úsečky. Porovnávanie úsečiek podľa ich dĺžky. Budovanie telies z kociek podľa vzoru alebo podľa obrázka. Stavba jednoduchých telies.	Vyznačovať body na priamke (polpriamke, úsečke) a v rovine (na útvaru). Označovať ich veľkým tlačným písmom (písmenom A, B, C, atď.) Rysovať a označovať úsečku, polpriamku a priamku. Rysovať úsečku danej dĺžky (v cm) a označovať ju. Odmerať dĺžku úsečky v cm s presnosťou na centimeter. Porovnať úsečky podľa ich dĺžky. Zostaviť jednoduché stavby (teleso) podľa vzoru alebo podľa obrázka. Vytvárať a popísať jednoduché telesá z kociek.
Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100	Sčítanie a odčítanie v obore do 100. Sčítanie dvojciferného a jednociferného čísla bez prechodu a s prechodom cez základ 10 v obore do 100. Odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného bez prechodu cez základ 10 a s prechodom cez základ 10 v obore do 100. Vlastnosti sčítania (komutatívnosť, asociatívnosť). Písomné sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel. Počítanie spamäti a písomne. Vzťah medzi sčítaním a odčítaním, skúška správnosti. Riešenie jednoduchých, zložených úloh,	Sčítavať spamäti dvojciferné a jednociferné čísla bez prechodu aj s prechodom cez 10 v obore do 100. Spamäti odčítat jednociferné číslo od dvojciferného bez prechodu aj s prechodom cez základ 10 v obore do 100. Riešiť všetky typy príkladov na sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel spamäti (náročnejšie písomne). Poznať vlastnosti sčítania a vedieť ich správne použiť pri riešení príkladov (komutatívnosť, asociatívnosť). Urobiť skúšku správnosti pri riešení jednoduchých slovných úloh. Riešiť jednoduché a zložené úlohy vedúce k zápisu $a + b + c$; $a +$

	ktoré vedú k zápisu $a + b + c$; $a + b - c$; $a - b - c$. Riešenie nepriamo sformulovaných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 100.	$b - c$; $a - b - c$; v obore do 100. Vyriešiť nepriamo sformulované úlohy na sčítanie a odčítanie v obore do 100.
Riešenie aplikačných úloh	Názorný úvod k učivu z logiky. Výroky a tvrdenia o činnostiach, obrázkoch a posúdenie ich správnosti. Dichotomické triedenie. Tvorba postupnosti podľa daného pravidla. Objavenie a sformulovanie pravidla tvorenia postupnosti predmetov, čísel. Riešenie nepriamo sformulovaných úloh. Úlohy na zbieranie a zoskupovanie údajov. Hľadanie všetkých možností usporiadania dvoch, troch predmetov, farieb, písmen, čísel.	Primerane rozlíšiť istý a nemožný jav (pravdivý, nepravdivý). Triediť predmety (veci, prvky) podľa jedného znaku (napr. podľa farby, tvaru, veľkosti a pod.). Nájsť jednoduché pravidlo postupnosti. Pokračovať vo vytvorenej postupnosti. Nájsť všetky možnosti usporiadania dvoch, troch predmetov (vecí, prvkov). Vytvoriť systém pri hľadaní a všetky možnosti zapísať. Urobiť zo získaných a znázornených udalostí jednoduché závery

KOMPETENCIE

- pozná obsahovú a formálnu stránku prirodzených čísel do 100
- vykonáva základné počtové výkony do 100
- rieši a tvorí numerické úlohy do 100
- kontroluje správnosť riešenia úloh
- vytvára jednoduché postupnosti v obore do 100
- rysuje základné rovinné útvary

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Regionálna výchova	Bývanie	Poznávať stavby v okolí	Tradičná ľudová kultúra	Staviteľstvo	Stavba jednoduchých telies	Riešenie aplikačných úloh	Vyučovací hodina
Environmentálna a výchova	Chráňme prírodu	Znečisťovanie ovzdušia	Vzduch	Vzduch	Slovné úlohy	Vytváranie prirodzených čísel do 100	Vyučovací hodina
Regionálna výchova	Poznávanie územia	Zvláštnosti krajiny	Objavujeme Slovensko	Geografické zvláštnosti	Prirodzené čísla do 100	Riešenie aplikačných úloh	Vyučovací hodina

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- Učebnica matematiky, P. Bero, Orbis Pictus, 2008

- ŠVP

Didaktická technika

- interaktívna tabuľa, IKT

Materiálne výučbové prostriedky

- kocky, stavebnice

Ďalšie zdroje

- internet, pracovné listy, skúsenosti

predmet	MATEMATIKA
ročník	tretí
časová dotácia	4 hodiny týždenne/ 132 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

- Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 20
- Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000
- Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000
- Geometria
- Riešenie aplikačných úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 20	32	Zavedenie násobenia. Súvislosť medzi násobením a sčítaním. Nácvik násobenia v obore do 20. Počítanie spamäti. Automatizácia spojov. Riešenie slovných úloh na násobenie. Propedeutika úloh na násobenie s kombinatorickou motiváciou. Tvorenie slovnej	Pohotovo počítat' po 2, 3, 4, 5, Pochopiť násobenie ako sčítanie rovnakých sčítancov. Poznať znak násobenia (.). Vedieť spamäti všetky spoje (príklady) násobenia v obore prirodzených čísel do 20. Zväčšiť dané číslo násobením niekoľkokrát. Vedieť násobiť číslom 1 a 0.

		úlohy k danému numerickému príkladu na násobenie v obore do 20. Riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh na násobenie v obore do 20. Slovné úlohy na priamu úmernosť (ako propedeutika) v obore do 20. Zavedenie delenia. Propedeutika zlomkov (rozdeľovanie na polovice, tretiny,...) Delenie, ako postupné odčítanie rovnakého čísla. Nácvik delenia v obore do 20. Počítanie spamäti. Automatizácia spojov. Súvislosť medzi delením a násobením Riešenie slovných úloh na delenie. Tvorenie slovnej úlohy k danému numerickému príkladu na delenie v obore do 20. Riešenie slovných úloh na násobenie a delenie.	Pochopiť princíp násobenia v závislosti od poradia činiteľov. V obore do 20 riešiť jednoduché slovné úlohy na násobenie typu: 1. určiť súčet rovnakých sčítancov, 2. zväčšiť dané čísla niekoľkokrát. Matematizovať primerané reálne situácie. Vedieť overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď. Odčítať od daného čísla postupne niekoľko rovnakých čísel. Pochopiť súvislosť medzi odčítaním a delením. Poznať znak delenia (:). Vedieť spamäti všetky spoje (príklady) delenia v obore prirodzených čísel do 20. Deliť číslom 1. Vedieť, že nulou sa nedelí. Zmenšiť dané číslo delením niekoľkokrát. Deliť na rovnaké časti (rozdelenie na daný počet rovnakých častí), vedieť deliť podľa obsahu (delenie po, rozdelenie skupiny danej veľkosti). V obore do 20 riešiť jednoduché slovné úlohy typu: 1. Rozdelenie daného čísla na daný počet rovnako veľkých častí (delenie na) 2. Delenie podľa obsahu 3. Zmenšenie daného čísla niekoľkokrát. Matematizovať primerané reálne situácie. Overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď. Riešiť slovné úlohy na násobenie i delenie.
Vytváranie prirodzených čísel oboru do 10 000	24	Vytváranie čísel. Rozšírenie prirodzených čísel v obore do 10 000. Zobrazovanie čísel na číselnej osi, porovnávanie čísel a ich zaokrúhľovanie na desiatky, stovky. Propedeutika rozvoja prirodzeného čísla v desiatkovej sústave. Číselná os. Nerovnice (propedeutika). Slovné úlohy na porovnávanie v obore do 10 000. Tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na porovnávanie v obore do 10 000. Zavedenie jednotiek dĺžky: mm, km. Jednotky dĺžky mm, cm, dm, m, km a ich premieňanie.	Čítať a písať troj- a štvorciferné čísla. Počítat' po tisícoch, stovkách, desiatkach, jednotkách. Rozložiť troj- a štvorciferné čísla na tisícky, stovky, desiatky a jednotky, aj opačne - t. j. Zapísať pomocou jednotiek, desiatok, stoviek a tisícok troj- a štvorciferné čísla. Zobrazovať a porovnávať čísla na číselnej osi i pomocou znakov >, <, =. Riešiť v obore prirodzených čísel do 10 000 nerovnice typu: $x < 6150$, $x > 322$. Získať prvotné poznatky o zaokrúhľovaní prirodzených čísel. Zaokrúhľovať prirodzené čísla na desiatky, ovládať algoritmus pri zaokrúhľovaní čísel na desiatky. Riešiť slovné úlohy na porovnávanie v obore do 10 000. (Slovné úlohy charakterizované vzťahmi viac, menej, rovnako.) Porovnávať jednotky dĺžky. Pohotovo premieňať jednotky dĺžky.
Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000	40	Pamäťové a písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel. Zoznámenie sa s kalkulačkou a jej displejom. Sčítanie a odčítanie s využitím kalkulačky. Riešenie jednoduchých a zložených slovných úloh. Tvorenie textov k numerickým príkladom. Riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh. Riešenie slovných úloh s neprázdny m prienikom.	Sčítat' a odčítat' jednoduché príklady aj spamäti. Ovládať algoritmus písomného sčítania a odčítania v obore do 10 000. Pohotovo sčítat' a odčítat' prirodzené čísla v obore do 10 000. Osvojiť si praktické sčítanie a odčítanie na kalkulačke v obore do 10 000. Urobiť kontrolu správnosti. Riešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie. Riešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu: 1. Určenie súčtu, keď sú dané dva sčítance, 2. Dané číslo zväčšiť o... (o niekoľko viac). Riešiť jednoduché slovné úlohy na odčítanie typu: 1. Určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec. 2. Dané číslo zmenšiť o.... (o niekoľko menej).

			3. Porovnávanie rozdielom. Riešiť zložené slovné úlohy typu: 1. $a + b + c$ 2. $a - b - c$ 3. $a - (b + c)$ 4. $(a + b) - c$ 5. $a + (a + b)$ 6. $a + (a - b)$ Riešiť nepriamo sformulované slovné úlohy na sčítanie a odčítanie v obore do 10 000. Riešenie slovných úloh s neprázdny prienikom v obore do 10 000. Overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď. Matematizovať primerané reálne situácie.
Geometria	22	Meranie dĺžky úsečky v milimetroch a v centimetroch. Meranie väčších vzdialeností: - približne (napr. krokmi) - s presnosťou na metre. Odhad dĺžky: - kratšej v centimetroch (milimetroch) - dlhšej v metroch. Rysovanie - základné zásady rysovania. Rysovanie priamok a úsečiek. Vyznačovanie úsečiek na priamke a danom geometrickom útvere. Rysovanie rovinných útvarov v štvorcovej sieti. Zväčšovanie, zmenšovanie rovinných útvarov v štvorcovej sieti. Stavba telies z kociek na základe plánu (obrázka). Kreslenie plánu stavby z kociek.	Odmerať dĺžku úsečky v mm a cm. Odmerať a porovnať dĺžku vzdialenosti v triede a v teréne krokom a odmeraním v metroch. Získať predstavu o dĺžke (vzdialenosti) - kratšej v cm, dlhšej v m a naučiť sa odhadnúť tieto vzdialenosti v metroch (v triede a v teréne). Používať pri rysovaní základné zásady (čistota, presnosť, vhodné rysovacie pomôcky, hygiena a bezpečnosť pri rysovaní). Zdokonaľovať rysovanie úsečky danej dĺžky (v cm) a jej označovanie. Narysovať úsečku danej dĺžky v mm. Zdokonaľovať rysovanie priamok a ich označovanie. Narysovať rovinné útvary v štvorcovej sieti. Zväčšovať a zmenšovať rovinné útvary v štvorcovej sieti (štvorec, obdĺžnik). Vytvárať (budovať) z kociek rôzne stavby telies podľa plánu (obrázka). Nakresliť plán stavby z kociek.
Riešenie aplikačných úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	14	Úlohy na propedeutiku kombinatoriky (vytváranie všetkých možných skupín predmetov z daného počtu predmetov po dvoch, troch, manipulatívnou činnosťou a symbolmi). Vytváranie skupín podľa daného i objaveného pravidla. Úlohy na propedeutiku pravdepodobnosti (pozorovanie istých udalostí, možných ale neistých udalostí a nemožných udalostí). Nepriamo sformulované slovné úlohy. Vytváranie tabuliek z údajov získaných ťiakmi. Riešenie úloh na delenie s kombinatorickou motiváciou.	Vytvárať rôzne skupiny predmetov po dvoch, troch manipulatívnou činnosťou i symbolmi na základe spoločnej (príp. rozdielnej) charakteristiky, znaku, vlastnosti a pod. Objaviť čo možno najviac pravidiel na vytváranie dvojíc, trojíc predmetov zo skupiny daného počtu predmetov. Vytvoriť systém pri vypisovaní možností. Rozlišovať isté, neisté, možné a nemožné udalosti primerané veku. Riešiť primerané nepriamo sformulované úlohy. Získavať a zhromažďovať potrebné údaje. Zo získaných údajov zostaviť a prečítať tabuľku.

KOMPETENCIE

- vykonáva pamäti a na kalkulačke základné početné výkony do 10 000
- rieši numerické úlohy pomocou zadania číselných hodnôt a veličín
- aplikuje osvojené poznatky v obore do 10 000

- využíva komutatívnosť a asociatívnosť sčítania a násobenia
- premieňa jednotky dĺžky, rysuje rovinné útvary v štvorcovej sieti
- ovláda algoritmus sčítania a odčítania v danom obore
- zaokrúhľuje prirodzené čísla
- ovláda pamäť spoje násobenia a delenia v obore do 20
- získava a zhromažďuje údaje do tabuliek

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Regionálna výchova	Obyvateľstvo	Prehľad obyvateľov na určitom území	Objavujeme Slovensko	Geografické zvláštnosti	Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel	Prirodzené čísla do 10 000	Vyučovacia hodina
Multikultúrna výchova	Výchova k tolerancii	Ohľaduplnosť k iným	Podpora rovnakých príležitostí	Výchova k tolerancii	Slovné úlohy	Riešenie aplikačných úloh	Vyučovacia hodina
Environmentálna výchova	Ochrana lesov	Ochrana životného prostredia	Biodiverzia	Ochrana lesov	Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel	Prirodzené čísla do 10 000	Vyučovacia hodina

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- Učebnica matematiky, P. Bero, Orbis pictus Istropolitana 20005
- ŠVP

Didaktická technika

- interaktívna tabuľa, IKT

Materiálne výučbové prostriedky

- kalkulačka, pravítko, štvorcová sieť, kocky ,stavebnice

Ďalšie zdroje

- internet, pracovné listy, skúsenosti

predmet	MATEMATIKA
ročník	štvrtý
časová dotácia	4 hodiny týždenne/ 132 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

- Násobenie a delenie v obore násobilky
- Sčítanie a odčítanie v obore do 10 000
- Geometria a meranie
- Riešenie aplikačných úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Násobenie a delenie v obore násobilky	40	Násobenie a delenie v obore násobilky. Propedeutika zlomkov (rozdeľovanie na polovice, tretiny, ...) Počítanie spamäti. Automatizácia spojov Násobenie a delenie na kalkulačke v obore násobilky do 100. Komutatívnosť násobenia (propedeutika) Propedeutika úloh na násobenie s kombinatorickou motiváciou. Násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie (propedeutika). Riešenie slovných úloh na násobenie a delenie. Riešenie jednoduchých slovných úloh typu: porovnanie podielom. Riešenie slovných úloh, ktoré vedú k zápisu: $a + a \cdot b$; $a + a : b$; $a \cdot b + c$; $a \cdot b + c \cdot d$ (aj typy úloh z predchádzajúceho ročníka). Tvorenie textov k numerickým príkladom Slovné úlohy na priamu úmernosť (propedeutika). Nepriamo sformulované slovné úlohy. Tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky do 100.	Vedieť spamäti všetky základné spoje násobenia a delenia v obore násobilky do 100. Urobiť kontrolu správnosti násobenia a delenia v obore násobilky. Ovládať algoritmus násobenia. Spamäti násobiť a deliť 10 a 100. Násobiť a deliť na kalkulačke. Rozlíšiť a použiť správnu počtovú operáciu v úlohách charakterizovaných pojmami koľkokrát viac, o koľko viac, koľkokrát menej, o koľko menej. Použiť súvislosť medzi násobením a delením, násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie. Riešiť slovné úlohy na násobenie a delenie. Riešiť jednoduché slovné úlohy na násobenie v obore násobilky do 100 typu: 1. určiť súčet rovnakých sčítancov, 2. zväčšiť dané číslo niekoľkokrát. Vedieť riešiť jednoduché slovné úlohy na delenie v obore násobilky do 100: 1. Rozdeliť dané číslo na daný počet rovnako veľkých častí (delenie na) 2. Delenie podľa obsahu 3. Zmenšiť dané číslo niekoľkokrát Riešiť jednoduchú slovnú úlohu typu: porovnanie podielom. Riešiť zložené slovné úlohy vedúce k zápisu typu: $a + a \cdot b$; $a + a : b$; $a \cdot b + c$; $a \cdot b + c \cdot d$. Matematizovať primerané reálne situácie. Riešiť slovné úlohy na

			priamu úmernosť (propedeutika). Riešiť nepriamo sformulované slovné úlohy. Vytvoriť slovnú úlohu k danému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky do 100. Overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď. Zostaviť zápis k slovnej úlohe s pomocou učiteľa.
Sčítanie a odčítanie v obore do 10 000	46	Písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 10 000. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 spamäti. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 s využitím kalkulačky. Sčítanie a odčítanie ako vzájomne opačné matematické operácie. Počítanie so zaokrúhľovanými číslami. Skúška správnosti riešenia. Riešenie slovných úloh. Riešenie všetkých typov jednoduchých a zložených slovných úloh v číselnom obore do 10 000. Riešenie slovných úloh za pomoci zaokrúhľovania čísel. Riešenie jednoduchých nerovníc.	Poznať algoritmus písomného sčítania a odčítania a vedieť ho plynule využívať pri výpočtoch. Písomne sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000. Spamäti sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000 v jednoduchých prípadoch. Sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000 na kalkulačke. Sčítať a odčítať primerané troj- a štvorciferné čísla spamäti. Sčítať a odčítať troj- a štvorciferné čísla pomocou kalkulačky. Približne počítanie so zaokrúhľovanými číslami na desiatky a stovky. Urobiť kontrolu správnosti sčítania a odčítania v obore do 10 000. Riešiť všetky typy jednoduchých slovných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 10 000. Riešiť všetky typy zložených slovných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 10 000. Riešiť slovné úlohy za pomoci zaokrúhľovania. Samostatne zapísať postup riešenia slovnej úlohy. Overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď. Zostaviť zápis k slovnej úlohe. Matematizovať a znázorniť primerané reálne situácie. Riešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu: 1. Určenie súčtu, keď sú dané dva sčítance, 2. Dané číslo zväčšiť o... (o niekoľko viac). Riešiť jednoduché slovné úlohy na odčítanie typu: 1. Určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec. 2. Dané číslo zmenšiť o.... (o niekoľko menej). 3. Porovnávanie rozdielom. Riešiť zložené slovné úlohy typu: 4. $a + b + c$ 5. $a - b - c$ 6. $a - (b + c)$ 7. $(a + b) - c$ 8. $a + (a + b)$ 9. $a + (a - b)$
Geometria a meranie	24	Rysovanie - základné zásady rysovania. Rysovanie štvorca a obdĺžnika v štvorcovej sieti, pomenovanie vrcholov a strán, dvojíc susedných strán. Obvod štvorca (obdĺžnika) - (len ako súčet veľkosti strán, propedeutika). Súčet a rozdiel dĺžok úsečiek. Násobok dĺžky úsečky. Rysovanie trojuholníka (ľubovoľného a ak sú dané dĺžky strán), pomenovanie jeho vrcholov a strán.	Používať pri rysovaní základné zásady. Vyznačovať body na priamke (úsečke) a v rovine (na útvere). Narysovať úsečku danej dĺžky na priamke (v mm; v cm) a označovať ju. Označovať strany a vrcholy veľkým tlačným písmom (písmenom A, B, C, atď.). Poznať vlastnosti štvorca, obdĺžnika a vedieť ich charakterizovať. Narysovať štvorec (obdĺžnik) vo štvorcovej sieti s danou dĺžkou strany (strán). Vypočítavať súčet a rozdiel dĺžok úsečiek. Vypočítavať násobok dĺžky úsečky. Vypočítavať a zapísať obvod štvorca (obdĺžnika) ako súčet dĺžok strán. Narysovať ľubovoľný trojuholník a pomenovať jeho vrcholy a strany. Poznať vlastnosti trojuholníka

		Meranie dĺžok strán trojuholníka s presnosťou na centimetre, na milimetre. Obvod trojuholníka - (len ako súčet veľkosti strán, propedeutika). Rysovanie ľubovoľnej kružnice a kruhu s daným stredom, kružnice a kruhu s daným stredom a polomerom. Vlastnosti kruhu a kružnice. Premieňanie jednotiek dĺžky. Premieňanie zmiešaných jednotiek dĺžky. Stavba telies z kociek podľa vzoru a podľa plánu (obrázka). Kreslenie plánov stavieb z kociek.	(počet vrcholov, strán) Odmerať veľkosti (dĺžku úsečky) strán trojuholníka s presnosťou na cm (na mm). Porovnať strany trojuholníka (úsečky) podľa ich dĺžky. Vypočítať obvod trojuholníka ako súčet dĺžok strán. Poznať základný rozdiel medzi kruhom a kružnicou. Narysovať ľubovoľnú kružnicu (kruh) s daným stredom. Narysovať ľubovoľnú kružnicu (kruh) s daným stredom a polomerom. Vyznačiť polomer kružnice. Premieňať jednotky dĺžky. Premieňať zmiešané jednotky dĺžky /napr. 4 dm 13 cm na mm/ Vytvárať (budovať) z kociek rôzne stavby telies podľa vzoru a podľa obrázka. Vytvárať a opísať vlastné jednoduché telesá z kociek. Nakresliť plán stavby z kociek
Riešenie aplikačných úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	22	Propedeutika pravdivých a nepravdivých výrokov. Vytváranie stĺpcových diagramov z údajov získaných ťiakmi. Výpočet aritmetického priemeru pre menší počet dát (propedeutika). Riešenie nepriamo sformulovaných úloh. Slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou.	Primerane rozlíšiť pravdivosť a nepravdivosť výrokov. Vytvoriť pravdivé a nepravdivé tvrdenie. Zdôvodniť pravdivosť - nepravdivosť výroku. Čítať a nakresliť stĺpcový diagram zo získaných údajov. Vypočítať aritmetický priemer pre menší počet primeraných dát. Riešiť primerané nepriamo sformulované úlohy. Získavať a zhromažďovať potrebné údaje Čítať a vytvárať stĺpcový diagram zo získaných údajov. Riešiť slovné úlohy na násobenie s kombinatorickou motiváciou.

KOMPETENCIE

- rieši numerické úlohy spamäti a písomne v danom obore
- zaokrúhľuje čísla
- matematizuje jednoduché situácie
- počíta spamäti v obore násobilky
- rysuje trojuholník, štvorec s presnosťou
- rieši jednoduché slovné úlohy v danom obore
- vytvára jednoduché telesá z kociek
- ovláda spoje násobenia v obore násobilky
- premieňa jednotky dĺžky
- vypočíta obvod trojuholníka
- používa algoritmus písomného sčítania a odčítania do 10 000

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Environmentálna a výchova	Šetrenie energie	Úspory energie, šetrenie	Biodiverzia	Energia	Slovné úlohy	Sčítanie a odčítanie do 10 000	Vyučovací hodina
Environmentálna	Hospodárenie	Naučiť sa hospodáriť s	Vodné zdroje	Voda	Diagramy	Riešenie aplikačných	Vyučovací hodina

a výchova	e vodou	vodou				úloh	
Regionálna výchova	Poznávanie krajiny	Zvláštnosti krajiny	Geografické zvláštnosti	Krajina	Premieňanie jednotiek dĺžky	Geometria a meranie	Vyučovacia hodina

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- Matematika pre štvrtý ročník, P. Bero , Orbis Pictus 2008

Didaktická technika

- interaktívna tabuľa, IKT

Materiálne výučbové prostriedky

- kalkulačka, kocky, štvorcová sieť, pravítko, meradlo dĺžky

Ďalšie zdroje

- internet, pracovné listy, skúsenosti

UČEBNÉ OSNOVY - INFORMATICKÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Na 1. stupni ZŠ sa budujú základy predmetu informatika, a preto sa názov predmetu prispôbil na informatickú výchovu.

Poslaním vyučovania informatiky/informatickej výchovy je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika/informatická výchova a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy.

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život obyvateľov SR v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme.

Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatika/informatická výchova je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky/informatickej výchovy široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

CIELE PREDMETU

Cieľom informatickej výchovy na 1. stupni ZŠ je zoznámenie sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote. Prostredníctvom aplikácií obsahom aj ovládaním primeraných veku žiakov získať základné zručnosti v používaní počítača. V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci pomocou rôznych aplikácií precvičujú

základné učivo z matematiky, slovenského a cudzieho jazyka, získavajú vedomosti za podpory edukačných programov z prírodovedy a vlastivedy a rozvíjajú svoju tvorivosť a estetické čítanie v rôznych grafických editoroch. Dôraz klásť pri tom nie na zvládnutie ovládania aplikácie, ale na pochopenie možností, ktoré môžeme využiť pri každodenných činnostiach. Najvhodnejšie sa javí využitie programov určených špeciálne pre žiakov, prostredníctvom ktorých by sa zoznámili s najbežnejšími činnosťami vykonávanými na počítači (aplikácie určené pre dospelých nie sú vhodné kvôli ich prílišnej komplexnosti).

STRATÉGIE

Metódy

metóda analytická, syntetická, induktívna, deduktívna, metódy slovné, pracovné metódy, metóda pozorovania

Postupy

analýza, syntéza, indukcia, dedukcia, genetický postup, porovnávanie, analógia

Formy

vyučovacia hodina, hodina filmovej projekcie

KRITÉRIÁ HODNOTENIA PREDMETU

Informaticú výchovu klasifikujeme podľa Metodických pokynov č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Hodnotíme úroveň vedomostí (pojmy, vzťahy), činností, schopnosť uplatniť vedomosti v nových situáciách, úroveň samostatnosti myslenia, presnosť a výstižnosť spôsobu vyjadrovania.

predmet	INFORMATICKÁ VÝCHOVA
ročník	druhý
časová dotácia	1 hodina týždenne/ 33 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

Informácie okolo nás
 Komunikácia prostredníctvom IKT
 Postupy, riešenia problémov, algoritmické myslenie
 Princípy fungovania IKT

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Informácie okolo nás	20	Základy kreslenia v grafickom prostredí (farby a hrúbky čiar, jednoduché nástroje). Úprava obrázkov. Jednoduché nástroje na úpravu textových dokumentov (zmena veľkosti písma, hrúbka a kurzíva). Obrázok, nástroje pero, čiara, štetec. Vypĺňanie geometrických tvarov farbou. Paleta farieb. Hrúbka čiary, používanie rôznych hrúbok čiar. Písanie malých písmen pomocou klávesnice. Zostavovanie príkladov na plus a mínus pomocou znakov. Vyfarbovanie obrázkov.	Vyplniť plochy obrázkov. Nakresliť jednoduché čiary rôznymi smermi a farbami. Nakresliť pomocou rovných čiar geometrické útvary. Vypĺňať farbami rôzne geometrické tvary. Používať nástroj Späť. Vytvoriť obrázok pomocou čiar a farieb. Zostaviť príklady s použitím numerickej klávesnice.
Komunikácia prostredníctvom IKT	4	Poznávanie pojmu internet, web, webové stránky, poznávanie funkcie tlačidla SPÄŤ vo webovom prehliadači. Prehliadanie webových stránok. Stlačenie klávesu ENTER po zadaní adresy. Správne posielanie a prijímanie jednoduchých listov (rodičom, učiteľke, spolužiakom...),	Poslať jednoduchú správu pre spolužiaka, rodiča, učiteľa. Prezerat' potrebné webové stránky.
Postupy, riešenia problémov, algoritmické myslenie	4	Skladanie podľa návodov (stavebnice, hlavolamy, origami). Vytvorenie postupu, receptu, návodu a práca podľa návodu. Premiestňovanie obrázkov pomocou nástroja CHYŤ. Udržanie tlačidla myši počas presúvania.	Skladať podľa návodu určité obrázky na základe predlohy alebo jednoduchého zadania či logickej úlohy. Presúvať a usporiadať obrázky, udržať stlačené tlačidlo myši počas presúvania.
Princípy fungovania IKT	5	Ukladanie informácií, súbor, meno súboru. Vytváranie priečinkov, ukladanie do priečinkov.	Uložiť informácie do priečinkov.

KOMPETENCIE

- používa jednoduché grafické nástroje
- ukladá informácie do priečinkov
- vytvára priečinky a vie ich pomenovať
- skladá obrázky podľa jednoduchého návodu
- vyfarbovanie obrázkov

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Environnementálna výchova	Príroda okolo nás	Ochrana prírody	Vzťah medzi človekom a prírodou	Príroda	Obrázky	Informácie okolo nás	Hodina v učebni IKT
Multikultúrna výchova	Hodnota človeka	Vzájomné neútočenie	Výchova k tolerancie	Etické súvislosti	Komunikácia	Informácie okolo nás	Hodina v učebni IKT
Multikultúrna výchova	Hodnota človeka	Prosociálne správanie	Etická výchova	Medziludské vzťahy	Komunikácia	Informácie okolo nás	HIKTodina v učebni

Literatúra

- Informatická výchova 2.ročník A. Blaho, AITEC 2010
- Tvorivá informatika, L. Salanci, AITEC 2005
- Učíme sa v digitálnej triede, I.Kataš, ŠPÚ Bratislava 2010
- Didaktika predmetu informatická výchova 1,A. Blaho, ŠPÚ Bratislava 2010

Didaktická technika

- interaktívna tabuľa, IKT

Materiálne výučbové prostriedky

- Rozprávkové knihy

Ďalšie zdroje

- Internet, pracovné listy, skúsenosti

predmet	INFORMATICA VÝCHOVA
ročník	tretí
časová dotácia	1hodina týždenne / 33 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

Informácie okolo nás

Komunikácia prostredníctvom IKT

Postupy, riešenia problémov, algoritmické myslenie

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Informácie okolo nás	10	Textový dokument, čísla a znaky, slová, vety. Jednoduché formátovanie, textové efekty. Dodržiavanie základných zásad písania textu. Kombinácia textu a obrázka.	Pracovať s textovým editorom. Samostatne napísať krátky list, alebo pozvánku na akciu. Upravovať veľkosť a farbu písma. Dodržiavať základné zásady písania.
Komunikácia prostredníctvom IKT	6	www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie na webe. Vyhľadávanie informácií a obrázkov na internete a ich správne použitie. Práca s kľúčovým slovom, výber vhodnej informácie.	Vyhľadávať informácie a obrázky na internete a zadať kľúčové slovo pri vyhľadávaní. Vyberať vhodné informácie a pracovať s nimi pri tvorbe projektov.
Postupy, riešenia problémov, algoritmické myslenie	6	V počítačovom prostredí riešenie úloh pomocou robota, skladanie obrázkov z menších obrázkov, okamžité vykonávanie príkazov, vykonanie pripravenej postupnosti príkazov. Riešenie jednoduchých algoritmov v detskom rogramovacom prostredí (kreslenie obrázkov, pohyb animovaných obrázkov).	Skladať obrázky podľa návodu, riešiť jednoduché algoritmy v detskom programovacom prostredí. Vytvoriť postup na vykonanie nejakej činnosti.
Princípy fungovania IKT	5	CD, USB - pamäťový kľúč, CD mechanika. Funkcie vybraných klávesov. Práca s rôznymi médiami - čítanie CD, čítanie a zapisovanie na USB kľúč . Uloženie informácií do súboru, otvorenie, premenovanie, zrušenie.	Pracovať s vybranými klávesami /caps lock, enter, SHIFT/ Písať veľké a malé písmená. Pracovať s numerickou klávesnicou. Pracovať s CD a USB kľúčom.
Informačná spoločnosť	6	Využitie komunikačných možností IKT v škole, rôzne profesie pri tvorbe edukačných programov a počítačových hier (výtvarník, skladateľ, animátor, scenárista, rozprávač, ...)	Rozoznať vhodné edukačné programy a hry. Využívať možnosti IKT pri riešení zadaných úloh.

KOMPETENCIE

- vyhľadáva informácie podľa kľúčového slova
- rieši jednoduché úloh podľa návodu
- používa internet pri vyhľadávaní informácií pri tvorbe projektov
- používa numerickú klávesnicu
- pracuje s CD

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Regionálna výchova	Poznavanie mesta	Prehĺbovanie vzťahu k mestu	Naše mesto	Kultúrne pamiatky	Vyhľadávanie zaujímavostí	Informačná spoločnosť	Hodina v učebni IKT
Regionálna výchova	Regióny Slovenska	Proregionálne cítenie	Regióny Slovenska	Prírodné a kultúrne pamiatky regiónov	Práca na projekte	Komunikácia prostredníctvom IKT	Hodina v učebni IKT
Environmentálna a výchova	Národný park Muránska planina	Krásy prostredia v ktorom žijeme	Ekologické súvislosti a ochrana prírody	Chránené rastliny a živočíchy v NP	Vyhľadávanie zaujímavostí	Komunikácia prostredníctvom IKT	Hodina v učebni IKT

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- Tvorivá informatika, L. Salanci, AITEC 2005
- Učíme sa v digitálnej triede, A. Blaho, ŠPÚ Bratislava 2010
- Didaktika predmetu informatická výchova 4, L. Gabajová, ŠPÚ Bratislava 2010

Didaktická technika

- IKT

Ďalšie zdroje

- Internet, skúsenosti

predmet	INFORMATICKÁ VÝCHOVA
ročník	štvrtý
časová dotácia	1 hodina týždenne / 33 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

- Informácie okolo nás
- Komunikácia prostredníctvom IKT
- Postupy, riešenia problémov, algoritmické myslenie
- Princípy fungovania IKT
- Informačná spoločnosť

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Informácie okolo nás	12	Zvuk, zvukový súbor, prehrávač. Nahrávanie, efekty animácia. Počítačové didaktické hry, ktoré obsahujú rôzne typy informácií. Matematické hlavolamy s číslami, hádanie slov, dopĺňanie písmen, dokresľovanie do obrázkov do mapy.	Vyhľadávať hlavolamy a detské didaktické hry. Vytvoriť jednoduchý zvukový súbor. Prezentovať výsledky svojej práce. Urobiť zvukové nahrávky.
Komunikácia prostredníctvom IKT	6	Zisťovanie e-mailovej adresy rodičov a kamarátov (využitie adresára). Detské webové stránky rozprávky, obrázky), on-line hry, zásady správania sa na portáloch. Vyhľadávanie informácií a obrázkov na internete a ich správne použitie. Práca s kľúčovým slovom, výber vhodnej informácie.	Vyhľadávať informácie a obrázky na internete na základe zadania. Poslať krátku správu spolužiakovi, alebo rodičom. Vyberať vhodné informácie do projektov.
Postupy, riešenia problémov, algoritmické myslenie	6	Vytvorenie postupu, receptu, návodu a práca podľa návodu. Riešenie úloh pomocou robota, skladanie obrázkov z menších obrazcov, okamžité vykonávanie príkazov, vykonanie pripravenej postupnosti príkazov, riešenie jednoduchých algoritmov v detskom programovacom prostredí (kreslenie obrázkov, pohyb animovaných obrázkov).	Vytvoriť jednoduchý obrázok pomocou animácie. Skladať obrázky podľa návodu a postupnosti príkazov.
Princípy fungovania IKT	4	Tlačiareň, skener, digitálny fotoaparát, mikrofón, slúchadlá. Základy ovládania digitálneho fotoaparátu. Presun fotografie z fotoaparátu do počítača.	Vytlačiť text, alebo obrázok na tlačiarňu. Presunúť fotografie z fotoaparátu do počítača.
Informačná spoločnosť	5	Objavovanie a využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety. Využitie komunikačných možností IKT v škole .	Využívať informácie pri tvorbe projektov.

KOMPETENCIE

- používa detské programy
- vyhľadáva vhodné informácie na internete
- prezentuje svoje výsledky
- používa edukačné programy
- prenáša fotografie z fotoaparátu do počítača

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Regionálna výchova	Význam organizácie UNESCO	Poznať niektoré pamiatky zapísané do UNESCO	Svetové dedičstvo nášho štátu	Význam pamiatok	Vyhľadávanie informácií	Komunikácia prostredníctvom IKT	Hodina v učebni IKT
Regionálna výchova	Zvyky a tradície	Kultúrne dedičstvo našich predkov	Objavujeme Slovensko	Múzeá a skanzemy na Slovensku	Vyhľadávanie informácií	Komunikácia prostredníctvom IKT	Hodina v učebni IKT
Multikultúrna výchova	Estetické hodnoty	Vzťahy medzi ľuďmi, odlišnosti	Kultúrnosť a tolerancia	Estetické etické hodnoty	Vyhľadávanie informácií	Informácie okolo nás	Hodina v učebni IKT

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- Tvorivá informatika, L. Salanci, SPN 2005
- Riešenie problémov a základy programovania, ŠPÚ Bratislava 2011
- Didaktika predmetu informatická výchova 4, L. Gabajová, ŠPÚ Bratislava 2010

Didaktická technika

- IKT

Ďalšie zdroje

- Internet, pripravené prezentácie, pracovné listy, skúsenosť

ČLOVEK A SVET PRÁCE

UČEBNÉ OSNOVY - PRACOVNÉ VYUČOVANIE

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce zahŕňa široké spektrum pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností. Koncepcia vzdelávacej oblasti Človek a svet práce vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach.

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce sa zameriava na praktické pracovné návyky a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitou zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti. Tým sa odlišuje od ostatných vzdelávacích oblastí a je ich určitou protiváhou. Je založená na tvorivej spolupráci žiakov.

CIELE PREDMETU

Pri vymedzení cieľov primárneho vzdelávania pre vzdelávaciu oblasť Človek a svet práce vychádzame zo všeobecných požiadaviek vedecko-technickej gramotnosti i zo všeobecných cieľov primárneho vzdelávania. V tejto vzdelávacej oblasti môžeme uvažovať z hľadiska troch navzájom prepojených komponentov:

- výchova vzťahu k technike (hodnoty, postoje)
- výchova o technike (vedomosti)
- výchova prostredníctvom techniky (skúsenosti, pracovné činnosti, zručnosti)

V rovine hodnôt a postojov hovoríme o úlohe techniky v spoločnosti, ako technika ovplyvňuje náš život v rôznych životných situáciách (doma, v škole, pri cestovaní, pri hre, športe atď.). Preberáme bipolárne vnímanie techniky (technika môže pomáhať, ale aj ohrozovať zdravie život) ako aj uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov.

V rovine vedomostí smerujeme k porozumeniu základných technických problémov v kľúčových oblastiach techniky (materiály, konštruovanie) vo veku primeranej úrovni. Venujeme sa poznaniu základnej techniky v domácnosti a bezpečnej manipulácii s ňou.

V rovine pracovných činností a zručností smeruje k získavaniu pracovných skúseností a zručností v kľúčových oblastiach techniky.

STRATÉGIE

Metódy

- motivačné metódy (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia)
- aktivizujúce metódy (kooperatívne vyučovanie)
- expozičné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda, pozorovanie, manipulácia s predmetmi, inštruktáž)
- problémové metódy (brainstorming)

- fixačné metódy (manuálne precvičovanie)
- diagnostické metódy (pozorovanie)

Postupy

- syntéza (od časti k celku, pochopenie vzťahov a súvislostí)
- genetický - vývinový - postup (rozvíjanie vedomostí postupnosťou)

Formy

- vyučovací hodina
- praktické aktivity
- samostatná práca žiakov
- práca žiakov vo dvojiciach
- skupinová práca

KRITÉRIÁ HODNOTENIA PREDMETU

Vnútný systém hodnotenia žiakov v predmete pracovné vyučovania vychádza z Metodického pokynu č. 22/2011 klasifikáciou.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežné a celkové hodnotenie:

Priebežné hodnotenie - uskutočňuje sa pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na hodinách a má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť.

Celkové hodnotenie - uskutočňuje sa na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete.

Priebežné hodnotenie je založené na rozhovore a interaktívnej fáze, na ktorej sa podieľajú všetci žiaci. Pred koncom hodiny sa všetky výtvy zoradia a nasledujú dve fázy hodnotenia. V prvej fáze žiak ústne zhodnotí ako sa mu na úlohe pracovalo a ako je so svojím výtvorom spokojný. V druhej fáze si žiaci spoločne s učiteľom vyberú výtvy, ktoré sa im páčia najviac /väčšia časť tvorby/.

predmet	PRACOVNĚ VYUČOVANIE
ročník	štvrtý
časová dotácia	1 hodina týždenne / 33 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Vzdelávací obsah je rozdelený do 4 tematických celkov:

- Základy konštruovania
- Starostlivosť o životné prostredie
- Stravovanie a príprava jedál
- Ľudové tradície a remeslá

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Základy konštruovania	10	Elektrický obvod, zdroje elektrickej energie . Zdroje elektrickej energie (obnoviteľné a neobnoviteľné) a ich vplyv na životné prostredie. Význam šetrenia elektrickou energiou. Technické komunikačné prostriedky. Žiaci skúmajú, ako technické prostriedky umožňujú komunikáciu medzi ľuďmi.	Poznať pojmy: elektrický prúd, elektrický obvod, zdroj, spotrebič. Rozlišovať vodivé a nevodivé materiály. Poznať spôsob ochrany pred zásahom silného elektrického prúdu. Zostaviť vybrané funkčné elektrické obvody podľa návodu.
Starostlivosť o životné prostredie	6	Črepníkové rastliny a životné prostredie .Rozmnožovanie rastlín. Hydroponické pestovanie rastlín. Poznávanie úžitkových rastlín .Zatriedenie poznávaných druhov zelenín do pestovateľských skupín .Poznať význam zeleniny pre zdravie a výživu. Pestovanie zeleniny z priamej sejby a z priesad. Pokusy a pozorovania . Poznávanie okrasných rastlín vhodných na aranžovanie. Úprava kvetín,aranžovanie.	Odoberať a upravovať stonkové odrezky a listové odrezky. Zasaď do črepníkov rozmnožené rastliny. Osvojiť si základy hydroponického pestovania rastlín. Poznať pestovanie zeleniny z priamej sejby (mrkva, red'kovka, hrach). Poznať význam predpestovania rastlín. Poznať vybrané druhy rastlín vhodných na aranžovanie. Poznať zásady rezu, prenášania a úpravy rastlinného materiálu. Osvojiť základné pravidlá aranžovania a použitia pomocného materiálu. Aranžovať kvety a okrasné rastliny.
Stravovanie a príprava jedál	14	Technika v kuchyni - význam. Základné bezpečnostné pravidlá v kuchyni pre detí. Výber, nákup a skladovanie potravín. Príprava jednoduchého jedla. Príprava jednoduchých dezertov.	Pripraviť stôl pre jednoduché stolovanie. Pripraviť jednoduchý pokrm. Udržovať poriadok a čistotu pracovných plôch. Dodržiavať základy hygieny a bezpečnosti práce. Poskytnúť pomoc pri úrazoch v kuchyni.
Ľudové tradície a remeslá	3	Spoznávanie ľudových remesiel v rámci exkurzií, besied s ľuďmi, ktorí sa špeciálne venujú remeslám, návštevou múzeí a vlastnou aktivitou.	Zhotoviť produkt symbolizujúci tradíciu. Poznať minimálne jedno remeslo v regióne s bohatou históriou. Exkurzia do hrnčiarskej dielne.

KOMPETENCIE

- rieši problémy, uplatňuje tvorivé nápady vo svojej práci
- preberá zodpovednosť, je samostatným
- hodnotí a vyjadruje vlastný názor
- používa bezpečné a účinné materiály, nástroje a vybavenie
- dodržiava stanovené pravidlá, plní povinnosti a záväzky
- pristupuje k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu, ale i z hľadiska ochrany svojho zdravia i zdravia druhých, ochrany životného prostredia i ochrany kultúrnych a spoločenských hodnôt
- využíva znalosti a skúsenosti získané v jednotlivých vzdelávacích oblastiach v záujme vlastného rozvoja

. adaptuje sa na zmenené alebo nové pracovné podmienky

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok MKV	Téma MKV	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Enviromentál na výchova	Komunikačné technológie	Nadväzovanie kontaktov	Umenie a kultúra	Zodpovedný občan	Technické komunikačné prostriedky	Základy konštruovania	Diskusia na vyučovacej hodine
Enviromentál na výchova	Ochrana kultúrnych pamiatok	Poznávanie kultúr	Ochrana prírody a kultúrnych pamiatok	Návšteva hrnčiara v regióne	Spoznávanie ľudových remesiel	Ľudové tradície a remeslá	exkurzia
Multikultúrna výchova	Hodnota človeka	Prosociálne správanie	Výchova k tolerancii	Budíme k sebe milí	Úprava kvetín, aranžovanie	Starostlivosť o životné prostredie	Skupinová práca na vyučovacej hodine

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- Thurzo: 1001 Otázok a odpovedí, SLOVART, 1995
- Čičváková: Veľká kniha otázok a odpovedí, PERFECT, 1993
- Prociková a kol.: Školský lexikón, SAV, 1991
- Pracovné vyučovanie, ISCED
- Hirschnerová, Kožuchová, Vorelová: Metodická príručka

Didaktická technika

- interaktívna tabuľa, dataprojektor, IKT

Materiálne výučbové prostriedky

- Papier, kartón, LEGO, semená, odrezky rastlín

UMENIE A KULTÚRA

UČEBNÉ OSNOVY - HUDOBNÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Hudobná výchova v základnej škole je predmetom činnostným a zážitkovým, kde na báze hudobných hrových činností sa žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie z oblasti hudby a umenia (napr. ZUŠ). Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na posilňovanie vrodenných a prirodzených predpokladov detí a ich sklonov k hravosti, spontánnosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta. Spoločná úloha vzdelávacieho okruhu Umenie a kultúra je sprostredkovať národné a svetové kultúrne dedičstvo a prispieť k položeniu základov všeobecnej vzdelanosti národa. Výhodiskom tohto poznávania má byť vždy samotná hudba a hudobné aktivity žiakov. Hudba má byť pre žiakov *súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov* k hudobnému poznávaniu, a to s realizovaním komplexne chápaných hudobných činností, so zámerom všestranne zapojiť žiakov do hudobno-výchovného procesu. Dobre známa *sústava hudobných činností* je rozšírená o hudobno-dramatické činnosti, ktoré majú integrujúci charakter, spájajú v sebe hudobné činnosti, ako aj skúsenosti, zručnosti a vedomosti z literárnej, dramatickej, etickej, výtvarnej a telesnej výchovy na báze zážitkového učenia. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy styku žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, pohybom, hrou na detských hudobných nástrojoch. Tvoria základný prostriedok na rozvíjanie všeobecných a hudobných schopností žiakov. Hudobné činnosti nemôžu byť izolované, ale sa majú vzájomne dopĺňať a podporovať.

V prvých ročníkoch primárneho vzdelávania majú prevahu hudobné prejavy: vokálno-intonáčné, hudobno-pohybové, inštrumentálne (interpretačné a tvorivé), podporené perцепnými a hudobno-dramatickými činnosťami. Hudobné činnosti učiteľ usmerňuje tak, aby prinášali radosť, aby sa každý žiak prejavil v jemu blízkych hudobných prejavoch tak, aby sa zvyšovalo jeho sebavedomie a sebaúcta. Prostredníctvom individuálneho prístupu pri vedení hudobno-výchovného procesu by sa mali zapájať do jednotlivých hudobných činností všetky skupiny žiakov bez strachu z osobného zlyhania. Každá hudobná činnosť musí byť zmysluplná, zameraná na splniteľnosť, stimuláciu najschopnejších žiakov, povzbudzovanie menej nadaných a podporovanie najslabších žiakov. Hudobná výchova formuje mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole i v rodine, prehĺbuje ich pozitívny vzťah k prírode, ku všetkým prejavom života, napomáha ich socializácii v kontexte regiónu i celej spoločnosti. Posilňuje ich vrodené prirodzené predpoklady a sklony k hravosti, spontánnosti, ich schopnosť údivu a očarenia, celosť ich vnímania obrazov a modelov okolitého sveta. Vedie ich k uvedomeniu a rozlišovaniu mravných i estetických hodnôt, k otvorenosti a tvorivosti.

CIELE PREDMETU

Cieľom je prostredníctvom:

- poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka a spoločnosti si osvojiť hudobný materinský jazyk a takto prispieť rozvíjaniu kultúrnych kompetencií žiakov,
- poznania slovenského zvykoslovia, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva,
- hier s hudbou a jej prvkami prehľbovať počiatočný spontánny záujem o hudbu,
- postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

Súhrn cieľov

- poznávať svet zvukov a hudby na báze a princípoch detskej hry a jej rôznych foriem (senzomotorická, napodobňujúca, námetová, funkčná, fantastická a pod.)
- prostredníctvom hudobných aktivít postupne získať elementárne základy hudobných vedomostí, hudobného jazyka, výrazových prostriedkov, učiť sa s nimi tvorivo pracovať a využívať ich ako prostriedok komunikačný a sebavyjadrovací bez nároku na definíciu pojmov
- prispievať k rozvoju osobnosti žiaka, k rozvíjaniu hudobnosti (hudobných schopností) prostredníctvom komplexných, navzájom prepojených a nadväzujúcich hudobných činností
- zvládnuť postupný prechod od spontánnych a napodobňujúcich hudobných hier k hrám s pravidlami, k zámernej práci s hudobným materiálom

- poznávať zákonitosti tvorby hudobných diel, vybrané umelecké diela tak, aby vzhľadom na mieru svojich skúseností žiaci chápali, rozpoznávali a interpretovali výpovede predložených veku primeraných umeleckých diel
- získať základy hudobného myslenia, elementárne základy hudobno-estetického vedomia v sústave hudobných vedomostí a vkusových postojoch
- získať schopnosti spolupracovať v tíme, vedieť plánovať, propagovať, realizovať i prezentovať vlastnú prácu i skupinové projekty

STRATÉGIE

Metódy

metóda zážitková, kognitívna, skúsenostná, dialóg, diskusia, metóda hrania rol, intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno-receptívna metóda, improvizácia

Postupy

analýza, syntéza, indukcia, dedukcia, genetický postup, dogmatický postup, porovnávanie, analógia

Formy

vyučovacia hodina, skupinové vyučovanie, diferencované vyučovanie, hodina besedy, zážitkové vyučovanie, návšteva hudobných podujatí, hodina práce s knihou

KRITÉRIÁ HODNOTENIA PREDMETU

Vnútný systém hodnotenia žiakov na prvom stupni v predmete hudobná výchova vychádza z Metodického pokynu č. 22/ 2011 na hodnotenie žiakov ZŠ.

Ťažiskovou formou hodnotenia je slovné hodnotenie hudobného výkonu a vedomostí žiaka na základe pozorovania. Je vhodné a žiadúce jednotlivcov sloвне hodnotiť v priebehu vyučovacej hodiny a skupinu žiakov i na konci hodiny.

Spôsoby hodnotenia

Slovné hodnotenie - učiteľ vyhodnotí každú správnu odpoveď slovne.

Písomné hodnotenie - písomné hodnotenie sa uskutočňuje formou pochvál a diplomov v priebehu vyučovacieho procesu.

Predmet	HUDOBNÁ VÝCHOVA
Ročník	prvý
časová dotácia	1 hodina týždenne / 33 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

- Detské, umelé a ľudové piesne Slovenska v živote človeka a spoločnosti

- Poslanie hudby v našom živote

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Detské, umelé a ľudové piesne Slovenska v živote človeka a spoločnosti	23	Hry so spevom. Jednoduché slovenské ľudové piesne. Detské piesne v rozsahu c ¹ - a ¹ . Rytmizácia slov a riekaniak. Rytmické a melodické hry. Sluchová príprava intonácie 5., 6., 3. stupňa v durovej tónine. Hudobno-pohybové činnosti.	Správne zaspievať minimálne 13 detských a ľudových piesní, hier so spevom. Hrať jednoduché rytmičné motívy pozostávajúce z hodnôt štvrtových, osminových nôt a pomlčiek. Pohybom správne reagovať na hudbu. Uskutočniť 1 hudobno-dramatické vystúpenie.
Poslanie hudby v našom živote	10	Percepčné činnosti. Zvuk, tón, reč, spev.	Poznať minimálne 1 hudobnú skladbu a jej autora. Vystihnúť náladu hudby.

KOMPETENCIE

- získať základné spevácke zručnosti a návyky
- detské a ľudové piesne spievať čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade
- poznať jednoduché rytmické nástroje
- pomocou detských hudobných nástrojov podporiť náladu piesne
- správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky
- poznať krátke veku primerané hudobné skladby a pohybom reagovať naň

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Environmentálna výchova	Príroda	Čitlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu. Posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu. Aktívne chrániť životné	Vzťah človeka k prostrediu	Prostredie a zdravie	Pieseň "Na dvore býva sliepčka naša"	Detské, umelé a ľudové piesne Slovenska v živote človeka a spoločnosti	Skupinová forma

		prostredie.					
Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra	Slovensko	Rozvíjať cit ku krásam Slovenska, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov.	Objavujeme Slovensko	Ľudové piesne a tance, dramatické a výtvarné umenie, tradičné ľudovoumelecké remeslá z regiónov Slovenska	Slovenská ľudová pieseň "Vršok, dolina"	Detské, umelé a ľudové piesne Slovenska v živote človeka a spoločnosti	Zážitkové vyučovanie

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- Hudobná výchova pre 1. ročník ZŠ, PhDr. Ľubica Kopinová, Mgr. Terézia Ružičková, Mgr. Viera Damboráková, SPN, 2010
- Metodická príručka k učebnici Hudobná výchova pre 1. ročník ZŠ

Didaktická technika

interaktívna tabuľa, dataprojektor, IKT, rádiomagnetofón, keyboard

Materiálne výučbové prostriedky

učebnice, notové zošity, rozprávkové knihy, encyklopédie o hudbe, detské hudobné nástroje

Ďalšie zdroje

Internet, skúsenosti

Predmet	HUDOBNÁ VÝCHOVA
Ročník	druhý
časová dotácia	1 hodina týždenne / 33 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadaný nasledovnými tematickými celkami:

- Detské, umelé a ľudové piesne Slovenska v živote človeka a spoločnosti
- Poslanie hudby v našom živote

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Detské, umelé a ľudové piesne Slovenska v živote človeka a spoločnosti	23	Jednoduché slovenské ľudové piesne. Detské piesne v rozsahu c^1 - c^2 . Vyvodenie a intonácia v priestore 1. - 6. stupňa na solmizačné slabiky. Rytmizácia slov a riekani. Rytmické a melodické hry. Hudobno-pohybové činnosti.	Správne zaspievať minimálne 15 detských a ľudových piesní, hier. Hrať jednoduché rytmické motívy pozostávajúce z hodnôt štvrtových, osminových, polových nôt a pomlčiek. Pohybom správne reagovať na hudbu. Uskutočniť minimálne 1 hudobno-dramatické vystúpenie.
Poslanie hudby v našom živote	10	Percepčné činnosti.	Poznať minimálne 6 hudobných skladieb a ich autorov. Vystihnúť náladu hudby.

KOMPETENCIE

- rozvíjať základné spevacké zručnosti a návyky
- detské a ľudové piesne spievať čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade
- poznať jednoduché rytmické nástroje a ovládať techniku hrania na nich
- správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky
- pohybom vyjadriť náladu hudby
- poznať krátke veku primerané hudobné skladby
- sluchom rozoznať základné sláčikové a dychové nástroje, klavír
- pripraviť si jednoduché hudobno-dramatické vystúpenie

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Environmentálna výchova	Príroda	Citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu. Posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu.	Vzťah človeka k prostrediu	Prostredie a zdravie	Pieseň "Krásna, krásna"	Detské, umelé a ľudové piesne Slovenska v živote človeka a spoločnosti	Skupinová forma
Regionálna výchova	Slovensko	Rozvíjať cit ku krásam Slovenska, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie	Objavujeme Slovensko	Ľudové piesne a tance, dramatické a výtvarné umenie, tradičné ľudovumelecké remeslá	Slovenská ľudová pieseň "Zahrajte mi, muzikanti"	Detské, umelé a ľudové piesne Slovenska v živote človeka a spoločnosti	Zážitkové vyučovanie

		kultúrneho dedičstva našich predkov.		z regiónov Slovenska			
--	--	--------------------------------------	--	----------------------	--	--	--

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- Hudobná výchova pre 2. ročník ZŠ, PhDr. Eva Langsteinová, Mgr. Belo Felix, SPN, 2010
- Metodická príručka k učebnici Hudobná výchova pre 2. ročník ZŠ

Didaktická technika

- interaktívna tabuľa, dataprojektor, IKT, rádiomagnetofón, keyboard

Materiálne výučbové prostriedky

- učebnice, notové zošity, rozprávkové knihy, encyklopédie o hudbe, detské hudobné nástroje

Ďalšie zdroje

- Internet, skúsenosti

Predmet	HUDOBNÁ VÝCHOVA
Ročník	tretí
časová dotácia	1 hodina týždenne / 33 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

- Detské, umelé a ľudové piesne Slovenska v živote človeka a spoločnosti
- Poslanie hudby v našom živote
- Inonárodné piesne

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard
--	----------------	-------------------	-------------------

Detské, umelé a ľudové piesne Slovenska v živote človeka a spoločnosti	19	Slovenské ľudové piesne. Detské tanečné piesne súčasných autorov v rozsahu c ¹ - d ² . Krátke hlasové, intonačno-rytmické a sluchové cvičenia. Hudobné hry. Sprievody k piesňam. Jednoduché rytmické hry a cvičenia. Jednoduché tance. Hudobno-dramatické etudy a hry.	Správne zaspievať minimálne 15 piesní, ktoré sú základom ovládania hudobného materinského jazyka. Zahrať jednoduché sprievody k piesňam. Zatancovať jednoduchý čardáš. Pohybom správne reagovať na hudbu. Realizovať minimálne 1 hudobno-dramatickú etudu.
Poslanie hudby v našom živote	10	Percepčné činnosti. Inštruktívne skladby skladateľov 20. a 21. storočia.	Podľa sluchu poznať minimálne 6 hudobných skladieb, vystihnúť náladu hudby.
Inonárodné piesne	4	Piesne susedných národov. Tanec mazúrka.	Správne zaspievať 1 inonárodnú pieseň. Zatancovať mazúrku.

KOMPETENCIE

- zvládnuť základy spevákkeho dýchania, správne nasadenie tónu
- určiť náladu a hlavnú myšlienku piesní
- zdokonaľovať sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch
- zatancovať jednokročku, dvojkročku, základný polkový krok
- vyjadriť obsah piesní a skladieb pohybom
- taktovať 2- a 3-dobý takt
- verbalizovať, výtvarne vyjadriť hudobné zážitky

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Environmentálna výchova	Príroda	Citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu. Posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu. Aktívne chrániť životné prostredie.	Vzťah človeka k prostrediu	Prostredie a zdravie	Pieseň "Zelená sa bučina"	Detské, umelé a ľudové piesne Slovenska v živote človeka a spoločnosti	Skupinová forma
Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra	Slovensko	Rozvíjať cit ku krásam Slovenska, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov.	Objavujeme Slovensko	Ľudové piesne a tance, dramatické a výtvarné umenie, ľudovomelecké remeslá z regiónov Slovenska	Slovenská ľudová pieseň "Spievanky, spievanky"	Detské, umelé a ľudové piesne Slovenska v živote človeka a spoločnosti	Zážitkové vyučovanie

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- Hudobná výchova pre 3. ročník ZŠ, PhDr. Eva Langsteinová, Mgr. Belo Felix, SPN, 2010
- Metodická príručka k učebnici Hudobná výchova pre 3. ročník Z

Didaktická technika

interaktívna tabuľa, dataprojektor, IKT, rádiomagnetofón, keyboard

Materiálne výučbové prostriedky

učebnice, notové zošity, rozprávkové knihy, encyklopédie o hudbe, detské hudobné nástroje

Ďalšie zdroje

Internet, skúsenosti

Predmet	HUDOBNÁ VÝCHOVA
Ročník	štvrtý
časová dotácia	1 hodina týždenne / 33 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

- Detské, umelé a ľudové piesne Slovenska v živote človeka a spoločnosti
- Poslanie hudby v našom živote
- Inonárodné piesne

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Detské, umelé a ľudové piesne Slovenska v živote človeka a spoločnosti	19	Slovenské ľudové piesne a ich dnešná podoba v rozsahu h - d ² . Krátke hlasové, intonačno-rytmické a sluchové cvičenia. Rytmické a melodické dopĺňovačky. Sprievody ku piesňam. Jednoduché rytmičné hry a jedno- a viachlasné rytmičné cvičenia. Jednoduché ľudové tance.	Správne zaspievať 15 piesní. Zahrať jednoduché sprievody k piesňam zvoleným hudobným nástrojom. Zatancovať jednoduchý čardáš a pomalý valčík. Pohybom správne reagovať na hudbu. Realizovať minimálne 1 hudobno-dramatickú etudu.

		Hudobno-pohybové tanečné hry. Hudobno-dramatické etudy a hry.	
Poslanie hudby v našom živote	10	Percepčné činnosti. Umelecké spracovanie slovenských ľudových piesní od 19. storočia po dnes.	Podľa sluchu poznať minimálne 6 hudobných skladieb. Vystihnúť zámer skladateľa.
Inonárodné piesne	4	Piesne susedných národov.	Správne zaspievať 1 inonárodnú pieseň.

KOMPETENCIE

- ovládať základné hlasové zručnosti: správne držanie tela, spevácke dýchanie, otváranie úst, artikulácia
- piesne spievať intonačno-rytmicky správne a precízne
- správne zaspievať piesne aspoň z 3 oblastí Slovenska
- zdokonaľovať sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch
- vyjadriť obsah piesní a skladieb pohybom
- taktovať 2- a 3- doby takt
- zatancovať valašský krok, čardáš, valčík a polku
- podľa sluchu rozoznať sláčikové, dychové nástroje, fujaru, gajdy

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Environmentálna výchova	Príroda	Čítavo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu. Posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu. Aktívne chrániť životné prostredie.	Vzťah človeka k prostrediu	Prostredie a zdravie	Pieseň "Zoologická"	Detské, umelé a ľudové piesne Slovenska v živote človeka a spoločnosti	Skupinová forma
Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra	Slovensko	Rozvíjať cit ku krásam Slovenska, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov.	Objavujeme Slovensko	Ľudové piesne a tance, dramatické a výtvarné umenie, ľudovoumelecké remeslá z regiónov Slovenska	Slovenská ľudová pieseň "U susedov, tam je topol"	Detské, umelé a ľudové piesne Slovenska v živote človeka a spoločnosti	Zážitkové vyučovanie

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- Hudobná výchova pre 4. ročník ZŠ, PhDr. Eva Langsteinová, Mgr. Belo Felix, SPN, 2004
- Metodická príručka k učebnici Hudobná výchova pre 4. ročník ZŠ

Didaktická technika

- interaktívna tabuľa, dataprojektor, IKT, rádiomagnetofón, keyboard

Materiálne výučbové prostriedky

- učebnice, notové zošity, rozprávkové knihy, encyklopédie o hudbe, detské hudobné nástroje

Ďalšie zdroje

- Internet, skúsenosti

UČEBNÉ OSNOVY - VÝTVARNÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Výtvarná výchova v primárnom vzdelávaní, je predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou - intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a sebaujadrovania - rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia - vedomých i nevedomých duševných aktivít. Týmto naplňa VV svoje jedinečné poslanie v celom edukačnom procese.

Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktorú na jednej strane vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj a rozvoj schopnosti vyjadrovať svoje predstavy - a na druhej strane bohatosť vyjadrovacích foriem (jazyka), ktorú ponúkajú rôzne druhy vizuálnych umení súčasnosti (zahŕňajúc intermediálnosť aj interdisciplinárnosť). Predmet výtvarná výchova v sebe zahŕňa okrem tradičných a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení ako: dizajn v jeho rôznych polohách (výrobný, komunikačný, odevný, textilný, telový, vizuálnu reklamu), fotografiu, architektúru, elektronické médiá a multimédiá (video a film).

Na primárnom stupni výtvarná výchova plynulo nadväzuje na prirodzený záujem dieťaťa o výtvarné vyjadrovanie svojich predstáv, na bohatosť detskej fantázie a obrazotvornosti, zvedavosť a príťažlivosť objavovania nových možností, pretože výtvarné činnosti predstavujú pre väčšinu detí hravú činnosť a priamy prostriedok materializácie vlastných predstáv.

Edukačný proces pozostáva zo zložiek: vyjadrovacej a interpretačnej, výchovnej a vzdelávacej. Tieto zložky sa vo VV prelínajú, nemožno ich chápať izolovane. Uplatňujú sa tak, že jedna vyplýva z druhej. Výtvarné činnosti predstavujú zároveň poznávanie umenia a chápanie jeho zmyslu. Otvárajú tak žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia, možnosti jeho aktívneho začleňovania sa do kultúry.

CIELE PREDMETU

Ciele výtvarnej výchovy na úrovni primárneho vzdelávania sú:

Kognitívne ciele

Poznávať jazyk vizuálnych médií. Učiť ho poznať a používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomelosť reflexie vizuálnej kultúry. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.

Senzomotorické ciele

Rozvíjať tvorivosť. Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú seberealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov. Prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

Formovať kultúrne a postoje. Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry - vo vzťahu k tradícií, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením.

Formovať celistvú osobnosť. Pristupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti - rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností - to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.

Osnovy VV okrem toho podporujú medzipredmetové väzby, interdisciplinárnosť vyučovania, pri zachovaní špecifík spôsobu poznávania sveta prostredníctvom výtvarnej výchovy. Zapájajú citovosť, afektivitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu, ktoré sú vlastné výtvarnému vyjadrovaniu, do vzťahu aj s inými, prevažne kognitívnymi predmetmi.

STRATÉGIE

Metódy

zážitkové vyučovanie, rozprávanie, rozhovor, dramatizácia, samostatná práca, práca v skupinách

Postupy

dialóg a diskusia, skúsenostné metódy, analýza, syntéza, indukcia, genetický postup, porovnávanie, analógia

Formy

vyučovacie hodina, vychádzka, hodina v okolí školy, hodina filmovej projekcie

KRITÉRIÁ HODNOTENIA PREDMETU

Vnútný systém hodnotenia žiakov na I. st. v predmete výtvarná výchova vychádza z Metodického pokynu č. 22/ 2011 na hodnotenie žiakov ZŠ.

Tento predmet bude na našej škole hodnotený klasifikáciou (známka). Učiteľ bude uprednostňovať osobný, diferencovaný prístup. U žiaka bude primerane veku hodnotiť priebeh vytvárania postojov, získavania spôsobilostí, získavania vedomostí a schopnosť realizácie výsledného artefaktu, snahu a usilovnosť.

predmet	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ročník	prvý

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

Výtvarný jazyk
 Kompozičné princípy a možnosti kompozície
 Podnety výtvarného umenia /médiá, štýly, procesy, techniky, témy
 Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia
 Podnety fotografie
 Podnety filmu a videa
 Podnety architektúry
 Podnety tradičných remesiel
 Elektronické médiá
 Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia
 Podnety hudby
 Synestetické podnety
 Podnety rôznych oblastí poznávania sveta
 Škola v galérii/galéria v škole

Výtvarné hry

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Výtvarný jazyk	Škvŕna a tvar. Pozorovanie a výtvarné vyjadrenie obrysov rôznych tvarov, hry s obrysami, tieň. Zoznámenie sa s farbami a farebnou hmotou. Pôsobenie čistých a špinavých farieb.	Vyhľadávať a dopĺňať tvar na farebných škvŕnách. Kresliť obrys, modelovať tvar, hľadať skryté tvary. Pomenovať farby, miešať farby, vyjadriť farebnú stopu, maľovať rôzne pestrofarebné predmety. Primiešavaním zosvetľovať a stmavovať farby, vytvárať miešaním nové farby.
Kompozičné princípy a možnosti kompozície	Mapy, strihové predlohy, pokrčené papiere. Používanie veľkej a malej abecedy na vytvorenie obrázkov. Fixovanie objaveného tvaru, úprava zobrazenia. Porovnávanie geometrických tvarov. Kreslenie, vystrihovanie zvoleného motívu (figúrky).	Vyhľadávať a dopĺňať neurčité tvary (kresbou, maľbou). Objavovať tvar v neartikulovanej textúre. Vystrihovať a ukladať písmená, vytvárať z nich tvary, obkresľovať a domalovávať ich. Pracovať s papiermi formátov rôznych geometrických tvarov, kresliť do nich motív. Zmenšovať a zväčšovať predmetné tvary.
Podnety výtvarného umenia /médiá, štýly, procesy, techniky, témy	Reagovanie žiakov na rozprávku o nástrojoch, ktoré zanechávajú farebné stopy na ploche papiera. Práca s netradičnými kresliacimi nástrojmi (hrebeň, prsty, kuchynské náradia). Staré hračky, veci - príbeh o tom, čo už doslúžilo a znova môže „ožiť“. Rôzne	Tvoriť farebnú stopu na ploche papiera, kombinovať rôzne akcie - vzniká obraz pohybov a gest. Fantazijne dotvoriť predmety, spájať ich do nových tvarových a významových celkov. Zobraziť vybranú scénu, nakresliť jednotlivé postavy a prostredie.

	typy a štýly ilustrácií.	
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	Ukážky zo života pravekého človeka, techniky a materiály prostredníctvom ktorých mohli tvoriť praľudia.	Vytvoriť jaskynnú kresbu alebo masku z jednoduchých prírodných materiálov.
Podnety fotografie	Práca s fotografiou z časopisu a jej premena.	Doplňať a prekresľovať fotografický obrázok, vedome umiestňovať nové časti v celku kompozície.
Podnety filmu a videa	Porovnávanie obrázkov (krátkych záberov) z filmov, vzťah filmovej akcie a výrazu.	Nakresliť niektorú z akcií.
Podnety architektúry	Rozvoj zmyslu pre priestor a fantáziu na základe motivácie netradičného ponímania príbytku. Ukážky nezvyčajných architektonických riešení	Vymyslieť a nakresliť novotvar vlastnej rozprávkovej architektúry. Vymyslieť a vymodelovať novotvar vlastnej rozprávkovej architektúry.
Podnety architektúry	Ukážky ilustrácií, patafyzických a hybridných strojov. Telo a jeho doplnky, karnevalové, divadelné, etnické a folklórne masky.	Nakresliť hybridný celok, kombinovať technické tvary (súčiastky). Vytvoriť masku z jednoduchých, rastlín, papiera. Dokončiť prácu z minulej hodiny.
Podnety tradičných remesiel	Ľudové umenie, modrotlač, zdobenie kraslíc.	Realizovať vzor na tričko alebo zdobiť kraslicu.
Elektronické médiá	Ukážky rôznych fontov, ukážky umenia, lettristická poézia.	Experimentovať s písmom a znakmi - pracovať s textovým editorom.
Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia	Ukážky realizácií v rôznych médiách a technikách. Ako všelijako môžeme zobrazit' to isté. Hra na vedca (zbierka prírodnín, starých predmetov, hračiek...).	Stvárať rovnaký motív v kresbe a modelovaní, porovnať rozdiely. Prezentovať zozbieraný materiál, porovnávať a triediť rôzne druhy materiálov.
Podnety hudby	Ukážky hudobných skladieb výrazne odlišných charakterov a rytmov.	Výtvarne zobrazit' vlastným spontánnym spôsobom vypočutú skladbu.
Synestetické podnety	Tvar a povrch vo vzťahu k vyjadreniu významu. Určovanie predmetov skrytých pod dekou prostredníctvom hmatu, variabilita povrchov.	Zobrazit' tvary predmetov na základe hmatového vnemu. Vymodelovať tvary predmetov na základe hmatového vnemu.
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta	Ukážky performancie a pantomímy.	Znáznornit' písmená zo svojich tiel a vytvoriť nápis. Situáciu nakresliť.
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta	Prostredie triedy, exteriéru školy, chodby, dvora.	Dotvárať prostredie (dotvárať obkladačky maľovaním, riešiť okná na chodbách, maľovať na dlážku.
Škola v galérii/galéria v škole	Návšteva galérie (výstavy), výraz tváre.	Dotvoriť fotografiu (z časopisu), nakresliť portrét (autoportrét).
Výtvarné hry	Stigmografické kreslenie (kresba je spojnicou dopredu daných značiek).	Kresliť podľa dohodnutých pravidiel.

KOMPETENCIE

- vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy,
- kontrast svetlých a tmavých, doplnkových, teplých a studených farieb), materiálové kontrasty (tvrdý, mäkký materiál),
- komponovať - vedome umiestňovať tvar (motív) v rôznych častiach plochy formátu,
- pokúšať sa o štylizáciu (vlastné poňatie zobrazenia motívu).
- zvládnuť základné motorické úkony (narábanie) s rôznymi nástrojmi
- vytvárať stopy alebo tvary priamym telesným dotykcom (rukou, prstami),
- kresliť prostredníctvom linky a jednoduchého šrafovania,
- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb -
- zvládnuť jednoduché konštrukčno-technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a pod

- zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov (architektúr) z modulov (skladačka, stavebnica) a improvizovaných materiálov,

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Environmen- tálna výchova	Prírodniny	Kladný vzťah k prírode	Ochrana životného prostredia	Človek ako súčasť prírody	Základné prvky výtvarného vyjadrovania	Výtvarný jazyk	Práca v triede
Mediálna výchova	Variabilita písmen	Kultúrnosť	Vzťah k médiám	Estetické hodnoty	Plocha a tvar	Kompozičné princípy a možnosti kompozície	Práca v triede
Environmen- tálna výchova	Práca s papierom	Triedenie odpadu	Ochrana životného prostredia	Človek ako súčasť prírody	Príbehová, rozprávková a fantastická architektúra	Kompozičné princípy a možnosti kompozície	Skupinová práca v triede
Multikultúrna výchova	Hodnota človeka	Chápanie vzťahov medzi ľuďmi	Etická výchova	Medziludské vzťahy Vzory	Príbuzenské vzťahy Rodinné pravidlá	Podnety architektúry	Práca v triede
Regionálna výchova	Hodnota domova	Vzťah k svojej krajine	Hrdosť na svoju vlasť - vlastenectvo	Ľudové umenie v regióne	Farbenie a vykrývanie	Podnety tradičných remesiel	Práca v triede
Ochrana života a zdravia	Stupnica hodnôt človeka	Zodpovednosť za svoje zdravie	Výchova k ohľaduplnosti	Etické hodnoty človeka	Hmat, ukážky umenia pre slepých	Synestetické podnety	Práca v triede

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- Výtvarná výchova - 1. ročník ZŠ, Čarný, L. a kol., SPN - Mladé letá, Bratislava 2009.
- Metodický materiál k predmetu výtvarná výchova.

Didaktická technika

- interaktívna tabuľa, počítače

Materiálne výučbové prostriedky

- rozprávkové knihy, farbičky a plastelína, odpadový materiál, farebné papiere, divadelné bábky, hrable, metly, loptičky
- vodové a temperové farby, štetce, nožnice, lepidlo, výkresy, fotografický materiál, drôtky, tuš, tušové pierko

Ďalšie zdroje

- internet, pracovné listy, skúsenosti, metodické príručky, rôzne vhodné publikácie a časopisy

predmet	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ročník	druhý
časová dotácia	2 hodina týždenne / 66 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

Výtvarný jazyk
 Kompozičné princípy a možnosti kompozície
 Podnety výtvarného umenia /médiá, štýly, procesy, techniky, témy
 Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia
 Podnety fotografie
 Podnety filmu a videa
 Podnety architektúry
 Podnety tradičných remesiel
 Elektronické médiá
 Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia
 Podnety hudby
 Synestetické podnety
 Podnety rôznych oblastí poznávania sveta
 Škola v galérii/galéria v škole
 Výtvarné hry

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Výtvarný jazyk	Línia - hravé pokusy s rôznymi typmi liniek, ich vzťahmi a charakterom. Kreslenie špagátmi, niťami, drôtmi na ploche i v priestore. Farebné kompozície na základe inšpirácie príbehom, možnosť vyjadrenia cez figuratívne zobrazenie alebo prostredníctvom nefiguratívnych kombinácií farebných plôch.	Vytvoriť čiary rôzneho charakteru, rôznymi nástrojmi. Kresliť stopy materiálom, vyplňať plochy materiálom. Zobraziť rôzne druhy línii pomocou rôznych nástrojov. Na základe inšpirácie príbehom zobraziť rôzne farebné kombinácie. Pomenovať spoločné, všeobecnejšie charakteristiky výrazu farieb.
Kompozičné princípy a možnosti kompozície	Geometrická abstrakcia. Geometrické, predmetové, figurálne spájanie tvarov do priestorovej kompozície. Arytmia a nehybnosť. Vytváranie dojmu zrýchľovania a spomaľovania pohybu. Kresba podľa šablóny. Arytmia a nehybnosť. Počítačové grafiky využívajúce radenie a zmnožovanie motívu,	Umiestniť prvky vo formáte podľa rôznych kritérií. Vytvoriť kompozície z plastických tvarov /modelovanie/. Vyjadriť pohyb zmnožovaním tvarov. Vytvoriť zobrazenie symetrickým alebo asymetrickým radením prvkov.

	fotogramy pohybu. Ornament, vytváranie symetrických tvarov podľa osí, stranovým obrátením - vznik ornamentálneho tvaru.	
Podnety výtvarného umenia /médiá, štýly, procesy, techniky, témy	Objekt - inštalácia v krajine s využitím prírodných materiálov. Hravá tvorba v prírodnom prostredí, vlastný význam nájdených predmetov a prírodnín. Priestorová kompozícia zo zbierky prvkov prinesených z vychádzky. Kreslenie fantastického portrétu so zakomponovaním predmetu /zviaera, krajina/. Využitie surrealistickej metódy rekombinácie, kresba hlavy, ktorá skrýva myšlienku.	Vytvoriť kompozíciu prvkov do estetických celkov. Usporiadať prvky do figurálneho alebo figuratívneho /vecného/ tvaru - akumulácia. Vytvoriť kompozíciu z jednoduchých prvkov ich spájaním. Zobraziť fantastický portrét.
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	Inšpirácia archaickými písmami /hieroglyfy, piktogramy, tajná abeceda/.	Štylizovať tvary na písmená. Graficky znázorniť symbol slova. Napísať list tajným obrázkovým písmom.
Podnety fotografie	Montáž z fotografií /staré časopisy/ - vystrihovanie častí a kombinovanie, lepenie do nových celkov.	Vytvoriť technikou koláže novú kompozíciu, výtvarne použiť kombináciu rôznych fotografických textúr.
Podnety filmu a videa	Jedna tvár s rôznymi výrazmi /vystrihnutá vnútorná oblasť nakreslenej tváre - nahrádzanie rôznych výrazov/.	Výtvarne zobraziť črty a vlastnosti filmového hrdinu.
Podnety architektúry	Môj dom - práca so stavebnicami.	Zostrojiť budovu z rozmanitých tvarov geometrických telies.
Podnety dizajnu	Realizácia z materiálu - kartón, textília. Masky v rôznych kultúrach, líčenie v divadle. Maskérstvo, dizajn tváre, dokončovanie časti tela.	Z rôznych materiálov zhotoviť jednoduchú hračku. Vytvoriť charakteristickú masku.
Podnety tradičných remesiel	Navrhovanie netradičných klobúkov menších rozmerov.	Vytvoriť originál /omotávaním špagátu, kašírovaním z papiera/.
Elektronické médiá	Textový editor, kombinácie písma a textu, dosadzovanie textu do hotových obrázkov.	Vytvoriť obrázok s využitím rôznych fontov písma.
Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia	Zobrazovanie a zorad'ovanie predmetov podľa kategórií /farba, tvar, veľkosť, význam.../. Kombinácia - miešanie častí /tíel živočíchov geometrických tvarov/.	Vytvoriť zbierku predmetov podľa stanovených kategórií. Priradiť názvy k zobrazeným tvarom na základe podobných znakov. Zobraziť hybridný tvar.
Podnety hudby	Zaznamenávanie rytmu počas počúvania ukážok, možnosť akčnej maľby tancom po veľkom formáte, bubnovaním špongiami...	Vytvoriť grafický prepis rytmov zo zvuku na papier.
Podnety tradičných remesiel	Zdobenie kraslice vlastným ornamentom.	Vytvoriť ornament s využitím doterajších praktických i teoretických vedomostí a zručností.
Synestetické podnety	Modelovanie so zaviazanými očami. Vnímanie tvaru hmatom. Orientácia v priestore prostredníctvom hmatu a motoriky, vnímanie tvaru hmatom.	Zobraziť priestorový útvar len pomocou hmatu. Určiť tvar predmetov na základe hmatového vnímania.
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta	Hra s tvarmi a ich zamieňaním - koláž, montáž. Vtipné zamieňanie častí zvieracích tíel. Surrealistické montáže /ukážky/.	Zobraziť tvary tela zvierat v rôznych kombináciách ich častí. Dokončenie práce z minulej hodiny.
Tradícia a identita /kultúrna krajina	Vychádzka do okolia, zbieranie materiálov. Vytváranie objektov s vlastným textovým komentárom.	Vytvoriť výstavku zozbieraného materiálu. Výtvarne zaznamenať postrehy z pozorovania charakteru okolitej krajiny.

Škola v galérii, galéria v škole	Hra na sochu a sochára /sochárska hmota a sochár, ktorý sochu formuje/.	Pohybom vytvoriť z ľudského tela sochu.
Výtvarné hry	Spoločenská hra s využitím rôznych kresliacich nástrojov. Spoločenská hra.	Nakresliť obrázok na základe vizuálnej pamäte. Nakresliť obrázok podľa diktovania spolužiaka.

KOMPETENCIE

- tvoriť spontánne i cielene vedené stopy (faktúry)
- realizovať rôzne typy stôp
- vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy,
- kontrast svetlých a tmavých, doplnkových, teplých a studených farieb), materiálové kontrasty (tvrdý, mäkký materiál),
- komponovať - vedome umiestňovať tvar (motív) v rôznych častiach plochy formátu,
- pokúšať sa o štylizáciu technické zručnosti
- zvládnuť základné motorické úkony (narábanie) s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixky, uhlík, drevko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.),
- vytvárať stopy alebo tvary priamym telesným dotykom (rukou, prstami),
- kresliť prostredníctvom linky a jednoduchého šrafovania,
- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palette i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu -
- zvládnuť jednoduché konštrukčno-technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a po
- zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov (architektúr) z modulov (skladačka, stavebnica) a improvizovaných materiálov,
- zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko-textové, s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre).
- primerane veku pomenovávať postupy a výsledky vlastnej výtvarnej činnosti - motorické akcie, gestá a procesy (trhanie, krčenie, skladanie, strihanie, rezanie, lepenie)

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Environmen-tálna výchova	Prírodniny	Kladný vzťah k prírode	Ochrana životného prostredia	Človek ako súčasť prírody	Land art	Podnety výtvarného umenia/médiá, štýly, procesy, techniky, témy	Tvorba v prírodnom prostredí
Mediálna výchova	Film a video	Kultúrnosť	Vzťah k médiám	Estetické hodnoty	Filmová postava, filmový kostým, filmové herectvo	Podnety filmu a videa	Práca v triede
Environmen-tálna výchova	Úroveň bývania občanov	Estetické cítenie	Ochrana prírody a krajiny	Ľudské sídlo - mesto - dedina	Architektúra ako skladačka	Podnety architektúry	Práca v triede. Vychádzka.
Ochrana života a zdravia	Malé poranenie pri hre	Pomoc spolužiakovi	Zdravotná príprava	Ošetrovanie odrenín ruky, nohy, prstov a hlavy	Maskérstvo, dizajn tváre, dokomponovanie časti tela.	Podnety dizajnu	Práca v triede
Mediálna výchova	Počítač - prostriedok dennej	Zručnosť pri manipulovaní s počítačom	Spracovávanie textov a obrázkov	Elektronické spájanie textu s obrazom	Práca na počítači	Elektronické médiá	Práca v počítačovej učebni

	potreby						
Regionálna výchova	Ľudové umelecké remeslo	Odlišnosti pri zdobení kraslíc podľa regiónov	Tradičná ľudová kultúra	Výtvarné umenie a i.	Zdobenie kraslíc	Podnety tradičných remesiel	Práca v triede. Návšteva výstavy.

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- Výtvarná výchova pre 2. ročník ZŠ, Čarný, L., Združenie EDUCO, 2010.
- Metodický materiál k predmetu výtvarná výchova.

Didaktická technika

- interaktívna tabuľa, počítače

Materiálne výučbové prostriedky

- rozprávkové knihy, farbičky a plastelína, odpadový materiál, farebné papiere, divadelné bábky, hrable, metly, loptičky
- vodové a temperové farby, štetce, nožnice, lepidlo, výkresy, fotografický materiál, drôtky, tuš, tušové pierko,

Ďalšie zdroje

- internet, pracovné listy, skúsenosti, metodické príručky, rôzne vhodné publikácie a časopisy

predmet	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ročník	tretí
časová dotácia	2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

Výtvarný jazyk

Kompozičné princípy a možnosti kompozície

Podnety výtvarného umenia /médiá, štýly, procesy, techniky, témy
 Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia
 Podnety fotografie
 Podnety filmu a videa
 Podnety architektúry
 Podnety dizajnu
 Podnety tradičných remesiel
 Elektronické médiá
 Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia
 Podnety hudby
 Podnety rôznych oblastí poznávania sveta
 Tradícia a identita/kultúrna krajina/
 Výtvarné hry

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Výtvarný jazyk	Figúra, vecné zobrazenie, zobrazenie z geometrických tvarov. Objekt z geometrických tvarov, vzťahy základných geometrických tvarov. Vyfarbovanie tvaru, plochy viacerými spôsobmi. Miešanie farieb. Práca so svetlonosnou škálou jednotlivých farieb.	Rozkladať tvar na jeho geometrické časti a tie spájať do celku. Vyhľadávať tvary predmetov a tie priradovať k jednotlivým geometrickým tvarom. Každému geometrickému tvaru pripísať charakteristiku /farbu alebo materiál/. Vytvárať variácie zoskupení tvarov. Vytvárať nové odtiene farieb miešaním farieb, zosvetľovať a stmavovať jednotlivé farby. Používať svetlonosnú škálu farieb pri maľovaní.
Kompozičné princípy a možnosti kompozície	Figúrky /zvieratá, predmety/ rôzneho tvaru. Lazúrny efekt. Figúra troch rôznych geometrických tvarov. Vzájomný priestorový vzťah. Dopredu sú dané pravidlá /určené pásma na ploche papiera, cez ktoré kresba nesmie prechádzať.	Nakresliť figúrky /zvieratá, predmety/vzájomne ich prekryť. Kolorovať každý tvar inou farbou. Kresliť figúru troch rôznych geometrických tvarov /postavičiek, zvieratiek, predmetov/. Variovať ich vzájomný priestorový vzťah. Na určenú plochu nakresliť zobrazujúcu kresbu podľa vlastnej predstavy.
Podnety výtvarného umenia /médiá, štýly, procesy, techniky, témy	Práca s pruhmi /plochou/ papiera. Obalovanie predmetov a fixovanie lepidlom. Rozstrihnutie obalu. Figurálny reliéf z hlíny, možnosť vplyvu /opakovaným vtláčaním tvaru vznikne jednoduchý ornament/.	Vytvoriť vonkajší skelet tvaru. Dokončiť prácu. Vytvoriť odtlačok - negatívny tvar.
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	Kompozícia labyrintu /bludiska/, štruktúrovanie do geometrických a organických tvarov.	Komponovať celok do zobrazujúceho obrysu. Dokončiť prácu.
Podnety fotografie	Žiaci dostanú neúplný fotografický obraz a dopĺňajú chýbajúce časti kresbou alebo maľbou.	Doplniť kresbou chýbajúce časti na neúplnom fotografickom obraze.
Podnety filmu a videa	Pozorovanie výsekov skutočnosti cez rôzne formáty rámov. Významotvorné zväčšovanie a zmenšovanie vecí. Zoznámenie sa s poľom obrazu a s mimoobrazovým poľom.	Zhotoviť rôzne formáty rámov. Komiksovou formou nakresliť vybrané zábery.

Podnety architektúry	Tvarová symbióza a farebná kamufláž pre fiktívne architektúry. Vytúžený dom, vysnívaná krajina, mesto. Domy a mestá ako priatelia, susedia, cudzopasnici.	Vytvoriť tvarovú symbiózu a farebné kamufláž pre fiktívne architektúry. Dokončiť prácu.
Podnety dizajnu	Vytvorenie grafického symbolu - erbu, navrhnutie loga.	Vytvoriť erb pre svoju rodinu, navrhnuť vlastné logo pre firmu.
Podnety tradičných remesiel	Hľadanie výrazu postavy v jednoduchých materiálových znakoch, oboznámenie sa s možnosťami tvorby bábok. Divadelné doplnky.	Zhotoviť bábkú na jeden prst, alebo zo starej rukavice na všetky prsty. Dotvoriť bábkú a k nej vhodné doplnky.
Elektronické médiá	Základné operácie vyplňania plochy, zmazávania, nastavenia farby, tlače...	Vytvoriť obraz pomocou myši alebo tabletu.
Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia	Vychádzka. Zobrazenie a triedenie predmetov podľa kategórií.	Nazbierať prírodniny, priniesť z domu predmety vhodné na triedenie. Vytvoriť zbierku predmetov.
Podnety hudby	Výtvarné vyjadrenie slovných druhov. Maľbou nájsť zodpovedajúce výtvarné vyjadrenie hovorenej alebo písanej vety.	Namaľovať k vecnému zobrazeniu podstatného mena prídavné meno a sloveso.
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta	Socha z geometrických tvarov. Zmena látky zmenou teploty.	Komponovať z rôznofarebných geometrických tvarov objekt - sochu. Vytvoriť kompozíciu z vosku a ním kresliť v studenom stave /oteroť/, v zahriatom stave /špachtľou/.
Tradícia a identita /kultúrna krajina	Vychádzka - pozorovanie a komentovanie charakteru okolitej krajiny. Zaznamenávanie rytmov krajiny, detailov, dominant.	Roztriediť a vystaviť prinesený materiál. Vytvoriť obraz našej krajiny /atlas/.
Výtvarné hry	Na pozdĺžny pás papiera postupne každý žiak nakreslí svoj námet po prekrytí predchádzajúcej kresby. Na pozdĺžny pás papiera postupne každý žiak nakreslí svoj námet po prekrytí predchádzajúcej kresby.	Nakresliť spoločný obraz. Dokončiť spoločnú prácu a vystaviť ju.

KOMPETE NCIE

- základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch, - vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov (ceruzky, fixky, štetce,

nožnice, pastózne a vodové farby, suché a voskové/olejové pastely, mäkké modelovacie hmoty, podkladové materiály, jednoduchšie úkony vo výtvarných programoch počítača ...), realizovať rôzne typy stôp (rôzne druhy línií, škvŕn, odtlačkov, bodov, textúr) na ploche i v modelovacej hmote v závislosti od rôznych nástrojov, rôznych spôsobov ich použitia (prítlak, rýchlosť a smer pohybu, gesto, hravá aktivita a pod.) a rôznych materiálov (pastózna farba, tekutá farba, mäkký a tvrdý kresliaci materiál, rôzne druhy podkladu, rôzne modelovacie hmoty a pod.), - vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar - vyjadriť lokálny farebný tón zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k videnej skutočnosti aj podľa predstavy a fantázie, zosvetliť a stmaviť farebné tóny miešaním farebných hmôt, vytvárať farebné postupnosti, používať základné farebné kontrasty (kontrast svetlých a tmavých, doplnkových, teplých a studených farieb), materiálové kontrasty (tvrdý, mäkký materiál), kontrasty textúry povrchov (drsna, hladká, vzorovaná ...), - komponovať - vedome umiestňovať tvar (motív) v rôznych častiach plochy formátu, - vyjadriť rytmus a pohyb prostriedkami kresby, maľby, grafiky, priestorového vytvárania (objekt, model), - vyjadriť základnú vizuálnu symetriu a asymetriu,

Technické zručnosti

- zvládnuť jednoduché konštrukčno-technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a pod.),
- spájanie materiálov v koláži a v asambláži (vkládanie, lepenie, spínanie, viazanie, drôtovanie a pod.),
- zvládnuť jednoduché techniky otláčania (frotáž, dekalk, monotypia, papierorez, sadrorez, linorez a pod.),
- zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievania reliéfu do sadry,
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov (architektúr) z modulov (skladačka, stavebnica) a improvizovaných materiálov,
- primerane veku pomenovávať postupy a výsledky vlastnej výtvarnej činnosti, (trhanie, krčenie, skladanie, strihanie, rezanie, lepenie, spínanie, drôtovanie, viazanie, vkladanie, balenie ... rôzne druhy kreslenia čiary, maľovania plochy, modelovania tvaru, jednoduchej grafickej tlače ...);
- primerane veku voliť motívy na vyjadrenie zadaných (zvolených) námetov,
- vedome používať významové kontrasty motívov (napr. interpretácia zlého a dobrého tvaru, figurácie a pod.),
- kategorizovať predmety podľa základných znakov (veľkosť, farebnosť, účel, tvarová podobnosť, príslušnosť k významovej množine a pod.),
- analyticky-synteticky posudzovať rozdielnosti a príbuznosti farieb (tónov a odtieňov), tvarov, materiálov, mierky,

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Environmen- tálna výchova	Flóra a fauna	Kladný vzťah k prírode	Zložky životného prostredia	Zachovanie biodiverzity	Zoskupovanie predmetných tvarov vo variáciách	Kompozičné princípy a možnosti kompozície	Tvorba v prírodnom prostredí
Mediálna výchova	Fotografia, film a video	Podnecovať ku kultúrnemu cíteniu a vnímaniu	Vzťah k médiám	Estetické hodnoty	Fotografická a filmová scénografia	Podnety fotografie, filmu a videa	Práca v triede. Návšteva výstavy alebo filmu.
Environmen- tálna výchova	Zásahy človeka do prírody	Symbióza umelého a prírodného prostredia	Ľudské aktivity a problémy životného prostredia	Zmeny v krajine	Architektonický výraz a prostredie	Podnety architektúry	Práca v triede. Vychádzka.
Mediálna výchova	Počítač - prostriedok dennej potreby	Zručnosť pri manipulovaní s počítačom	Spracovávanie a tlačenie obrazu	Elektronické výrazové a zobrazovacie prostriedky	Práca na počítači	Elektronické médiá	Práca v počítačovej učebni
Dopravná výchova	Umiestňo- vanie dopravných značiek	Bezpečnosť účastníkov cestnej premávky	Dopravné predpisy	Dopravné značenie pre cyklistov a chodcov	Komentovanie charakteru okolitej krajiny	Kultúrna krajina	Vychádzka. Návšteva DDI.

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- Výtvarná výchova pre 3. ročník ZŠ
- Metodický materiál k predmetu výtvarná výchova

Didaktická technika

- interaktívna tabuľa, počítače

Materiálne výučbové prostriedky

- rozprávkové knihy, farbičky a plastelína, odpadový materiál, farebné papiere, divadelné bábky, hrable, metly, loptičky
- vodové a temperové farby, štetce, nožnice, lepidlo, výkresy, fotografický materiál, drôtky, tuš, tušové pierko,

Ďalšie zdroje

- internet, pracovné listy, skúsenosti, metodické príručky, rôzne vhodné publikácie a časopisy

predmet	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ročník	štvrtý
časová dotácia	2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

Výtvarný jazyk
Kompozičné princípy a možnosti kompozície
Podnety výtvarného umenia / médiá, štýly, procesy, techniky, témy
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia
Podnety fotografie
Podnety filmu a videa
Podnety architektúry
Podnety dizajnu
Podnety tradičných remesiel
Elektronické médiá
Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia
Podnety hudby
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta
Tradícia a identita/kultúrna krajina/

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Výtvarný jazyk	Možnosť rozmanitého vyjadrenia jedného základného prvku, využitie výrazových možností bodu v kresbe. Základná charakteristika bodu. Oboznámiť sa s nástrojmi a materiálmi	Kresliť prostredníctvom bodov, pomocou dierkovacieho strojčeka pripraviť si rastre. Pri maľbe používať vlastnoručne zhotovené rastre. Nakresliť vybraný námet linkou, šrafovať rôzne časti obrázku.

	zanechávajúcimi stopu. Konfrontácia prírodných a geometrických tvarov. Budovanie tvaru a priestoru linkou, šrafovaním a tieňovaním, textúrami. Možnosti šrafovania, možnosti plynulého tieňovania. Kontrasty teplých a studených farieb, doplnkových farieb, svetlosti farieb.	Tvoriť jemným vrstvením alebo roztieraním mäkkej ceruzky alebo uhlika. Riešiť farebnú plochu dvomi kontrastmi a skombinovať kontrast v svetlosti farieb.
Kompozičné princípy a možnosti kompozície	Vnútna stavba vonkajšieho obrysu. Základy lazúrneho miešania farebných tónov, priestorové vzťahy videné v skutočnosti, prekryvanie predmetov a ich vzájomná mierka. Artikulácia vlastného vyjadrovania, pochopenie prepisu. Výstavba tvaru na základe pozorovania, zásady vizualizovania a merania. Pozorovanie z daného bodu, z rôznych bodov. Rôznorodosť možností umiestňovania zobrazení na ploche papiera.	Vyjadriť kontrastnosť zobrazovaného prostredníctvom tvaru, povrchu, materiálu, mierky a farby. Nakresliť hlavu. Modelovať hlavu podľa kresby, merať základné časti, porovnávať ich. Spracovať častý kompozičný motív iným spôsobom /zobrazeniu dať vtipné alebo smutné usporiadanie - kompozíciu/.
Podnety výtvarného umenia /médiá, štýly, procesy, techniky, témy	Chemické kopírovanie technických obrazov, nové technické možnosti zobrazovania. Krajina v okolí školy, podľa fotografie, pamäti. Variovanie motívu. Zostavenie zátišia z predmetov tvarovo jednoduchých a pre deti atraktívnych.	Vybrať si obrazový materiál z časopisov a pomocou riedidla ho preniesť na čistý papier. Namaľovať krajinu - variácie v rôznych situáciách /požiar, víchrica, zemetrasenie, dážď, búrka, deň, noc, jar, leto, jeseň, zima/. Namaľovať zátišie z rozmanitých predmetov.
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	Spracovanie krepového papiera, lakovaného papiera. Kombinácia rôznych typov papiera. Origami, krčenie, strihanie, skladanie. Kaligrafické pokusy, kaligrafia latinkou, vlastnými obrázkovými znakmi.	Skonstruovať papierového draka s dôrazom na farebné, tvarové a materiálové riešenie. Vytvoriť kaligrafický plagát.
Podnety fotografie	Základné princípy tradičnej fotografie, poznávanie výtvarných možností osvetlenia.	Vykryvať plochy fotocitlivého papiera a komponovať ich „odtlačky“.
Podnety filmu a videa	Kaširovaná kulisa z kartónu. Príšera z rôznych materiálov.	Kaširovaním vyrobiť kulisu z kartónu, pomocou polystyrénu, kaširovania a farieb napodobniť kamene, pohoria. Vyrobiť príšeru (rozprávkovú bytosť) z rôznych materiálov prácou v skupinách.
Podnety architektúry	Architektonická a mestská štruktúra. Príroda, ktorá vzdoruje geometrii a geometria, ktorá opravuje prírodu.	Navrhnuť budovu v tvare ľudskej, zvieracej, rastlinnej postavy alebo časti tela.
Podnety dizajnu	„Oživenie“ sveta predmetov - prenos tvarov (funkcií tela) na predmet (nástroj, stroj, prístroj). Protéza - umelé krídlo, labka, zobák. Hľadanie analógií názvov častí predmetov a tela (oko, ucho, bruško, nožička, rúčka, ručička, hlava...).	Navrhnuť predmet inšpirovaný organickými tvarmi a výrazovosťou tela (vtákov, zvierat, chrobákov). Navrhnuť tvar predmetu inšpirovaný jeho názvom.
Podnety tradičných remesiel	Objavovanie nových technických možností. Záujem o tradície ľudového remesla.	Odrôtovať ľubovoľný predmet, vytvoriť drôtenú sieť, ktorú môžu ozvláštniť zadrôtovaním ďalších drobných predmetov (prírodných).
Elektronické médiá	Osvojenie si techniky kreslenia a maľovania v počítači. Doplniť si pohľad na výtvarné vyjadrovacie	Kresliť a vyfarbovať plochy, pracovať s farebnými prechodmi, použiť filtre a manipulovať s obrázkom v počítači. Vytvárať

	prostriedky prostredníctvom nového média.	obrázky z bodov, línií, škvŕn a tvarov. Farebne pretransformovať vzniknutý obrázok.
Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia	Objavovanie rozmanitosti tvaru a usporiadania v individuálnych predmetoch. Objavovanie individuálneho výrazu v zobrazovaných predmetoch.	Nakresliť vybraný motív podľa svojej zaužívanej schémy, následne ho nakresliť podľa predstavy, potom podľa predlohy. Nakresliť stromy s výrazom (vo vetre, smutné, pyšné...).
Podnety hudby	Pochopenie dramatického účinku svetla, priestoru, gesta, siluety a pohybu. Syntéza výtvarného a dramatického výrazu.	Vymyslieť scénu krátkého divadla, vytvoriť kulisy, kostýmy, masky a rekvizity.
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta	Mapa ako výtvarný prejav.	Nakresliť mapu časti rodnej obce.
Tradícia a identita /kultúrna krajina	Zobraziť podľa vlastného výberu historickú budovu alebo pamätník našej obce.	Nakresliť, namaľovať alebo vymodelovať historickú budovu alebo pamätník obce.

KOMPETE NCIE

- tvoriť spontánne i cielene vedené stopy (faktúry)
- realizovať rôzne typy stôp (rôzne druhy línií, škvŕn, odtlačkov, bodov, textúr) na ploche i v modelovacej hmote v závislosti od rôznych nástrojov, rôznych spôsobov ich použitia (prítlak, rýchlosť a smer pohybu, gesto, hravá aktivita a pod.) a rôznych materiálov (pastózna farba, tekutá farba, mäkký a tvrdý kresliaci materiál, rôzne druhy podkladu, rôzne modelovacie hmoty a pod.),
- vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy,
- kontrast svetlých a tmavých, doplnkových, teplých a studených farieb), materiálové kontrasty (tvrdý, mäkký materiál),
- komponovať - vedome umiestňovať tvar (motív) v rôznych častiach plochy formátu,
- pokúšať sa o štylizáciu (vlastné poňatie zobrazenia motívu).

Technické zručnosti

Žiak dokáže:

- zvládnuť základné motorické úkony (narábanie) s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixky, uhlík, drevko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.),
- vytvárať stopy alebo tvary priamym telesným dotykom (rukou, prstami),
- kresliť prostredníctvom linky a jednoduchého šrafovania,
- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palette i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (napr. šrafúra, pointilizmus, roztieranie, zapúšťanie),
- zvládnuť jednoduché konštrukčno-technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a pod
- zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievania reliéfu do sadry,
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov (architektúr) z modulov (skladačka, stavebnica) a improvizovaných materiálov,
- zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko-textové, s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre).
- mentálne spôsobilosti
- a divergentného myslenia.

Žiak dokáže:

- primerane veku pomenovávať postupy a výsledky vlastnej výtvarnej činnosti - motorické akcie, gestá a procesy (trhanie, krčenie, skladanie, strihanie, rezanie, lepenie, spínanie, drôtovanie, viazanie, vkladanie, balenie ... rôzne druhy kreslenia čiary, maľovania plochy, modelovania tvaru, jednoduchej grafickej tlače ...); schopnosť opísať jednoduché technické postupy a znalosť ich výsledného výrazu,
- primerane veku voliť motívy na vyjadrenie zadaných (zvolených) námetov,
- interpretovať psychickú charakteristiku výrazu zobrazeného motívu (smutný, veselý, nahnevaný, sklamaný, dráždivý, ľahostajný a pod.),
- vedome používať významové kontrasty motívov (napr. interpretácia zlého a dobrého tvaru, figurácie a pod.),

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Environmen-tálna výchova	Rozmanité situácie v prírode	Chápať prírodné javy	Ochrana prírody a krajiny	Les, ľudské sídlo	Variácie krajiny v rôznych atmosférach	Podnety výtvarného umenia	Práca v triede.
Multikultúrna výchova	Umenie a estetické hodnoty	Vkusová tolerancia	Estetická výchova	Estetické hodnoty	Inšpirácia umením d'alekého východu /Čína, Japonsko/, jeho materiálmi a štýlmi	Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	Práca v triede.
Mediálna výchova	Fotografia	Podnecovať ku kultúrnemu cíteniu a vnímaniu	Vzťah k médiám	Estetické hodnoty	Fotografická scénografia	Podnety fotografie	Práca v triede. Návšteva výstavy.
Regionálna výchova	Monumenty regiónu	Poznať pamätihodnos-ti svojho regiónu	Objavujeme Slovensko	Výber z historických, kultúrnych pamätihodností Slovenska (hrady, zámky, architektúra)	Výtvarná reakcia na pamiatku (monument) obce.	Tradícia a identita / kultúrna krajina	Vychádzka. Práca v triede.
Regionálna výchova	Drotárstvo	Poznať zaniknuté remeslá	Tradičná hmotná kultúra	Tradičné remeslá (ich história)	Drotárstvo / vytváranie z drôtu.	Podnety tradičných remesiel	Práca v triede. Výstava.

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

- Výtvarná výchova pre 4. ročník ZŠ.
- Metodický materiál k predmetu výtvarná výchova.

Didaktická technika

- interaktívna tabuľa, počítače

Materiálne výučbové prostriedky

- rozprávkové knihy, farbičky a plastelína, odpadový materiál, farebné papiere, divadelné bábky, hrable, metly, loptičky
- vodové a temperové farby, štetce, nožnice, lepidlo, výkresy, fotografický materiál, drôtky, tuš, tušové pierko,

Ďalšie zdroje

- internet, pracovné listy, skúsenosti, metodické príručky, rôzne vhodné publikácie a časopisy

ZDRAVIE A POHYB

UČEBNÉ OSNOVY - TELESNÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Zameranie telesnej výchovy v primárnej edukácii je dominantne na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím sa prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, prispieva k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie. Svojím zameraním má telesná výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu - pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

CIELE PREDMETU

Ciele telesnej výchovy v primárnej edukácii vychádzajú zo všeobecných cieľov vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ platných pre celú školskú telesnú výchovu a zároveň postupné plnenie cieľov primárnej edukácie prispieva k naplneniu týchto všeobecných cieľov.

Všeobecné ciele vzdelávacej oblasti sú:

- stimulovať reč a myslenie počas telovýchovných činností
- podporovať procesy sebapoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti
- podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov pri pohybových aktivitách
- formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, športu
- kultivovať pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela
- vytvárať podmienky pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej zdatnosti
- podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu na zdravie
- uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti

Hlavným cieľom telesnej výchovy v primárnej edukácii je pozitívna stimulácia vývinu kultúrne gramotnej osobnosti prostredníctvom pohybu s akcentom na zdravotne orientovanú zdatnosť a radosť z prežívania pohybovej činnosti.

Ďalšie ciele sú:

Cieľ zameraný na osobnostný rozvoj

Mať vytvorenú elementárnu veku primeranú predstavu o vlastných pohybových možnostiach a pohybovou činnosťou prispievať k optimálnemu stupňu rozvoja osobnosti ako celku i po stránke kognitívnej, emocionálnej, sociálnej, morálnej.

Cieľ zameraný na zdravie

Vnímať zdravie a pohybovú aktivitu ako jeho nevyhnutnú súčasť pri formovaní vlastného zdravého životného štýlu a jeho uplatňovaní v každodennom živote. Formovať osobnú zodpovednosť za vlastné zdravie.

Cieľ zameraný na motoriku

Mať osvojené elementárne pohybové zručnosti a vytvorené pohybové návyky súvisiace so základnými lokomóciami, mať optimálne primerane veku rozvinuté pohybové schopnosti, preukazovať elementárne vedomosti a poznatky z telesnej výchovy a športu pri realizácii pohybových činností.

Cieľ zameraný na postoje
Prejavovať záujem o pohybové činnosti, prezentovať pozitívny vzťah k ich pravidelnej realizácii, aplikovať ich v každodennom živote.

STRATÉGIE

Metódy

motivačné metódy (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačná demonštrácia), aktivizujúce metódy (situačná metóda, kooperatívne vyučovanie), expozičné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda, inštruktáž), diagnostické metódy (pozorovanie), fixačné metódy (metódy opakovania a precvičovania)

Postupy

analýza (od celku k častiam), syntéza (od časti k celku, pochopenie vzťahov a súvislostí), indukcia (od jednotlivých faktov k všeobecným pojmom, k pravidlám, k definíciám)

Formy

vyučovacia hodina v telocvični, vyučovacia hodina na školskom ihrisku, vyučovacia hodina v prírode, praktické aktivity, samostatná práca žiakov, práca žiakov vo dvojiciach, skupinová práca

KRITÉRIÁ HODNOTENIA PREDMETU

Vnútorňý system hodnotenia žiakov na 1. stupni v predmete telesná výchova vychádza z Metodického pokynu číslo 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ.

Ťažiskovou formou hodnotenia je slovné hodnotenie výkonu žiaka na hodine telesnej výchovy a vedomostí žiaka na základe pozorovania. Je vhodné a žiadúce žiakov slovné hodnotiť v priebehu vyučovacej hodiny, alebo na konci hodiny.

Spôsoby hodnotenia

Slovné hodnotenie

Učiteľ vyhodnotí daný výkon slovné.

Písomné hodnotenie

Písomné hodnotenie sa uskutočňuje formou pochvál a diplomov v priebehu vyučovacieho procesu.

Predmet	TELESNÁ VÝCHOVA
Ročník	prvý
časová dotácia	2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

1. Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti

2. Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry
3. Kreatívne a estetické pohybové činnosti
4. Psychomotorické cvičenia a hry
5. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	20	Zásady bezpečného a účelného pohybu v telocvični. Povel. Zástup, beh. Základy správnej techniky behu. Chôdza a beh po lavičkách. Aktivity na nácvik a zdokonalenie rýchleho behu. Rýchly beh. Skok . Nácvik a zdokonaľovanie techniky skoku do diaľky z miesta. Stoj, sed, ľah, kľak, drep. Základy správnej techniky skoku do diaľky. Aktivity na nácvik základných povelov a pojmov. Aktivity na zmeny polôh tela - stoj zo sedu, kľaku drepu bez pomoci rúk (hra Kubo velí...) Váľanie, obrat, preval. Základy správnej techniky gymnastických cvičení. Preval, stoj, vstyk. Hod loptičkou .	Správne pomenovať a uplatniť poradové cvičenia realizované vo výučbe. Ukázať správne technické prevedenie behu. Ukázať správne technické prevedenie chôdze, behu. Ukázať správne technické prevedenie behu. Ukázať správne technické prevedenie základných akrobatických cvičení. Ukázať správne technické prevedenie hodu kriketovou loptičkou.
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	20	Hod, prihrávka. Správna technika základných herných činností jednotlivca. Loptové hry, pravidlá hry. Správna technika základných herných činností jednotlivca. Hráč, spoluhráč. Žiak pozná a uplatňuje osvojené pravidlá hier v škole a vo voľnom čase. Pohybové hry na rozvoj obratnosti.	Ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náradím. Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich.
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	10	Zmeny tempa. Význam pohybovej kultúry pri realizácii pohybových činností. Fantázia pri pohybovej činnosti. Kultivovaný pohybový prejav. Význam pohybovej kultúry. Žiak vie, čo je kultivovaný pohybový prejav.	Zladiť pohyby, chôdzu, skoky a beh s hudbou. Uplatniť prvky rytmiky a tanca v dramatických hrách. Ukázať správne technické prevedenie.
Psychomotorické cvičenia a hry	9	Napätie a uvoľnenie svalov. Aktivity na striedanie napätia a uvoľnenia svalov. Správne držanie tela, dýchanie. Prejavy a reakcie organizmu na pohybovú aktivitu. Polohy tela. Relaxačné cvičenia.	Uplatniť správne dýchanie pri realizovaných aktivitách. Prežívať pocity radosti z pohybu a hry, Ukázať správne základné polohy tela. Uplatniť správne dýchanie.
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	7	Hry na snehu a so snehom - sánkovanie, šmýkanie, guľovanie. Turistický chodník. Letné hry v prírode. Pohyb v letnej prírode - chôdza po rôznych povrchoch.	Ukázať správne technické prevedenie elementárnych pohybových zručností v sezónnych pohybových činnostiach.

KOMPETENCIE

Kompetencie absolventa primárneho vzdelávania z telesnej výchovy sú:

- vyjadruje sa veku primeranou športovou terminológiou
- vyjadruje svoje názory, vedomosti a pocity súvisiace s realizovanými pohybovými aktivitami
- aktívne využíva informácie zo školskej telesnej výchovy vo voľnom čase

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Ochrana života a zdravia	Úraz	Ochrana pred úrazom	Ochrana pred nebezpečenstvom	Úraz	Základy správnej techniky gymnastických cvičení.	Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	Diskusia na vyučovacej hodine
Enviromentálna výchova	Turistika	Ochrana životného prostredia	Ochrana pred znečistením lesného porastu a vodných zdrojov	Turistika	Letné hry v prírode.	Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosť	Poučenie o dodržiavaní bezpečnostných zásad pri pohybe v lese

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra: Telesná výchova ISCED 1 - PaedDr. Mária Kalinková, PhD.
 PaedDr. Soňa Kršiaková, PhD.
 doc. Mgr. Nadežda Novotná, PhD.

Materiálne výučbové prostriedky:

lopty, žienky, gymnastické náradie, magnetofón

Ďalšie zdroje:

skúsenosti, internet

Predmet	TELESNÁ VÝCHOVA
Ročník	druhý
časová dotácia	2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

1. Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti
2. Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry
3. Kreatívne a estetické pohybové činnosti
4. Psychomotorické cvičenia a hry
5. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosť

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	20	Poradové a organizačné cvičenia - nástup na značky, do radu, na čiaru, do kruhu, do skupín. Nácvik a zdokonaľovanie techniky rýchleho behu, výcvik hladkého behu. Prípravné cvičenia z využitím lavičiek - chôdza, preskakovanie a beh. Základy techniky skoku do diaľky z miesta. Zdokonaľovanie techniky hladkého behu. Cvičenia na lavičkách a s lavičkami - rozvoj rovnováhy. Prípravné cvičenia so švihadlami. Prípravné cvičenia na kotúle: cvičenia na rozvoj kĺbovej pohyblivosti a držanie tela. Prípravné cvičenia na priestorovú orientáciu a držanie tela, kotúl vpred. Zdokonaľovanie kotúľa vpred. Nácvik kotúľa vzad. Nácvik hodu loptičkou z miesta. Rýchly beh. Skok do diaľky z miesta. Vyrvalostný beh.	Poznať zásady bezpečného pohybu v telocvični, vedieť správne nastúpiť podľa povelov vyučujúceho, vedieť sa orientovať v telocvični. Precvičovať už osvojené elementárne pohybové zručnosti atletického charakteru. Poznať základy správnej techniky behu. Poznať techniku skoku z miesta. Vykonávať skok z miesta a dodržiavať pri tom bezpečnosť. Poznať zásady bezpečnosti pri cvičení s lavičkami. Cvičiť pomocou gymnastického náradia. Poznať zásady bezpečnosti pri cvičení kotúľov. Poznať techniku hodu loptičkou z miesta. Vykonávať hod loptičkou z miesta a dodržiavať pri tom bezpečnosť. Poznať techniku rýchleho behu. Poznať techniku vytrvalostného behu a skoku do diaľky z miesta.
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	20	Pohybové hry na rozvoj rýchlostných schopností. Herné činnosti - prihrávky, prihrávky s pohybom. Štafetové súťaže s rôznymi úlohami: beh, skoky, kombinovaný beh. Naháňačky s rôznymi obmenami. Herné činnosti - prihrávka obojručne trčením. Základné herné činnosti jednotlivca - strelba obojručne z miesta po driblingu. Bránenie hráča s loptou. Pohybové hry zamerané na manipuláciu s loptou (futbal), cielenie a triafanie s loptou. Loptová hra - vybíjaná - dodržiavanie pravidiel pri hre.	Poznať význam hier - pre zábavu i zdravie, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, rozvíjať pohybové schopnosti (kondičné alebo koordinačné). Poznať význam hier - pre zábavu i zdravie, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, vedieť precvičovať už osvojené elementárne pohybové zručnosti. Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, vedieť precvičovať už osvojené elementárne pohybové zručnosti. Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, rozvíjať pohybové schopnosti (kondičné alebo koordinačné). Poznať pravidlá realizovanej hry. Hrať vybíjanú podľa daných pravidiel.
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	10	Cvičenia na rozlišovanie zmeny tempa a rytmu. Rozvoj koordinácie svalového napätia a uvoľnenia - správne držanie tela: Veľké sudy, Fúka vietor. Základné cvičenia: perovaná dostredivá a odstredivá chôdza, tanečný beh (Maľujeme slnko) Tanečný beh, skoky (Zajac na hostine, Vrabce na dvore, Čertík). Základné cvičenia: kroky - prísuny, cvalový, poskočný. Veselé nôžky. Nácvik tanečného	Dávať dôraz na správne a estetické držanie tela a kultúrnosť pohybového prejavu. Napodobňovať pohyby zvierat. Dávať dôraz na správne a estetické držanie tela a kultúrnosť pohybového prejavu, ovládať tanečný krok. Použiť tanečný krok pri hudbe.

		kroku s hudbou. Spojenie pohybu s hudbou.	
Psychomotorické cvičenia a hry	9	Relaxačné cvičenia na rozvíjanie správneho držania tela a správneho dýchania. Cvičenia na rozvíjanie rovnováhy a priestorovej orientácie. Cvičenia napätia a uvoľnenia svalov. Schopnosť riadiť pohyby v čase, priestore a dynamike. Schopnosť rýchlej reakcie v priestore. Dýchacie cvičenia - nádych a výdych.	Pomenovať časti tela, vedieť uvoľniť jednotlivé časti tela. Dokázať ukázať správne polohy tela a vykonávať psychomotorické cvičenia. Pomenovať časti tela, vedieť udržať rovnováhu. Poznať význam správneho dýchania pri cvičení i každodenných aktivitách. Koordinovať správne viaceré rôzne pohyby s rôznymi časťami tela súčasne. Dokázať rýchlo reagovať na zmenu pohybu. Poznať význam relaxácie, využívať správne dýchanie pri rôznych cvičeniach a hrách.
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosť	7	Turistika a pohyb v jesennej prírode - chôdza po rôznych povrchoch. Pohyb v zimnej prírode - sánkovanie, hádzanie snehových gúľ, vytváranie stôp. Pohyb v zimnej prírode - sánkovanie.	Poznať význam pobytu a pohybu v prírode, poznať pravidlá pohybu a bezpečnosti pri realizácii aktivít v prírode, chodiť rôznymi druhmi vzhľadom k povrchu a terénu. Poznať význam pobytu v prírode v zime. Ovládať techniku základných pohybových zručností realizovaných aktivít v zimnej prírode.

KOMPETENCIE

Kompetencie absolventa primárneho vzdelávania z telesnej výchovy sú:

- vyjadruje sa veku primeranou športovou terminológiou
- vyjadruje svoje názory, vedomosti a pocity súvisiace s realizovanými pohybovými aktivitami
- dokáže komunikovať o aktuálnych športových udalostiach v škole, obci, regióne, ale i významných športových súťažiach a sviatkoch (OH, MS, ME ap.)
- aktívne využíva informácie zo školskej telesnej výchovy vo voľnom čase
- vedie kooperáciu pri športových aktivitách

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Ochrana života a zdravia	Význam športu pre zdravie človeka	Prevenencia voči chorobám	Šport ako neoddeliteľná súčasť života	Význam športu pre zdravie človeka	Herné činnosti - prihrávky, prihrávky s pohybom.	Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	Diskusia na vyučovacej hodine
Regionálna výchova	Turistika	Pohoria a vrchy v okolí Revúcej	Revúcka vrchovina	Turistika	Turistika a pohyb v jesennej prírode - chôdza po rôznych povrchoch.	Herné činnosti - prihrávky, prihrávky s pohybom.	Poučenie o dodržiavaní bezpečnostných zásad pri pohybe v lese

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra: Telesná výchova ISCED 1 - PaedDr. Mária Kalinková, PhD.
PaedDr. Soňa Kršiaková, PhD.
doc. Mgr. Nadežda Novotná, PhD.

Materiálne výučbové prostriedky:

lopty, žinienky, gymnastické náradie, magnetofón

Ďalšie zdroje:

skúsenosti, internet

Predmet	TELESNÁ VÝCHOVA
Ročník	tretí
Časová dotácia	2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadaný nasledovnými tematickými celkami:

1. Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti
2. Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry
3. Kreatívne a estetické pohybové činnosti
4. Psychomotorické cvičenia a hry
5. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosť

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	20	Rad, zástup, družstvo. Aktivity na precvičenie pojmov poradovej prípravy. Zásady bezpečného pohybu v telocvični. Štart, polovysoký štart, nízky štart. Správna technika štartu a behu. Aktivity na nácvik a osvojenie rôznych druhov štartu. Skok do diaľky. Správna technika skoku do diaľky. Skok do diaľky z miesta. Stoj na lopatkách, žinenka. Správna technika prevedenia stoja na lopatkách. Kotúľ vpred, vzad. Správna technika prevedenia kotúľa vpred a vzad. Rebriny. Správna technika a bezpečnosť pri cvičení na rebrinách. Aktivity zamerané na cvičenie na rebrinách - lezenie.	Správne pomenovať poradové cvičenia realizované vo výučbe. Ukázať správne technické prevedenie rôznych druhov štartu. Ukázať správne technické prevedenie skoku do diaľky z miesta. Ukázať správne technické prevedenia kotúľa. Ukázať správne technické prevedenie stoja na lopatkách. Uplatniť gymnastické zručnosti pri cvičení na rebrinách, v hrách a súťažiach. Ukázať správne technické prevedenie skoku na gymnastickom mostíku. Ukázať správne technické prevedenie štartu a následného behu. Ukázať správne technické prevedenie hodu kriketovou loptičkou.

		Rozbeh, odraz, doskok. Správna technika rozbehu, odrazu a doskoku na gymnastickom mostíku. Rozbeh, odraz a doskok na gymnastickom mostíku. Beh, štart. Správna technika rýchleho behu. Beh na 50m. Hod. Správna technika hodu kriketovou loptičkou. Hod kriketovou loptičkou.	
Manipulačné, pohybové a prípravne športové hry	20	Loptové hry. Pohybové hry na rozvoj pohybových schopností - kondičných, koordinačných. Pohybové hry na rozvoj sily a obratnosti. Pohybové hry na rozvoj vytrvalosti. Cvičenia na nácvik vedenia lopty - dribling, základy basketbalu. Cvičenia na nácvik vedenia lopty - dribling, prihrávanie a hody na kôš základy basketbalu. Cvičenia na nácvik vedenia lopty, spracovanie lopty nohou, strelba na bránku - základy futbalu. Hráč, spoluhráč, súper, pravidlá hry.	Ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náčiním. Ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náčiním v hrových činnostiach. Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich. Ukázať a uplatniť správnu techniku herných činností jednotlivca v hrách.
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	10	Rytmizované pohyby s využitím jednoduchých hudobných (rytmických) nástrojov. Fantázia pri pohybovej činnosti. Kultivovaný pohybový prejav. Napodobňovanie činnosti ľudí (šport, aktivity ľudí...). Nácvik tanečných krokov spojených s držaním tela (Zasadil som čerešničku...). Tanečná improvizácia na základe naučených tanečných krokov, motívov, väzieb. Správne a estetické držanie tela.	Zladiť pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom zvukovým signálom hudbou. Uplatniť prvky rytmiky a tanca v pohybových činnostiach.
Psychomotorické cvičenia a hry	9	Aktivity zamerané na rozvoj dýchania. Správne držanie tela. Relaxačné cvičenia a hry. Koordinačné cvičenia a hry.	Primerane schopnostiam vykonávať psychomotorické cvičenia v rôznych obmenách. Prežívať pocity radosti z pohybu a hry. Prežívať pocity radosti z pohybu a hry, ukázať správne základné polohy tela.
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	7	Turistika a pohyb v jesennej prírode - chôdza po rôznych povrchoch. Pohyb v zimnej prírode - sánkovanie, hádzanie snehových gúľ, vytváranie stôp. Pohyb v zimnej prírode - sánkovanie	Poznať význam pri pobyte a pohybe v prírode, poznať pravidlá pohybu a bezpečnosti pri realizácii aktivít v prírode, vie chodiť rôznymi druhmi vzhľadom k povrchu a terénu. Poznať význam pobytu v prírode v zime. Ovládať techniku základných pohybových zručností realizovaných aktivít v zimnej prírode.

KOMPETENCIE

Kompetencie absolventa primárneho vzdelávania z telesnej výchovy sú:

- vyjadruje sa veku primeranou športovou terminológiou
- vyjadruje svoje názory, vedomosti a pocity súvisiace s realizovanými pohybovými aktivitami
- dokáže komunikovať o aktuálnych športových udalostiach v škole, obci, regióne, ale i významných športových súťažiach a sviatkoch (OH, MS, ME ap.).
- aktívne využíva informácie zo školskej telesnej výchovy vo voľnom čase
- má záujem (byť motivovaný) o ďalšie vzdelávanie sa v oblasti športu
- vedie kooperáciu pri športových aktivitách

- vie s kamarátmi realizovať aj vo voľnom čase naučené pohybové hry a športové aktivity v rôznom prostredí

PRIEREZOVÉ TÉMY :

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Ochrana života a zdravia	Úraz	Ochrana pred úrazom	Ochrana pred nebezpečenstvom	Úraz	Pohybové hry na rozvoj sily a obratnosti.	Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	Diskusia na vyučovacej hodine
Dopravná výchova	Dodržiavanie dopravných pravidiel	Doprava ako neoddeliteľná súčasť nášho života	Presun žiakov na športoviská	Dodržiavanie dopravných pravidiel	Turistika a pohyb v jesennej prírode - chôdza po rôznych povrchoch.	Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosť	Poučenie o dodržiavaní bezpečnostných zásad pri pohybe v meste

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra: Telesná výchova ISCED 1 - PaedDr. Mária Kalinková, PhD.
PaedDr. Soňa Kršiaková, PhD.
doc. Mgr. Nadežda Novotná, PhD.

Materiálne výučbové prostriedky:

lopty, žinienky, gymnastické náradie, magnetofón

Ďalšie zdroje:

skúsenosti, internet

Predmet	TELESNÁ VÝCHOVA
Ročník	štvrtý
časová dotácia	2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne

OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

1. Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti
2. Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry
3. Kreatívne a estetické pohybové činnosti

4. Psychomotorické cvičenia a hry
5. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	20	Aktivity na precvičenie pojmov poradovej prípravy. Rad, zástup, družstvo, základné povely poradovej prípravy. Skok, žinenka, mostík. Skok do diaľky. Kotúl' vpred. Kotúl' vzad. Stojka, gymnastické náradie - žinenka. Stojka na lopatkách. Obraty, poskoky, skoky, výskoky, zoskoky. Lezenie, plazenie, šplhanie. Chôdza, beh, lifting, skipping, zakopávanie, poskoky, práca rúk. Bežecká abeceda. Rýchly beh. Vytrvalostný beh. Hod loptičkou.	Správne pomenovať poradové cvičenia realizované vo výučbe. Ukázať správne technické prevedenie skoku do diaľky z miesta, s rozbehom. Správne pomenovať a technicky správne previesť kotúl' vpred, uplatniť gymnastické zručnosti v hrách. Správne pomenovať a technicky správne previesť kotúl' vzad, uplatniť gymnastické zručnosti v hrách. Ukázať správne technické prevedenie stojky na lopatkách, uplatniť gymnastické zručnosti v hrách, súťažiach ap. Správne pomenovať a ukázať správne technické prevedenie jednotlivých prvkov bežeckej abecedy. Správne pomenovať a ukázať správne technické prevedenie štartu a rýchleho behu. Správne pomenovať a ukázať správne technické prevedenie štartu a vytrvalostného behu. Správne pomenovať a ukázať správne technické prevedenie hodu loptičkou.
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	20	Náčinie - lopta, loptičky, švihadlá, kruhy, pravidlá hry, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca. Hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale i netradičným náčiním. Lietajúci tanier, tenisové, bedmintonové rakety, Útok, útočník, obrana, obranca. Pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných). Pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných si elementárnych pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastických, atlét...). Hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, pravidlá hry, ihrisko, bránka, kôš. Prípravné športové hry zamerané na futbal, basketbal, hádzanú, volejbal a tenis.	Pomenovať a poznať hry a herné činnosti, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náčiním. Pomenovať a poznať hry herné činnosti jednotlivca aplikovať v hre dohodnuté pravidlá využiť naučené zručnosti v rôznom prostredí a v živote.
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	10	Rytmika, tanec - druhy, tanečný krok, motív. Tanečná chôdza, beh, skoky, poskoky so zameraním na správne držanie tela. Rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov. Pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy. Uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách, i pri iných pohybových	Správne pomenovať tanečné kroky, zladit' pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou. Ukázať správne technické prevedenie rytmických cvičení, uplatniť prvky rytmiky v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách. Uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách, no i pri iných pohybových činnostiach.

		činnostiach. Tanečná improvizácia na základe naučených tanečných krokov, motívov, väzieb.	
Psychomotorické cvičenia a hry	9	Koordináčne cvičenia a hry. Názvy častí, polôh tela, správne držanie tela. Relaxačné cvičenia a hry. Aktivity zamerané na rozvoj dýchania. Strečingové (natáhovacie) cvičenia. Význam pohybu a cvičenia pre zdravý vývin, reakcie organizmu na pohybovú aktivitu, správne dýchanie pri cvičení i každodenných aktivitách.	Pomenovať a ukázať základné polohy tela, prežívať pocity radosti z pohybu, poznať jednoduché testy na posudzovanie držania tela, dýchania. Pomenovať a ukázať základné polohy tela, uplatniť prvky psychomotorických hier, prežívať pocity radosti z pohybu.
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosť	7	Hry v prírode. Chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom k povrchu a terénu jazda, hry a súťaže na kolobežke, bicykli. Guľovanie, sánkovanie, klzanie, stavby zo snehu. Hry v snehu, guľovanie, stavenie zo snehu, sánkovanie, klzanie na klzákoch. Turistika, jej druhy a formy, výstroj, turistický chodník, značka. Chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom k povrchu a terénu.	Ukázať správne technické prevedenie realizovaných pohybových zručností, uplatniť ich prvky v hrách. Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách.

KOMPETENCIE

Kompetencie absolventa primárneho vzdelávania z telesnej výchovy sú:

- vyjadruje sa veku primeranou športovou terminológiou
- vyjadruje svoje názory, vedomosti a pocity súvisiace s realizovanými pohybovými aktivitami
- dokáže komunikovať o aktuálnych športových udalostiach v škole, obci, regióne ale i významných športových súťažiach a sviatkoch (OH, MS, ME ap.).
- rozvíja si priestorové myslenie prostredníctvom pohybových aktivít
- aktívne využíva informácie zo školskej telesnej výchovy vo voľnom čase
- má záujem (byť motivovaný) o ďalšie vzdelávanie sa v oblasti športu
- vedie kooperáciu pri športových aktivitách
- vie s kamarátmi realizovať aj vo voľnom čase naučené pohybové hry a športové aktivity v rôznom prostredí

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Dopravná výchova	Bezpečnosť na ceste	Zásady bezpečnosti na ceste	Výchova k zodpovednosti	Bezpečnosť na ceste	Prípravné športové hry zamerané na futbal, basketbal, hádzanú, volejbal	Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	Poučenie o správaní sa a cestných komunikáciách

					a tenis.		
Enviromentálna výchova	Turistika	Ochrana životného prostredia	Ochrana pred znečistením lesného porastu a vodných zdrojov	Turistika	Turistika, jej druhy a formy, výstroj, turistický chodník, značka.	Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosť	Poučenie o dodržiavaní bezpečnostných zásad pri pohybe v lese

UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra: Telesná výchova ISCED 1 - PaedDr. Mária Kalinková, PhD.
PaedDr. Soňa Kršiaková, PhD.
doc. Mgr. Nadežda Novotná, PhD.

Materiálne výučbové prostriedky:

lopty, žinienky, gymnastické náradie, magnetofón

Ďalšie zdroje:

skúsenosti, internet